

Edita:
Fundació
Catalunya Cristiana
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84

Any X N.º 510

Setmana del 2 al 8
de juliol del 1989

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 100 Ptes.

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

Pau VI

"Hi ha teòlegs que ja no es recorden del molt que deuen a una autoritat que els ha valgut que els fidels els respectessin i els apreciessin. El Magisteri eclesiàstic avui és combatut precisament per aquells que l'haurien de defensar, si més no per assegurar l'autenticitat del d'ells."

AFINANT

Primer el calaix?

JOAN E. JARQUE i JUTGLAR

El diari AVUI publicava l'altre dia un suplement gràfic titulat "Empresaris catalans a la Xina". No em puc estar de dir que em va xocar per la seva fredor, pel seu to fora del temps, sense la més mínima referència, ni que fos velada, a la realitat històrica que viu "avui" la Xina i que tots —vull creure-ho— contemplem astorats i indignats. Obviament es tracta d'uns textos escrits fa temps, quasi tots redactats pels òrgans oficials d'aquell país, i que estaven planejats per ser publicats coincidint amb el viatge organitzat per la Generalitat amb l'objectiu de promocionar-hi la presència d'indústries catalanes. Es veu que per alguna raó tècnica es va retardar la publicació, però cap raó no justifica que es publiqués la setmana passada "com si res no hagués passat". De fet, i contra la intenció de l'AVUI —n'estic segur— deixa en el lector el mal gust d'allò que malauradament caricaturitza el català: "el que no són pessetes són..."

En el Dia del Papa, ajudem en les despeses del seu ministeri

Per una joiosa comunió eclesial amb Pere

"La nostra actitud profunda ha de ser fruit de la fe viscuda en el si de la comunitat cristiana: reverència en la forma, i adhesió interior de fe en aquell que té l'encàrrec de vetllar per tota l'Església, com Crist atén la seva Esposa, a qui dona la vida sense mesures dialèctiques ni mesquineses, sinó amb generositat total. Us asseguro que, si vivim així, serà més feliç i més eficaç el nostre seguiment al Crist, i farem que la tasca encomanada per Jesús al Prímat apostòlic sigui més lleugera."

"Cal, també, que en aquesta diada ens sentim solidaris d'ajudar en les despeses que comporta el recte acompliment del seu ministeri en profit de tota l'Església i, per tant, nostre. Contribuim amb responsabilitat, segons les nostres possibilitats, a fi que la seva tasca evangelitzadora i de consolidació pugui ser portada a terme sense entrebancs d'indole material. Ja des dels inicis, Jesús amb els seus gaudien de la comunió de béns: afegim-nos-hi vosaltres i jo amb cor sincer."

"Units amb Pere i sota Pere amb joiosa comunió eclesial."

(De la "Caquetesi del Bisbe". Dr. Miquel Moncadas. Solsona. *Vegeu-ne el text íntegre a la pàgina 10*).

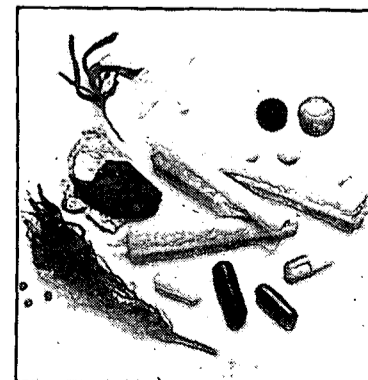
Una Associació d'Ajuda als Toxicòmans

LA SEU D'URGELL.—

Seguint una iniciativa sorgida al si del Consell Pastoral de la parroquia, un grup de cristians s'han constituït en junta promotora d'una Associació d'Ajuda als Toxicòmans (AIT). Els objectius de l'entitat seran els següents: ajudar i assessorar els toxicòmans i els seus familiars, promoure accions de suport i informació, conscienciar el poble davant la problemàtica de la droga i promoure projectes alternatius (esport, cultura,...). Preveuen també la conveniència de crear un casal per als joves. Malgrat el fet d'haver nascut a l'ombra d'una institució eclesial, l'associació tindrà caràcter autònom i els mateixos socis, en assemblea general, elegiran la junta rectora. Bon nombre de ciutadans comenten favorablement la iniciativa sobretot davant la inexplicable tolerància que ha permès l'arrelament del mal a la població i la persistent ineficàcia de la lluita anti-droga.

Ni el consum, ni el tràfic de drogues, però; han tingut fins ara una incidència acusada, ni molt menys alarmant, entre la joventut de la mateixa ciutat. Com informava Catalunya Cristiana (9/4/89), es tracta d'una situació que ha convertit la ciutat en un cap de pont dins la xarxa de distribució. Segons els resultats de l'enquesta realitzada entre 277 joves de la ciutat, 37 havien provat alguna droga i 240 no en tenen cap experiència. Els enquestats manifestaven la seva opinió sobre els factors que determinen el consum d'estupefaents i n'assenyalaven dos: "La conducta d'evasió davant la pressió de la societat consumista i l'augment de l'oferta en el mercat de la droga".

Segons els resultats del treball sociològic, els joves de la comarca fins ara s'han mantingut al marge del problema, la seva mentalitat restava reflectida en la resposta a la pregunta "A qui acudiries si tinguessis algun problema de droga-addicció?". Seixanta sis consultarien els pares i cinquanta-set un amic no consumidor de droga. El fet de comptar amb una joventut encara neta dona força a la lluita. El treball sociològic realitzat i la creació de l'associació ja són dues fites en el camí. I en honor a la veritat s'ha de dir que la iniciativa d'ambdues porta etiqueta d'origen eclesial.

AVUI:

ESPECIAL
TERRASSA

ACTIVITATS DE "L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA"

PELEGRINATGE A TERRA SANTA

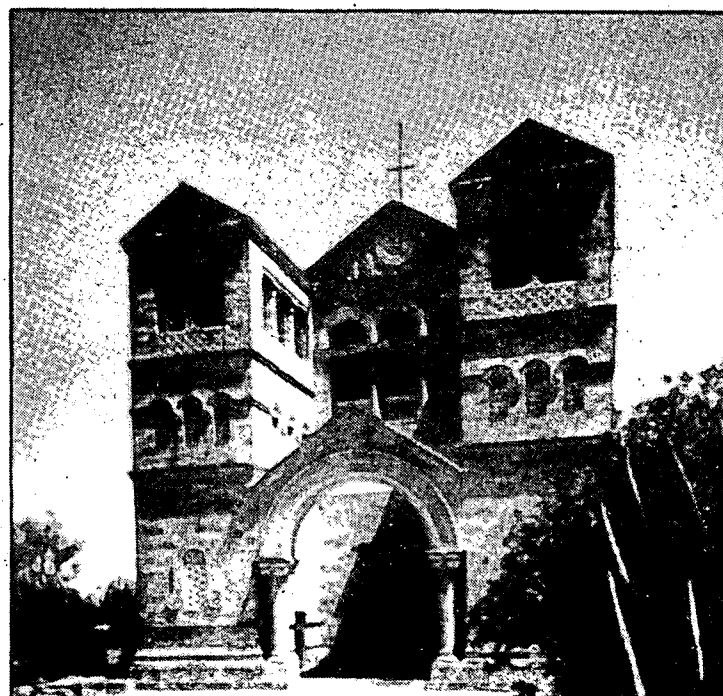
Del 13 al 22 d'octubre

*Presidida i dirigida pel Pare Sebastià Bartrina,
professor de Sagrada Escripura per la Facultat
de Teologia de Barcelona.*

VISITANT: **GALILEA:** NATZARET, LLAC DE
TIBERÍADES, CAFARNAÛM, CESAREA MARÍTIMA,
MONT CARMEL...

JUDEA: JERUSALEM, BETLEM, JERICÓ,
MAR MORTA...

OBERTA LA INSCRIPCIÓ.

Mont Tabor.

GC-8

PRÒXIM PELEGRINATGE

SENEGAL: circuit cultural-religiós, visitant les missions.
Del 27 de novembre al 12 de desembre.

AVÍS IMPORTANT

El pelegrinatge a l'U.R.S.S. ens obliga a tancar el despatx de l'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA de la Plaça Urquinaona, 11, 3er. 3a. A,

DEL 10 AL 28 D'AGOST

Tornarem a obrir el dia 29 d'agost per atendre-us per a les inscripcions a Terra Santa i Senegal, per a la venda d'imatges de la Mare de Déu, etc., i per a tot el que necessiteu.

"L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA" CONTRIBUEIX
ECONÒMICAMENT QUE CADA SETMANA SURTI AL CARRER
"CATALUNYA CRISTIANA"

PER A INFORMACIÓ:
Plaça Urquinaona, 11 - 3^a A
08010 BARCELONA - Telf.: 301 37 18

**FES-TE AMIC...
T'esperem!**

COM FER-SE AMIC DE

**Catalunya
Cristiana?**

L'INFORMAREM AL
TELÈFON 301 37 18

EDITORIAL

L'estiu a cara i creu

L'estiu és un temps diferent. El ritme de la vida escolar, que es distribueix en cursos i s'interromp els mesos de juliol i d'agost, ha anat arrossegant progressivament tota la resta de les activitats. Avui, de fet, té més incidència en la vida de cada dia el canvi de curs que no pas el canvi d'any. També la vida pastoral s'ha anat organitzant en cursos. En arribar l'estiu, cessen moltes activitats, hi ha una assistència menor de cristians a les celebracions en les grans concentracions urbanes i creixen, en canvi, els participants a molts pobles de muntanya i de la costa... L'estiu, tanmateix, no pot significar cap parèntesi en el creixement interior del deixeble de Crist. Més aviat ha d'intensificar-lo amb l'aportació de nous estímuls i l'obertura a camps d'acció diversos dels habituals. Resseguiu-ne alguns, a tall d'exemple.

El cultiu dels valors més humanitzadors. El sistema actual de vida deixa poc temps per a la lectura tranquil·la, la reflexió i la pregària. Curiosament, moltes formes de presentar les vacances, en lloc d'ofrir alternatives a la nostra vida atabalada, incideixen en l'oferta de nous factors d'atabalament. Unes hores de lectura substancial i asserenadora, la recerca de moments de contemplació a partir del mateix contacte amb la naturalesa, i l'aprofundiment en la pròpia vida, en lloc de l'evasió gratuïta, poden constituir una bona teràpia en la línia de la millor tradició cristiana del cultiu de la persona.

Un coneixement d'altres realitats, per mitjà dels viatges, o les estades a altres indrets del país o de fora. Això que anomenem turisme i que sovint pateix de superficialitat és susceptible, tanmateix, de ser utilitzat per a intercanvis i comunicacions valuoses. En general, els monuments de l'art i de la història, a tots els pobles d'Europa, són plens de referències a les seves arrels cristianes. Hi ha una manera de viatjar fent-hi atenció, extraient-ne ensenyaments, copsant-ne el missatge de fons. I, després, hi ha allò que ja no són vestigis del passat, sinó realitats vives de les comunitats cristianes d'avui. Els viatges poden esdevenir instruments de coneixement mutu, de recollida d'iniciatives d'acció pastoral, de comunió.

L'acolliment dels qui vénen d'altres països i, especialment, el contacte amb aquells qui comparteixen la nostra fe, ha estat i és també una font d'enriquiment per a les comunitats de molts centres turístics que el practiquen. La diòcesi de Girona ha estat modèlica en aquest camp, amb accions pastorals diverses i amb la introducció

d'un full d'informació de l'Església del país i de salutació als forasters en els hotels. És un treball lent i necessari contra la despersonalització i la banalització a què tendeix una certa filosofia evasionista i hedonista de les vacances.

Al costat d'aquests i d'altres valors, que ens cal afavorir, hi ha també els aspectes francament negatius dels quals hem de ser conscients i fer-ne conscients els altres. En primer lloc, no podem desconèixer que aquesta sensació que es té socialment que tothom surt i tothom fa vacances és un efecte òptic produït per la visibilitat sorollosa dels que hi són i la invisibilitat dels que no hi són, i accentuat per la influència dels mitjans de comunicació. Les estadístiques encara ens avisen que la majoria de ciutadans no fan vacances. Tampoc no n'hauria de fer la nostra solidaritat... En segon lloc, el món turístic té una cara amagada sobre la qual acaba de cridar-nos l'atenció, amb lucidesa i coratge, el bisbe monsenyor Jaume Camprodon: la de l'erosió de tants valors humans i cristians, la dels guanys materials erigits en norma suprema, la de la desfeta moral de molts joves, la del treball excessiu i les males condicions de vida d'alguns treballadors...

Al estiu, com en tot temps, la missió del cristià resta difícil. Hem estat enviats, per dir-ho amb paraules bíbliques, d'una banda a "arrencar i enderrocar", i, de l'altra, a "reconstruir i replantar". Dues tasques inseparables i arriscades.

La preparació de l'Assemblea ecumènica europea "Pau i Justícia" que s'ha desenvolupat a Basilea del 15 al 21 del maig prop passat, ha estat, evidentment, un procés complex. Com ho ha estat el seu desenvolupament i com ho serà la seva "acollida". Una dinàmica global l'impuls de la qual ha vingut de la fe, de la pregària, de les conviccions, de l'entusiasme i del talent organitzador dels qui s'han llançat a la immensa empresa i n'han endegat la preparació (el Comitè internacional conjunt de la Conferència de les Esglésies europees, el Grup de planificació, el Grup local de Basilea): una dinàmica acceptada i sostinguda per les Esglésies i els seus delegats, en el transcurs de la fase preparatòria; concretada i amplificada per la mateixa Assemblea, durant aquesta setmana memorable de la Pentecosta; des d'ara, entre les mans de tots els participants que amb delit hauran de promoure un veritable avanç ecumènic i contribuir activament a la realització d'un món més just i més pacífic i la salvaguarda de la creació. L'Assemblea no ha de ser més que una etapa: una mena de "rampa de llançament". No assolirà el seu objectiu sinó és amb el resultat d'un fort impuls ecumènic amb referència als tres objectius que s'havien fixat.

Allò que voldríem fer descobrir, és, en el si d'aquesta dinàmica global, la dinàmica pròpia d'a-

La dinàmica de Basilea

El "document final" hauria d'estimular el diàleg ecumènic

quest instrument de treball que ha de ser el "document final" de Basilea. Ha tingut —i tindrà— un paper essencial: per la seva llarga preparació, la seva redacció definitiva, i, des d'ara, la seva "acollida" en el si de les comunitats cristianes europees.

La seva preparació havia estat confiada a un Comitè de redacció al si del Grup de planificació: una desena de persones les més representatives possiblement de la diversitat confessional europea (catòlics, protestants, i un ortodox). Des del seu inici, el Comitè s'esforça, a partir de les orientacions que li havien estat donades, a preparar un document caracteritzat per una forta base teològica i la recerca d'un consens, tot respectant al màxim les conviccions de cadascú. Igualment amb el desig de provocar el diàleg més ampli i una forta participació de les Esglésies en la seva redacció.

Aquesta darrera fita ha estat àmpliament assolida, ja que el primer projecte va rebre sis-cèntes respostes; analitzades totes pel Comitè de redacció per a la preparació del segon projecte. Aquest nou projecte, en conjunt, va rebre seixanta-quatre respostes, apor-

RENÉ COSTE
Professor de l'Institut catòlic de Toulouse

tant unes cinc-cèntes propostes d'esmena. Un centenar d'altres proposicions es feren per grups de treball durant la primera meitat de l'assemblea. Totes aquestes proposicions foren examinades curosament pel Comitè de redacció que ha procurat presentar a l'Assemblea un text tenint-les molt en compte. L'Assemblea li ha dedicat moltes hores de discussió, ha acordat diverses esmenes i, després, l'ha votat en el seu conjunt. El text així esmenat ha esdevingut el "document final".

és important remarcar que cap Declaració ecumènica europea no ha estat elaborada a partir d'un procés tan ample de consulta i de discussió.

Aquest resultat és tant més remarcable quan el vot final ha revelat una quasi-unanimitat moral de l'Assemblea sobre el tema (504 votants: 481 "sí", 12 "no" i 11 abstencions). Cosa que vol dir que, a part d'algunes excepcions, l'Assemblea s'ha reconegut en l'essencial d'aquest document. La seva preparació havia estat la fita de tot el seu treball pròpiament intel·lectual. Amb el seu vot massiu l'Assemblea reconeixia que aquest treball era digne de la màxima consideració. Malgrat les seves diferències confessionals i culturals, s'havia revelat a si mateixa una profunda comunió de pensament. Un resultat que no havia pas estat obtingut sobre la marxa i on l'evidència (provocada per l'adopció massiva del "document final") ha estat per tots els participants com un "raig de llum" de Pentecosta. Per això la llarga ovariació depeus de tota l'assemblea i el cant espontani del *Da nobis pacem*.

Hom preguntarà: no caldria

moderar aquest entusiasme? El "document final" no està compost i no està massa marcat per certes tendències (pacifisme, tercermundisme, feminisme?) Hom ho reconeixerà de bona gana. Però, a partir de tanta diversitat, es podrà anar a parar a un text que sigui prou satisfactori per a tots? No caldrà admetre les seves "imperfeccions" perquè pugui existir? I la seva existència en si mateixa, sobretot sobre la base de la quasi-unanimitat moral de l'Assemblea, no és un fet eminentment positiu? Com ha declarat el cardenal Martini, que s'ha mostrat satisfet de la seva existència: "Aquest document té una llarga història i ha implicat la base de les Esglésies... Certament, el document final no és una obra mestra. Però és una base possible per un camí posterior. Es una plataforma seriosa a partir de la qual es pot treballar en comú".

Heus ací el que ha de ser des d'ara la dinàmica d'aquest "document final": la d'un instrument de treball consistent (33 pàgines densament mecanografiades) la fita del qual és estimular el diàleg i el treball ecumènic de les Esglésies europees. No és un "text sagrat" ni una "encíclica": però sí la concretització "imperfecta" però real d'un gran esforç ecumènic, que les crida a totes per avançar ardidament i amb coratge.

(De "la Croix")

RESPIR

COSES INCREÏBLES

Ens diu sant Lluç que, després d'uns miracles de Jesús, tots els qui els veieren exclamaren, plens de respecte: "Avui hem vist coses increïbles!" Aquest registre del diccionari és tan ric, que haurien pogut dir igualment: coses inaudites, inòides, mai vistes, inimaginables... Creure deu ser això: Veure coses increïbles i tanmateix dir sí. És allò de Kierkegaard: Veure l'impossible i creure en la possibilitat. Els profetes en van plens, d'aquestes coses. I els evangelis: una mare verge, un Déu fet home, els homes fets fills de Déu, la mort ja no és terme... Una cosa, però, no és increïble: que hi hagi un Amor que només estimi, que ho ompli tot, que tot ho pugui. Creient això i a partir d'aquí, tot és ja creïble. Això deu ser anar a l'arrel de la fe, perquè creure és creure en Déu; la resta ve després. I ve mansament, suaument, sense sotracs. Un cop has arribat a tenir per Algú el Déu Pare de Jesucrist i Pare nostre, sembla mentida com és fàcil de creure la resta!

MIQUEL ESTRADÉ

Catalunya Cristiana

MEMBRE DE LA UCIP

Director: Joan E. Jarque i Jutglar
Sots-directors: Francesc Malgosa i Riera, Joan Carrera i Planas
Edita: Fundació Catalunya Cristiana
Gerent: Jaume Roig i Torrentgenerós
Disseny: Josep Samper i Aledo

Redacció, administració, publicitat i fotocomposició: Edifici de la Parròquia de la M. de D. dels Àngels C/ València, 244, 2on. Tels.: 215 / 27 39 - 27 84 FAX: 215 28 05 08007 Barcelona

Impressora: Publiograf, S.A.L. Pige. Valeri Serra, 30 Tels.: 254 / 16 30 - 17 77 Barcelona D.L. B.14.387/79

Difusió controlada per O.L.D.

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 4.800 Ptes.

Europa: 8.700 Ptes. □ Amèrica: 10.650 Ptes. □ Àsia, Àfrica: 11.400 Ptes. □ Filipines: 11.400 Ptes. □ Àsia (més oriental): 14.200 Ptes. □

El document del Vaticà enviat als bisbes en res no prefigura una síntesi del proper Sínode. Servirà solament de pla per a les reflexions dels bisbes d'arreu del món. Tanmateix, aquest document, realitzat pel Secretariat del Sínode, revela les preocupacions actuals de l'Església sobre la funció i la formació dels preveres. En aquest sentit el document és molt interessant.

El títol ja és en si un programa: "La formació dels preveres en les circumstàncies actuals". No es tracta, doncs, d'evocar en l'abstracte allò que podria ser la formació ideal d'un prevere ideal, sinó de preparar seminaristes per a la nostra època. Tot el document reflecteix aquesta preocupació: nosaltres vivim els finals del segle XX i els preveres han de ser del seu temps.

D'entrada, l'anàlisi té en compte el període de crisi cultural i espiritual en el qual ens trobem. "La modernitat de la cultura occidental és llargament caracteritzat pel refús de les normes absolutes i de la referència al passat com a fonts de saviesa". L'individualisme, el subjectivisme, la seducció tecnística, el principi d'eficacitat, la valorització de la novetat marquen les mentalitats. Però el text, que en cap moment condemna el món contemporani, resta lúcida i es guarda d'acollir amb candidesa els "retorns del religiós" que es desenvoluparien reaccionant contra els corrents de pensament actuals. Tot això no és per canonitzar ja que certes actituds, dites religioses, no van pas més enllà de l'irracionalisme i del fonamentalisme primari.

Resta també que les evolucions de mentalitat i les noves cultures puguin pesar sobre els candidats al sacerdoci fent-los fràgils, vacil·lants i indecisos davant d'un compromís definitiu.

Tenir en compte l'entorn

El document dóna proves de realisme en mesurar bé les difícils condicions d'existència dels preveres actuals que viuen en l'aïllament i la pobresa i no sempre estan preparats per a la col·laboració amb els laics. Tenen necessitat de suport i de llocs de trobada on poder comentar i confrontar les dificultats.

La formació sacerdotal ha de tenir en compte l'entorn socio-cultural i els futurs preveres han de ser millor prepa-

El Vaticà ha enviat un document de 40 pàgines a les Conferències episcopals per preparar el Sínode d'octubre del 1990 sobre la formació dels futurs preveres.

Un pla de treball per al proper Sínode

Esbós d'un perfil de prevere per al futur

YVES DE GENTIL-BAICHIS

rats per a l'evangelització de la seva època. La baixa de vocacions en nombrosos països preocupa, però tanmateix a Roma no es considera que per omplir els buits sigui necessari tirar mà de no importa qui. El text recorda que el sacerdoti exigeix un sòlid equilibri humà, passant per una "real maduresa de judici i d'afectivitat", manifestant-se per una estabilitat d'esperit, la capacitat de prendre decisions reflexionades i d'aportar les apreciacions justes sobre els esdeveniments i els homes.

Tanmateix, aquesta atenció a "les circumstàncies actuals", manifesta que el secretariat del sínode no se situa pels núvols, ni minimitza l'essencial de la vocació del prevere. No és qüestió de fer-ne un simple animador socio-cultural: en el món secularitzat, el prevere és abans de tot testimoni del misteri. La seva identitat és de l'ordre de la fe. Configurat a Jesucrist pel sacerdoti, només es comprèn en Jesucrist i aquesta dimensió del misteri no es redueix

solament a la humanitat de la seva persona. El futur prevere també ha d'estar preparat per a la pregària personal, la lectura de la Paraula de Déu i la celebració diària de l'Eucaristia.

Saber dialogar

Però també és l'home de la comunió en l'Església. És a ell a qui correspon aplegar el poble de Déu en la unitat de la fe i en la caritat.

Finalment, els preveres són cridats a la missió: han d'anunciar l'Evangeli a tots els homes. El text insisteix sobre la importància del seu paper missioner i sobre la manera de preparar-hi els seminaristes. Saber dialogar amb els homes i les cultures d'avui exigeix per endavant seriosos estudis, no solament de teologia sinó de filosofia enriquides pel coneixement de les ciències de l'home. Lluny de girar l'esquena a la cultura contemporània, el document insisteix, al contrari, perquè els futurs clergues siguin formats en la comprensió i el respecte de les diferències culturals.

El text parla d'inculturació i recorda que no es tracta d'una simple adaptació de les expressions de la fe ni de plagis de costums o folklore, sinó "de la penetració de la fe en una cultura per purificar-la i al mateix conduir-la al seu acompliment en Jesucrist". És indispensable, doncs, preparar els seminaristes per acollir els valors dels altres universos culturals.

Les delicades qüestions del matrimoni dels preveres i de l'ordenació d'homes casats no hi són abordades. Un paràgraf sobre el celibat sacerdotal, que deu ser basat sobre fermes conviccions, mostra que el secretariat del Sínode no preveu debats sobre aquests temes. Totes les conferències episcopals desitgen aquesta discreció? Això se sabrà dins d'alguns mesos, quan les respostes arribin a Roma.

En el seu conjunt, aquest document cerca promoure una imatge equilibrada i matisada del prevere. Hauria de ser obert al diàleg però capaç de donar testimoni de la seva fe, solidari dels homes i particularment dels més pobres, però no tenir por de donar clar testimoni de la seva identitat sacerdotal.

(de "la Croix")

La Comissió Episcopal de Litúrgia acaba d'adreçar una carta als superiors de Religioses i Religiosos (i entenc que, per extensió, s'adreça també a tots els preveres) per demanar-los "una millor celebració dels actes litúrgics", una major atenció a les cerimònies prescrites i al cant, que "tant es tenia en compte en altre temps i avui sembla dependre de les aficions particulars, al gust del moment o de la persona".

Un toc d'atenció que em sembla tan oportú com necessari i que, no cal dir, no és "una frenada més", sinó exactament al contrari: un pas endavant vers la dignitat i la bellesa.

I em plauria subratllar una curiosa coincidència que no hauria de passar inadvertida: potser el que més ha impressionat en els països nòrdics durant el recent viatge papal ha estat precisament la bellesa, el color de la litúrgia catòlica que, comparada amb la fredor i la tristesa de les litúrgies luteranes, que són les pròpies d'aquells països, no podia deixar d'impressionar a qualsevol esperit sensible. Algun bisbe luterà ha confessat públicament l'admiraació per un culte que ells han per-

No sabem el que tenim

J.L. MARTIN DESCALZO

mentari estic escoltant un disc amb salves montserratines i reconec que pocs gaudis espirituals i artístics més alts conec.

Per això és tan estrany el que alguns capellans, per un afany ingenu de renovació i amb més bona voluntat que bon gust, es llancen a canviar en una tarda allò que els segles anaren perfeccionant fins aconseguir aquesta "bellesa objectiva" tan pròpia de la bona litúrgia, aquesta litúrgia que fins en el món civil admiren com a quelcom que ells no posseeixen.

Estan bé les renovacions. Però hi ha coses a les quals caldria aplicar el vers del poeta: "No la toquis més, que així és la rosa".

Em sembla que els catòlics no sabem el que tenim. La litúrgia dels nostres temples, ben feta, és un dels tresors religiosos i estètics més alts d'Occident. I no cal dir de la nostra millor música religiosa, des del gregorià fins la polifonia. Mentre escric aquest co-

aldees infantils s.o.s. de Catalunya

Membre de l'Associació SOS Kinderdorf Internacional (adherida a la UNESCO)

Vols donar una llar a infants que no en tinguin?

Desitjo fer-me AMIC D'ALDEES INFANTILS SOS DE CATALUNYA

Passeig de Sant Gervasi, 24 - 08022 Barcelona - Tels. 417 75 39 - 212 09 24

1. - Amb la subscripció de:

_____ Ptes.

que farà efectives amb pagament: Trimestral Semestral Anyal

2. - Apadrinant a:

Un infant amb 2.500 ptes. al mes

Una casa amb 10.000 ptes. al mes

Nom i dos cognoms: _____

Adreça: _____

Població: _____

Banc o Caixa d'Estalvis: _____

Agència: _____

Direcció: _____

Compte corrent o Llibreta d'Estalvis núm.: _____

Senyali amb una X els requadres que li interessin.

AVÍS ALS PELEGRINS DEL MIL-LENARI DE CATALUNYA A ROMA

Tothom que tingui encarregat el vídeo pot passar a recollir-lo a les oficines de CATALUNYA CRISTIANA, C/València, 244, 2n. durant les hores normals d'oficina, (en lloc de fer-ho com els consta en el resguard, a la Federació de Cristians de Catalunya, C/Canuda 26). Per qualsevol dubte o informació truqueu als telèfons 215 27 39 - 215 27 84. Sra. Montserrat i sereu degudament atesos.

ARA MATEIX

Necessitem el mapa pastoral

Alguna vegada he fet referència, des d'aquests comentaris, a la necessitat de plantejar-nos el "mapa pastoral" de Catalunya. Ara es parla força del mapa sanitari i del mapa escolar, i és natural que sigui així. Cal, en tots els camps, recollir les dades necessàries que permeti veure quines són les necessitats reals i on es troben, recomptar, en un segon temps, els recursos de què es disposa i decidir cap on s'aplicaran amb preferència i com s'afrontaran les necessitats del futur immediat. L'aplicació d'aquests criteris al terreny pastoral ha de ser feta, lògicament, amb la delicadesa requerida pel caràcter específic de l'acció de l'Església, on es conjuguen la gràcia i la naturalesa i on la lògica humana ha de cedir a la nova lògica de les paràboles del Regne: el gra de mostassa, el blat i la cugula, l'ovella perduda, el llevat... Però el mateix Evangeli lamenta, també, que la sagacitat no sigui cosa dels fills de la llum...

El disseny d'un mapa pastoral de Catalunya haurà d'afrontar temes majors i difícils: els límits de les diòcesis, amb la configuració definitiva de l'actual de Barcelona, és, sens dubte, el més important. Hi ha, després, el de l'adequació del nombre d'ordenats per al ministeri a la realitat de la població. La distribució dels preveres no està ben resolta, però aquest problema no és res si el comparem amb el de la distribució dels bisbes: dos milions escassos de catalans són objecte de la sol·licitud pastoral de set bisbes, mentre quatre milions llargs ho són de la de dos...

Però, deixant de banda aquests temes majors, n'hi ha d'altres més petits i immediats sobre els quals convé crear opinió. N'esmentaré, no pas exhaustivament, ni de lluny, un parell.

1. Les urbanitzacions o llocs de segona residència tenen, de temps, una importància creixent en la vida de mol-

J. CARRERA
PLANAS

tes famílies. Cal adonar-se que la major part de l'activitat pastoral de les nostres parròquies, la de més projecció i participació de feligresos, té lloc entre la tarda del divendres i el diumenge. Aquest és, justament, el temps que moltes famílies passen a la segona residència. Això dona lloc a situacions diverses. Els menys practicants, passen desapercebuts per la comunitat d'un lloc i de l'altre, excepte en el cas d'una primera comunió o d'una boda: aleshores han de fer combinacions de dies i d'hores per a la catequesi i la celebració. He dit la comunitat d'un lloc i d'un al-

tre, pensant en urbanitzacions properes a parròquies de poble i en contacte amb elles. Però hi ha grans extensions d'habitatges de segona residència sense cap presència eclesial assequible. Els més practicants que, a partir, sobretot, del mes de maig, van desapareixent de les celebracions de la ciutat, solen cercar i, a vegades, trobar, un lloc de culte. Però no sempre. Sovint la dificultat els fa desistir. El mapa pastoral hauria de contenir la totalitat de les urbanitzacions i la seva població, i preveure punts de celebració, de catequesi i de missió, en relació amb les parròquies urbanes: potser caldrà pensar en una certa mobilitat d'alguns preveres d'aquestes, d'acord amb la mobilitat dels feligresos. És una qüestió a plantejar-se.

2. Avui es dona a la ciutat una tendència, jo penso que irreversible, a concentrar algunes celebracions en uns pocs punts. A Barcelona, per exemple, només una mínima part dels enterraments tenen lloc a les parròquies. La majoria se celebren a centres hospitalaris o funeraris. En un altre aspecte, moltes parelles desitgen celebrar les noces a esglésies i esglesioles del seu gust, a vegades en indrets pintorescos. Això ha estat pastoralment mal vist, perquè s'hi han donat certs abusos i perquè s'ha mirat d'eludir una preparació seriosa al sagrament. Ara bé, ¿cal entestar-se a contrariar o mal resoldre aquesta tendència social, com si la parròquia fos encara el petit univers que pot acompanyar tota la vida de la persona? O bé, cal dotar les esglésies escolades per la gent, dels serveis catequètics i del personal adequat, amb vista que les parròquies hi puguin delegar certes funcions?

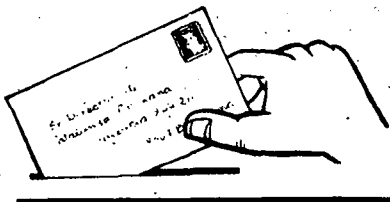
Posar-se a fer el mapa pastoral de Catalunya seria, fins i tot en aquests aspectes menors una manera de redefinir l'organització eclesial.

Els teòlegs que nosaltres necessitem

Sr. Director:

Amb el cor apenat davant les crítiques que alguns teòlegs han fet al Papa, m'aconhorta llegir a CC, n.º 488 el comentari titulat, "He deixat la mort en terra", de l'assidu col·laborador Xesc Soliu, que descriu magistralment i d'una manera assequible com ha de ser l'autèntic teòleg.

Xesc Soliu es fa ressò d'unes paraules collides a l'atzar d'una conversa sostinguda entre un periodista francès i el gran biblista i teòleg X.L. Dufour. Xesc Soliu resumeix dita conversa amb

aquesta curta frase: "Cerco —deia Dufour— mitjançant la pregària, la comunió amb el Senyor i els fidels". És el que cercaven els Pares de l'Església, que ens deixaren rica i abundosa herència de teologia que no enfarfega sinó que escalfa i dona llum i porta a Déu".

Si un teòleg s'endinsa només en un complicat laberint de raonaments, espe-

culacions, demostracions i subtileses, resta atrapat en l'aparell científic. Ha copsat només l'escorça de la investigació teològica; en lloc de donar llum només ens obren claranes als ulls als que tenim set de Déu i volem aprofundir la seva paraula divina.

Sí, nosaltres necessitem teologia que ens escalfi i ens mení cap a Déu. Teòlegs com Guardini, Cabodevilla i Martín Descalzo que aprofundeixen el Misteri i ens el donen d'una manera assequible i xardorosa alhora.

Gràcies, Xesc Soliu. Ens has dit molt bé els teòlegs que nosaltres necessitem.

M.P.M.

ACUDIT

SORDESA: Per fi una novetat UN APARELL QUE HI ÉS PERÒ NO ES VEU

El somni dels dèbils d'oïda s'ha convertit en realitat? Avui hi ha "Timpans Electrònics" que funcionen meravellósament i sistemes per sentir, pràcticament invisibles.

Als darrers anys s'ha fet molt a favor dels dèbils d'oïda, però encara el problema continua, tantes promeses, tantes esperances i la realitat sempre la mateixa, un aparell acústic es veu massa. L'ideal seria un aparell petit, tan petit que resultés gairebé invisible, potent, que resolgui bé la sordesa de cadascú.

Doncs bé, joies com aquestes ja n'hi ha, tan petits que són invisibles, garanteix una audició segura, clara, confortable que els dèbils d'oïda amb aquest aparell miniaturitzat poden sentir les veus familiars, la televisió, el sacerdot durant la confessió i sobretot entendre bé les paraules, totes les paraules...

Aquests "Timpans Electrònics" són tan petits que queden completament amagats, tothom pot provar-los gratuïtament en els centres "GRIMOFON". N'hi ha prou amb uns segons per sentir novament amb alegria, clarament, sense nervis, les paraules amb veu baixa, totes les paraules de la televisió sense haver de pujar el volum; evitant així molestar els veïns.

GRIMOFON desitja que tots els dèbils d'oïda puguin per fi dir que el seu somni s'ha fet realitat; amb ocasió de les demostracions que es realitzaran en els centres GRIMOFON es farà un descompte o facilitats de pagament en còmodes terminis sense interessos.

Qui estigui ja utilitzant un aparell acústic "tradicional" podrà canviar-lo ell mateix amb unes condicions molt favorables.

DEMOSTRACIÓ ESPECIAL ELS DIES:

Del 3 al 14 de JULIOL

de 9,30 a 13 i de 16 a 19,30 hores

(dissabtes tancat), a:

GRIMOFON

Pau Claris, 138, 1r, 4a - 08009 BARCELONA

Telèfon (93) 215 04 40

Si no és possible assistir personalment a la demostració especial, sol·liciti informació, sense cap compromís.

NOM .....

ADREÇA .....

POBLACIÓ ..... PROVÍNCIA .....

Joan Pau II a l'Assemblea Ecumènica de Basilea

Els pactes polítics necessiten d'una ànima per arribar a la pau

Del 15 al 21 de maig va tenir lloc a Basilea (Suïssa) l'Assemblea Ecumènica Europea. D'aquest important esdeveniment eclesial ja en vam donar la informació pertinent. Publiquem, ara, íntegre, el missatge del Papa a l'Assemblea, en la persona del cardenal Carles Maria Martini, arquebisbe de Milà i president del Consell de les Conferències Episcopals d'Europa (CC. EE.).

Al cardenal Carles Maria Martini, arquebisbe de Milà, president del Consell de les Conferències Episcopals d'Europa:

El Consell de les Conferències Episcopals d'Europa (C.C.E.E.) i la Conferència de les Esglésies Europees (K.E.K.), reunit a Basilea en una gran Assemblea ecumènica, pretenen consagrar la seva reflexió al tema de la pau i de la justícia i a la seva promoció, gràcies a un compromís específicament cristià.

Els vostres treballs es desenvolupen providencialment durant la setmana de Pentecosta que evoca la vinguda de l'Esperit Sant sobre l'Església naixent, la constitueix com Església i l'envia en missió. Veig en això un primer senyal de la importància d'aquesta assemblea, que reuneix, per primera vegada, cristians procedents de tots els horitzons d'Europa, tant d'Est com de l'Oest, tant del Nord com del Sud, i això sota l'impuls d'Aquell que ha estat enviat per "encaminar-nos vers la veritat total" (Cfr. Joan, 16,13) i per revelar-nos "les profunditats de Déu" (Cfr. 1 Cor. 2,10). Només Ell, en efecte, pot estar en l'origen de tal esdeveniment; Només Ell pot ser, també, la font i la garantia del seu èxit.

En girar-se d'aquesta manera vers l'Esperit Sant i, mitjançant Ell, vers la santíssima i indivisible Trinitat, les Esglésies d'Europa volen demostrar, a elles mateixes i al món, d'on prové el concepte de pau en favor de la qual desitgen comprometre's, i de la justícia que és la seva condició inseparable.

És cert que no es pot tractar de qualsevol pau i de qualsevol justícia. Molt al contrari, com ho diu el títol tan significatiu de la vostra assemblea, es tracta de "la pau de Déu que està molt per damunt de tot el que podeu pensar" (Fil. 4,7) i de la "justícia de Déu que ens ha

estat revelada en l'Evangelí" (Cfr. Rom. 1,17). Més encara, la pau i la justícia s'identifiquen amb Crist, Verb de Déu fet home, que duu els seus noms: Crist "la nostra pau" (Efes. 2,14), a qui Déu ha constituït "la nostra justícia" (Cfr. 1 Cor. 1,30).

Heus aquí per què l'Assemblea de Basilea no pot madurar sinó en l'oració els compromisos que se'n deriven. ¿Com no evocar ara les hores inoblidables d'Assís, la petició comuna dels cristians i la meditació dels altres creients? M'alegro de la importància que l'Assemblea de Basilea concedirà a l'oració i vull assegurar-vos que estaré unit a vosaltres durant aquesta setmana de gràcia.

El lema que heu elegit per aquesta Assemblea de "la pau en la justícia" sembla també particularment favorable. Tot allò de positiu que s'ha aconseguit en alguns països permeten de contemplar el futur d'aquesta Europa, tan colpejada per les guerres i les divisions, amb més confiança. ¿No és tot això una resposta de Déu a l'oració dels homes de bona voluntat?

Podria haver arribat l'hora per a un testimoniatge solemne de tots els cristians reunit en favor d'una veritable pau, la pau que "només" Déu i el seu Crist "poden donar" (Cfr. Joan 14,27), perquè ella implica, abans que res, el desarmament dels cors i dels esperits, i el compromís a favor d'una "justícia superior" (Cfr. Mat. 5,20).

Sota aquest punt de vista, la responsabilitat dels cristians i de les Esglésies d'Europa és decisiva. En efecte, hi ha una contribució específicament cristiana a "la pau en la justícia" que estem obligats a oferir sempre, però més particularment encara en una ocasió com aquesta. Una contribució que sigui, sens dubte, conforme a les arrels cristianes d'aquest continent i a la seva veritable vocació.

Basilea: Copresidents de l'Assemblea Ecumènica Europea, cardenal Martini i el metropolita, Alexy.

Els pactes i les negociacions polítiques són mitjans necessaris per arribar a la pau, i la nostra gratitud és gran vers els qui es consagren en això amb convicció, perseverància i generositat. Però, per ser permanentment útil, necessiten una ànima. Per a nosaltres, hi ha una inspiració cristiana que se'ls pot facilitar mitjançant una referència intrínseca a Déu, i a la dignitat de tot home i de tota dona, creats a la seva imatge.

Per la nostra condició de deixebles de Crist, estem convençuts que, només en aquest nivell, les ferides encara obertes en la nostra Europa, a l'Est i com a l'Oest, al Nord com al Sud, trobaran el seu veritable remei i el seu guariment

definitiu. Penso en les diverses formes de discriminació, en la falta d'hospitalitat, en la misèria que apareix davant les nostres portes, en el menyspreu de la vida humana, des dels seus primers moments fins als seus darrers instants.

Penso també en la destrucció de la naturalesa, en la dilapidació dels recursos, en aquestes ciutats que corren el risc de fer-se inhabitables.

En realitat, tots aquests aspectes de la vida i de l'entorn de la societat humana no són més que una sola cosa: L'home amb el seu univers davant Déu, que el fa responsable. Només Déu pot situar-lo a l'altura de la seva tasca. Només Déu pot inspirar-li els compromi-

sos necessaris i coherents per dur-la a terme.

Això és, sens dubte, el que la vostra assemblea de Basilea mira d'il·lustrar. És aquí on es pot valorar la seva aposta.

Que l'Esperit Sant us concedeixi per això la gràcia i la força. Jo demano amb vosaltres, que us siguin concedides la seva presència i la seva ajuda. I invoco sobre tots els participants la benedicció del Déu totpoderós, Pare, Fill i Esperit Sant.

Vaticà, 11 de maig de 1989

Joannes Paulus P. II

FILTRANT LA NOTÍCIA

És veritat que falten capellans?

La reunió del Papa a Roma amb un grup representatiu de l'episcopat d'EE.UU., tinguda a mig març passat, tocà a fons el problema de la davallada de vocacions sacerdotals. Els factors, prou complexos, que s'assenyalaren com a determinants, podrien aplicar-se també a Catalunya, on la baixada ha estat crítica i la represa és encara molt lenta.

Les agències informatives catòliques han fet un resum de les aportacions de monsenyor Daniel Pilarczyk, arquebisbe de Cincinnati, ponent de l'esmentada reunió. Proposà unes interpellacions i acabà amb una reflexió.

Monsenyor Pilarczyk es pregunta: —Quin atractiu pot tenir una vida lliurada tota al servei dels altres, en una cultura que valora per damunt de tot l'autosatisfacció i que cada vegada fa més difícil un compromís de per vida?

—Quin canvi representa sobre les vocacions el fet que abans el capellà era l'única autoritat i ministre de la parròquia, mentre que ara la presa de decisions és compartida amb els ministres laics, les religioses i els fidels?

—Quin efecte ha produït sobre una bona part de creients els continuats qüestionaments i les discussions sobre el ministeri i celibat sacerdotal i l'ordenació de les dones al presbiterat?

—Quin resultat ha donat sobre les vocacions la confusió creada en l'Església davant l'oposició entre conservadors i liberals?

—Ha fet minvar el nombre de vocacions entre els joves l'evident èxit cultural i econòmic de la població catòlica als EE.UU?

—Com incideix sobre les vocacions el fet que les famílies tinguin menys fills, o que cada cop siguin menys i més grans els sacerdots en actiu?

Després d'aquestes i altres preguntes, el bisbe americà es plantejà si veritablement fan falta més capellans. "Un nombre més gran de vocacions és sempre signe inequívoc de la santedat de l'Església? I per altra banda, la disminució del nombre de sacerdots, és un senyal de decadència, o bé una crida a canviar la manera com exercim el ministeri de cara als fidels?"

Monsenyor Pilarczyk acaba amb una senzill reflexió: "Cal continuar discutint, amb preocupació, sí, però també amb confiança, perquè Déu continua estimant la seva Església".

Segons un rotatiu italià, davant l'objectivitat i realisme d'aquest bisbe, alguns membres qualificats de les Congregacions romanes, assistents a la reunió, quedaren parats i un xic desconcertats.

FRANCESC GAMISSANS

PER PRIMERA VEGADA, DES DEL CONCILI VATICÀ II, ÉS A L'ABAST DELS FIDELS DE PARLA CATALANA EL

MISSAL FERIAI

EN EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

Amb els textos eucològics i lectures de les misses de totes les fèries de l'any, de les celebracions del Propi dels sants, de les misses del Comú, rituals, per diverses necessitats, votives i de difunts. Ordre de la missa amb les pregàries eucarístiques del Missal romà, la pregària V (del Sinode suís), les de reconciliació i d'infants.

De venda a les llibreries

Format, 11x17 cms. - 2.208 pàgs. paper bibloprint - Imprès a dues tintes Enquadernació de simil·pell - P.V.P. (amb IVA), 5545 ptes.

EDITORIAL REGINA, S.A. - Mallorca, 87 i 89 - 08029 BARCELONA

VATICÀ DIA A DIA

El Papa saluda els jubilats d'Arenys

Joan Pau II va adreçar una salutació a un grup de 50 jubilats de la parròquia d'Arenys de Mar, que participaren en l'habitual audiència dels dimecres el passat 31 de maig.

Trobada Ratzinger-Conferències episcopals

Del 2 al 5 de maig es varen reunir a Viena representants de la Congregació per a la Doctrina de la Fe amb els de les Comissions doctrinals de les Conferències episcopals europees. La reunió, presidida pel cardenal Ratzinger, va comptar amb la participació de 20 bisbes que tractaren de les dificultats que, pel que respecte la fe, sofreix actualment Europa i els principis de so-

lució. També es va tractar de la necessitat d'una nova evangelització d'Europa, de la funció de les Comissions doctrinals amb assistència dels bisbes i de la missió dels teòlegs.

Joan Pau II defensa els afectats pel síndrome de Down

Referint-se a les persones que sofreixen el "síndrome de Down" el Papa va afirmar, en el transcurs d'una audiència concedida als participants en un congrés internacional sobre aquest tema, que "són sempre persones humanes, en possessió de la mateixa dignitat inalienable i per tant amb el mateix dret al respecte de què gaudeix qualsevol persona" i que per això, "no han de ser eliminats abans del naixement".

El P, Gangoiti. Consultor

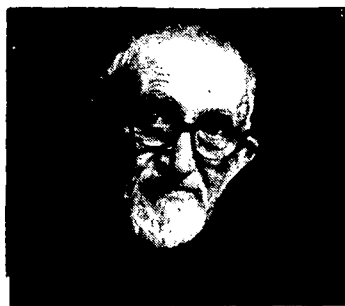
El dominic espanyol, P. Benito Gangoiti, professor a la facultat de Dret canònic de la Universitat de Sant Tomàs, de Roma, fou nomenat el passat 10 de maig Consultor de la Congregació per als Instituts de Vida Consagrada i les Societats de Vida Apostòlica.

Nova fundació de la Mare Teresa a Roma

Les germanes missioneres de la Caritat, de la Mare Teresa de Calcuta, rebren el passat 10 de maig un local, ofert per l'alcalde de Roma, Giubilo, per a l'assistència de 60 persones, en règim d'internat nocturn, i de 300, a les quals serviran aliments. En la inauguració va intervenir la Mare Teresa i Maria Pia Fanfani.

"L'abbé Pierre"

L'abbé Pierre, és el cèlebre fundador dels "Drapaires D'Emaüs" gran testimoni del nostre temps, incansable defensor dels més pobres. L'abbé Pierre ha estat home de fe, d'acció, d'optimisme i esperança.

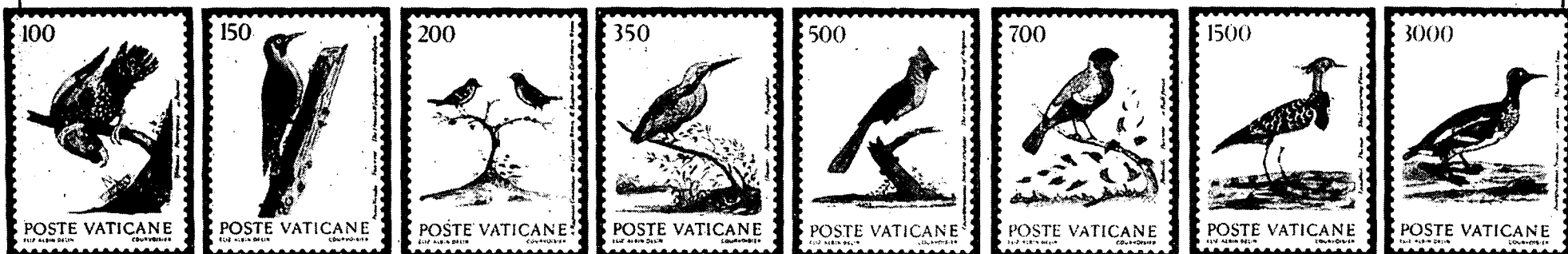

Jesuïta espanyol, assassinat a Colòmbia

El pare jesuïta Sergio Restrepo, de cinquanta anys fou assassinat a la localitat colombiana de Tierralta, després d'haver celebrat una missa amb els habitants de l'esmentat poble. El pare Restrepo treballava amb

un equip de sis jesuïtes a la zona bananera d'Uraba, al nord-est del país, on s'han dut a terme nombroses matances de camperols, a mans de la guerrilla i de grups paramilitars. El jesuïta acabava de celebrar l'Eucaristia, quan en sortir de l'església va rebre cinc impactes de bala al cap.

Segells vaticans de tema ecològic

L'Oficina postal de l'Estat de la Ciutat del Vaticà va posar en circulació el 13 de juny una sèrie de segells de tema ecològic. Estampada per la societat anònima suïssa "Helio Courvoisier", la sèrie de la qual s'ha realitzat un tiratge de 450.000, es compon de vuit segells de 6.500 lires. Les vinyetes reproduïxen exemplars d'ocells trets de gravats originals realitzats per Eleazar Albin en el volum "Histoire naturelle des oiseaux" editat l'any 1750 a La Haya i conservat a la biblioteca de la Pontificia Universitat del Laterà. Al costat de cada un dels valors, va escrita en llatí, anglès i francès la denominació ornitològica dels exemplars reproduïts.

aldees infantils s.o.s. de Catalunya

Membre de l'Associació SOS Kinderdorf International (adherida a la UNESCO)

TU TAMBÉ POTS SER "MARE SOS"

.....en una "ALDEA INFANTIL SOS", obra basada en els següents quatre principis:

- Una mare...** que amb el seu amor i les seves atencions recupera físicament i emocionalment l'infant abandonat.
- Uns germans...** a totes les cases hi viuen infants de diferents edats i sexes.
- Una vida integrada en la societat...** com els altres infants van a l'escola de la seva localitat i juguen amb ells, riuen i són feliços.

La "mare SOS" s'ocupa de 7 o 8 infants i administra la casa que li ha estat assignada.

Oferim:

- Una Llar equipada en una "Aldea Infantil SOS"
- Pressupost mensual per a la llar.
- Suport social i psicològic.
- Contracte de treball: sou + S.S., vacances, etc.

Es requereix:

- Edat entre 28 i 40 anys.
- Ser soltera o vídua sense fills
- Vocació maternal i capacitat de lliurament
- Aptitud per organitzar i administrar una casa

Si hi estàs interessada truca, si et plau al tel.: (93) 417 75 39

URGELL

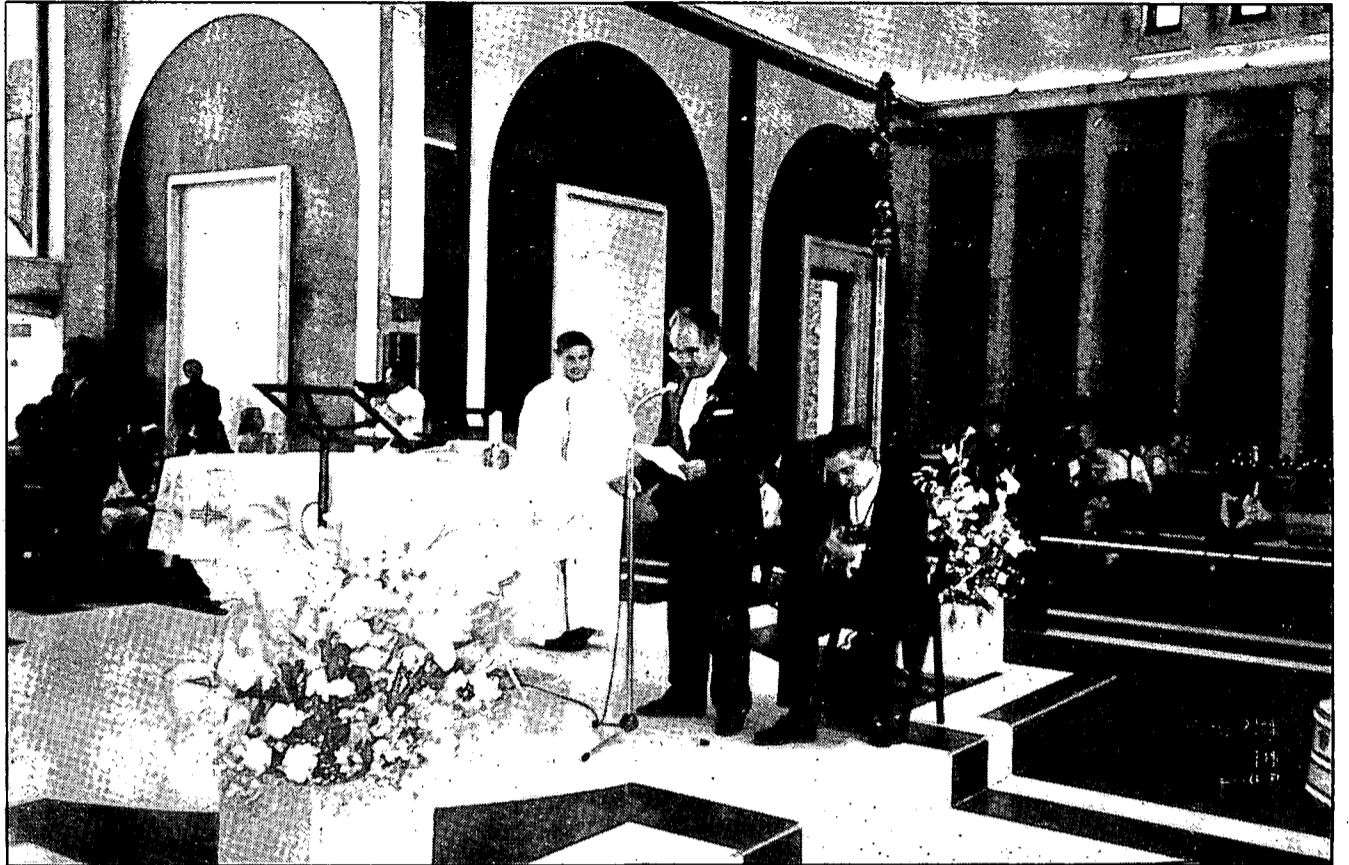
La Pobla continua la restauració del seu bressol històric

LA POBLA DE SEGUR.— Per celebrar l'acabament de les obres realitzades al Pui de Segur enguany els actes de l'aplec de maig s'han organitzat a l'església primitiva i no a la capella de Sant Miquel com era costum. La diada va ser una festa cristiana que evocà els orígens històrics dels poblatans i l'acte central la celebració de l'Eucaristia en front de l'absis de l'església, retaule de pedra i testimoni històric de la vida del poble. "La diada de l'aplec, explica Llorenç Sánchez a CATALUNYA CRISTIANA, commemorem 700 anys de fidelitat, i l'església vella ens és entranyable, familiar i devocional".

Les obres realitzades al Pui de Segur han consistit en la consolidació dels murs de l'església, reconstrucció de l'ornamentació de l'absis, enllosat interior de la nau i recuperació de l'ara i de la pica baptismal. Les obres han estat promogudes i dirigides pels "Amics de Sant Miquel del Pui", associació creada el 1987 que ha tingut sempre el suport moral i econòmic de tota la població. Fins al moment present l'associació ha invertit en obres més de tres milions de pessetes, diners aportats pel poble i un milió per la Generalitat de Catalunya. El zel dels poblatans pel Pui de Segur ha obert iniciatives diverses per recollir diners: campanya de venda de pedres ("Cada poblatà una pedra"), rifes, donatius, etc. Actualment els projectes que l'associació pensa tirar endavant són l'embelliment de la plaça situada davant la capella de Sant Miquel, construïda el 1776, i obrir una carretera.

El Pui de Segur configura els orígens de l'actual Pobla de Segur. Fa més de 700 anys els seus antecessors es van traslladar del Pui de Segur a l'actual emplaçament, aquest fet ha donat nom a l'eslògan de la campanya per a la recuperació de l'antic poble: "Qui perd els orígens, perd identitat". El 1982, quan els poblatans emprenien la neteja i restauració del Pui, CATALUNYA CRISTIANA (10 oct. 1982) transcrivía una frase de l'aleshores incipient patronat: "aquesta obra redemptora que avui emprenem haurà de ser, dies a venir, motiu per a tots de noble i legítima satisfacció". L'obra a poc a poc assolirà el seu coronament, el repte ja és realitat i motiu de satisfacció per als fills i amics de la Pobla de Segur que estimen els seus orígens i la seva identitat cristiana.

A.M.

La pregària mariana, amb notes de guitarra, recordà que per als andalusos de les Valls d'Andorra, Meritxell també és Rocío.

"Diferents noms, Rocío o Meritxell, però una mateixa Mare celestial"

Festa "rociera" a Meritxell

CANILLO.— Les guitarres, el "cante" i les "sevillanes" van recordar que Meritxell és també Rocío, almenys per als andalusos residents a les Valls d'Andorra. Més de cinc-cents devots, la majoria andalusos, van aplegar-se el 14 de maig a Meritxell per participar a la "Misa Rociera" que celebrà Ramon Rosell, capellà del santuari. A la processó de les ofrenes els "rocieros" més joves van presentar a l'altar les espigues verdes "del trigal de mi alma, espigues de amor sincero" i el raïm "de la viña de mi alegría". Mentre una noia, amb el típic vestit andalus, presentava un ram de flors a la Verge, un "cantaor", acompanyat de la guitarra interpretà la "Salve rociera". El celebrant, a l'homília, explicà que la Verge és sempre un punt d'encontre i d'unitat entre tots els pobles: "Diferents noms, Rocío o Meritxell, però una mateixa Mare celestial... La bellesa de Déu es manifesta en

la diversitat dins la unitat". Després de la litúrgia, al claustre del santuari, un grup ballà "sevillanas", i un andalus comentava: "Cada sevillana és una pregària".

Actualment a Andorra hi ha 27.000 residents espanyols, dels quals aproximadament el 50% són provinents d'Andal-

usia. Amb la resta de residents hauran acollit amb goig la notícia segons la qual un decret del Consell General de les Valls (12 juny 89) amplia en nombre de 5.000 el contingut legal de permisos de residència i treball. La informació confirma els rumors del gran nombre de treballadors en situació

il·legal al Principat i per altra banda manifesta la voluntat d'ampliar, almenys inicialment, l'acolliment als drèts i privilegis andorrans a les persones que viuen i treballen al país.

ANTONI MIRABET

FETS I CRITERIS

Problemàtica ecològica

La preocupació ecològica és un fet relativament nou. La primera Conferència de les Nacions Unides sobre el medi ambient, se celebrà a Estocolm el juny de 1971.

En aquella ocasió es va elaborar un informe no oficial, fruit de la consulta feta a 152 persones de 58 països, sobre les relacions entre l'home i el seu "habitat" natural.

Els redactors d'aquell primer informe foren Bàrbara Ward i René Dubós i fou publicat amb el significatiu títol de "Una sola Terra.- la cura i la conservació d'un petit planeta".

Les preocupacions principals que s'hi exposaven es referien als problemes de l'alimentació, al caràcter limitat dels recursos naturals, a la creixent contaminació de l'aire i de les aigües.

Es plantejaven interrogants sobre els excessos de la industrialització. No seria cap sorpresa que els polítics que intenten un desenvolupament econòmic no es deixin desviar del camí —deia un estadista asiàtic— "per somnis de paisatges desproveïts de xemeneies".

Sobre aquest informe no oficial es reberen també reaccions molt diverses pel que fa a l'energia nuclear. Dos premis Nobel discrepaven del text de l'informe. Un d'ells deia que no es feia justícia a les possibilitats de l'energia nuclear. L'altre, per contra, afirmava que aquest tipus d'energia és "totalment inadequat per a la biosfera". Un tema ben controvertit entre les persones consultades.

Pau VI, en el seu missatge a aquesta Conferència, deia que avui es té consciència que l'home i el seu ambient són inseparables i que la humanitat

ha de substituir la força cega d'un progrés material, deixat únicament al seu dinamisme, pel respecte a la biosfera en una visió global del seu domini.

Actualment s'imposa una cooperació i una solidaritat internacionals com a primera condició per donar resposta a la problemàtica ecològica: acceptar la responsabilitat col·lectiva que tenen totes les nacions en "l'administració" del patrimoni comú de la humanitat.

Joan Pau II, fa pocs dies, ha insistit en el mateix tema amb paraules molt clares: "L'ús dels recursos de la terra amb saviesa i responsabilitat és el repte radical que té la família humana al final del segle XX, cosa que significa respectar els límits als quals aquests recursos estan necessàriament sotmesos" (Viatge a Islàndia, Reikjavik, 4 de juny 1989).

Un signe positiu de les recents eleccions europees ha estat l'augment de vots dels partits ecologistes, els anomenats "verds". L'ecologia planteja, entre altres, els següents interrogants: ¿Quins frens s'han de posar? ¿Què s'ha de reduir: allò superflu dels rics o les necessitats dels pobres? ¿Quina opció cal prendre: preferir el progrés o un nivell moderat de vida?

Al Parlament europeu li correspon, amb lleialtat i sense por, assenyalar una política social i ecològica que permeti de viure a tota la família humana en la justícia, la pau i la solidaritat.

+ RAMON TORRELLA i CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Primat

TEAS

Taller escola d'Arts
Sumptuàries
Centre d'Educació especial
Dedicat a disminuïts
psíquics
A partir dels setze anys
Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapis i estora
Cultura General
Recuperació Física-Logopedia
"CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric
i psicològic
Informació: 215 69 77
de 12 a 14 hores

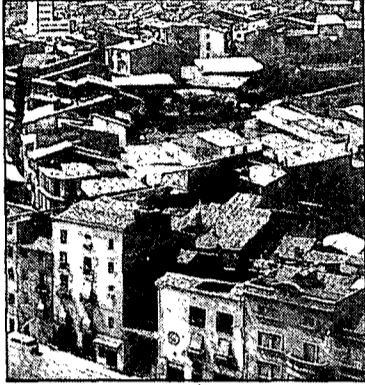

VENDA DE XALETS I
APARTAMENTS en els mil-
lors indrets de l'Escala (Costa
Brava). Preus interessants.
FINQUES GUANTER
(A.P.I.) Avinguda Ave Maria,
7. Tel. (972) 77 02 72.

Al servei dels pobres i marginats

Les Filles de Sant Josep, cent anys a Cardona

CARDONA.— Des de la festa de Sant Josep fins a finals de setembre d'enguany, les Josefines de la Residència de Sant Jaume (antic Hospital) de Cardona, han organitzat tot un seguit d'actes per a celebrar els cent anys de la seva presència a la vila dels Ducs. És clar que ellès no s'hi han pas estat formant part de l'aristocràcia humana, sinó més aviat sempre al servei de l'aristocràcia de les Benaurances els malalts, els obrers i obreres més pobres (abandonats per uns i manipulats per uns altres, als finals del segle passat i principis de l'actual), els vellets d'ara, etc.

Tot un programa d'amor cristià amb les formes antigues i les modernes, perquè l'amor veritable no té fronteres de temps ni de modes. El 13 de juny de 1889, i perquè "el Sr. Rector i el Sr. Alcalde ho demanen conjuntament", arriben a Cardona les Germanes Josefines, les d'aquella "Congregació d'obreres" que feia 24 anys havien fundat el jesuïta banyolí Francesc Butiñà i sor Isabel de Meranges.

En principi, tenen cura dels malalts, a l'Hospital o per les cases particulars, ensenyen "costura i labors" a les noies obreres i... demanen caritat per mantenir les seves obres. Quan passen els anys, i els Hospitals petits no es puguin

mantenir o perdin la seva raó de ser, les Josefines continuaran al servei dels més pobres reconvertint la institució en Residència d'ancians, atenent les necessitats materials i espirituals, de pa i d'afecte, dels 51 avis actualment acollits allà.

El Patronat de la Residència Sant Jaume i les Josefines projecten millores a la Residència que fins ara, compta amb l'ajuda de la Generalitat i del poble de Cardona: ja tenen exposats els plànols.

Durant tot aquest temps hi ha hagut—celebrats ja o programats—tot un seguit d'actes. Els centrals, són durant el mes de juny: des de la Unció dels malalts fins a una revetlla de Sant Joan, passant també per conferències sobre la tercera edat i cantada d'havaneres. El

dia 18, a l'església parroquial, hi haurà una missa solemne com acció de gràcies a Déu de tots (Germanes, avis, Patronat, poble en general) els qui durant aquests cent anys han gaudit del favor diví que l'estada de les Josefines ha representat per Cardona.

Entre aquest pomell d'actes commemoratius, creiem que cal remarcar una aportació de regals dels nens de primera Comunió als avis de la Residència i un dia de servei a la Residència per part dels alumnes de 8è. de Bàsica del col·legi Ntra. Sra. del Carme de la vila, per allò que té de vinculació dels infants cardonins al món dels seus avis.

Pensem que la germana Raquel Feixes—amb arrels en aquesta comarca i que degué la seva vocació al contacte amb les Josefines de l'Hospital de Cardona—, que fou martiritzada junt amb la seva mare el desembre de 1936, prop de Manresa, és una flor més del pomell d'aquest centenari que, a Cardona, tan solament celebren.

Cent anys d'unes religioses "encara que obertes a tothom, es donen preferentment al món del treball, fent present a tot arreu, els valors de la Família de Natzeret". Bell i urgent programa pels cristians de casa nostra.

LLUÍS BADIA i TORRAS

Dos osonencs, ordenats prevere i diaca per Sant Joan

VIC.— Jaume Seguranyes i Alibés i Francesc Chia i Segura foren ordenats el dia de Sant Joan prevere i diaca respectivament. Aquesta ordenació tingué lloc a la Catedral de Vic, tres anys després que no s'hagués ordenat cap sacerdot a la diòcesi de Vic.

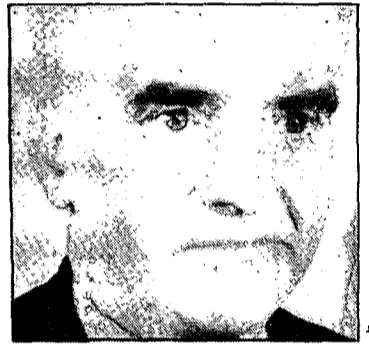
Jaume Seguranyes i Alibés va néixer a Vic fa vint-i-tres anys i ha fet la carrera de teologia a la Facultat de Teologia de Catalunya. En Jaume havia estat ordenat diaca el dia 1 de novembre passat. Des d'aleshores, ha compaginat els seus últims estudis a Barcelona amb la seva tasca de diaca a la parròquia de Sant Joan de les Abadesses, al Ripollès.

Per la seva part, Francesc Chia i Segura, va néixer a Centelles fa trenta-quatre anys. Va estudiar al Sagrats Cors, al col·legi Pere Barnils de la seva vila natal i el batxillerat a l'Institut de Vic. Després d'estudiar a l'Escola de Mestres Blanquerna, de Barcelona, va fer la llicenciatura de geografia i història. En els últims onze anys, ha exercit de mestre a Blanquerna, mentre estudiava a la Facultat de Teologia de Catalunya. Des de fa poc més d'un any serveix els caps de setmana a la parròquia de Sant Hipòlit de Volterregà, a Osona.

J.C.

Ramon Dac, propagador de "CATALUNYA CRISTIANA", homenatjat

MANRESA.— Ben emotiu va ser l'homenatge que va rebre fa poc un dels quiosquers més grans d'aquestes comarques, el solsoní de setanta-vuit anys Ramon Dac, de la llibreria Dac de Solsona, propagador entusiasta de "CATALUNYA CRISTIANA", qui va rebre, com a símbol de la resta de quiosquers, l'escultura de Ramon Oms que Regió 7 havia encarregat com a representació simbòlica de l'aniversari. Del café es va passar a la ballaruga amb la petita orquestra del mestre Miquel, que havia canviat els violins pel vent del trombó, el saxo i el clarinet, i que va oferir ballaruga als animats quiosquers de la Setena Re-

gió. Els mateixos que l'endemà, diumenge, s'havien de llevar d'hora per continuar venent premsa al peu del canó. L'homenatge se l'havien guanyat a pols.

IMPROMPTU

Reprement un tema

Un bon amic ha impugnat, en certa manera, el meu **impromptu** publicat en el número 500 del nostre setmanari. Li ho agraeixo perquè em dona motiu per insistir en el mateix tema de la Federació de Joves Cristians de Catalunya, tema en el qual, aprofito aquest moment per dir-ho, mai no s'hi insistirà prou.

I, crec jo, no val la pena fer estadística dels més o dels menys, dels que es compten i dels que s'haurien de comptar. Perquè la veritat és que foren milers els qui militaven en la F.J.C., i també eren milers els qui es preparaven per militar-hi valentment. Uns eren un fet i un fer. Els altres eren la gran promesa, els que farien i serien també un fet.

Per això em sento molest quan algú, sorneguerament diu que som uns nostàlgics. Perquè els qui ens vam formar a la F.J.C. i fins i tot els que eren més joves, els avantguardistes, i hem continuat inflant les nostres velles amb aquell vent de Déu, certament que no som nostàlgics. Perquè aquell aire ens ha donat força per continuar treballant en l'adversitat, encara que hàgim ensopogat amb murs d'incomprensió i fins i tot de mala voluntat barrant-nos el pas.

Durant molts anys, tampoc no els compto, hem actuat com en diàspora. Cadascú sol. Allí on es trobava, en el medi on la vida l'havia portat, oferint el gra de sorra del seu treball de cada dia, la col·laboració al seu abast, en alguns casos una col·laboració que li demanaven gairebé vergonyantment...

Per això dic que no som nostàlgics, perquè som allí mateix on erem, treballant pel Regne de Déu, vibrant a les nostres oïdes aquell "som catalans i cristians", aquell proclamar-nos "cavallers fidels del Crist". I també, potser, perquè vàrem proposar-nos continuar respirant aquell aire, essent fidels al bé espiritual que havíem rebut.

ORIOL CAMPS

GLOSSES DOMINICALS

En el dia del Papa

"En l'Església de Crist, el romà Pontífex, successor de Pere, a qui Crist va confiar les seves ovelles i els seus anysells perquè els pasturés, gaudeix, per institució divina, de la potestat suprema, plena, immediata i universal en la cura d'ànimes". Amb aquestes paraules el Concili Vaticà II va recordar solemnement un cop més, la doctrina de l'Església pel que fa al ministeri del successor de Pere en la seu de Roma.

Jesús va anunciar a Pere que el maligne aniria darrera d'ell per garbellar-lo com el blat. La profecia es compleix: el primat de Pere i dels seus successors ha estat i continua essent discutit i contestat. En els nostres mateixos dies, ¿qui no s'adona d'allò que es diu del Papa actual? Les crítiques li arriben abundantment i de molts llocs; fins i tot, sovint, de les persones que més haurien de respectar-lo i d'obeir-lo. S'acusa al papa Wojtyła de ser conservador, regressiu i involucionista, de conduir l'Església per camins pre-conciliars, d'abusar del seu poder i d'exercir l'autoritat d'una manera dictatorial. Alguns mitjans de comunicació, per la seva banda, es complauen a divulgar i a subratllar tot el que pot perjudicar el prestigi de Joan Pau II. També en el nostre país! Aquest Papa —el més universal de tots i líder indiscutible— destorba molta gent. De fet, és perquè ningú ni res no s'escapa de la seva sol·licitud pastoral o de la seva força moral.

Però un hom es pregunta: ¿aquestes crítiques només van adreçades a Joan Pau II? El P. de Lubac hi dona la resposta. Afirmà, en unes declaracions molt matisades fetes l'any 1985, que tals contestacions "en la seva profunda intenció, no s'adrecen contra un pontífex particular, sinó que apunten, amb una hostilitat sorda, a la mateixa institució del papat". I encara hi afegeix: "les persones més extremistes tenen la consciència que el papat és la «oca» que assegura la solidesa vital de la fe". Per això l'ataquen. El complex antiromà és "antiinstitucionalista": vol anar més enllà de l'estruc-

tura objectiva de l'Església, fundada per Jesucrist.

Aquesta és, precisament, la manera de pensar, més o menys oculta, dels qui voldrien "democratitzar" l'Església. Una cosa és certa: que en l'Església catòlica el punt de referència, pel que fa al contingut i a la unitat de la fe, és el papat. L'Església de Roma, que "presideix en la caritat" —segons l'expressió de sant Ignasi d'Antioquia al començament del segle II— és des de sempre una regla i una guia del comportament cristià. Jesucrist diu constantment al successor de Pere: "Tu ets Pere, i sobre aquesta pedra edificaré la meua Església". La democratització, amb un significat polític, no té sentit en l'Església: perquè la seva estructura essencial ve de més amunt, de Jesucrist.

D'altra banda, no manquen aquells qui, entre nosaltres —d'una manera difosa i no gens reflexionada— admeten un papa, sí, però no el que tenim ara. Una afirmació així és vella en la història. Amb aquesta s'ha pretès sempre d'acusar la persona del Papa, inculpanent els qui l'envolten, sobretot la Cúria romana. És cert, com diu Urs von Balthasar, que l'única qüestió que es pot plantejar afecta "la manera d'exercir existencialment el primat de jurisdicció en l'Església catòlica". Però això és molt diferent de la crítica mordaç, més o menys sorneguera, que es proposa de minar l'autoritat apostòlica de qui avui exerceix el ministeri de Pere en l'Església catòlica.

El cardenal Etchegaray va dir fa temps que Joan Pau II: és un papa que "segueix de prop les tendències del pensament religiós modern i presta molta atenció a les aspiracions del món". És així. I el purpurat hi afegeix que, complint el seu deure sagrat, aquest Papa "és ferm allà on hi ha implicada la doctrina de l'Església". A mi m'agrada d'afegir-hi aquest altre elogi, que és el títol d'un llibre: "Un Papa, alimentat per l'oració, per a una Església ofesa i ferida".

NARCÍS JUBANY
Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

SOLSONA

El bisbe Miquel Moncadas convida a celebrar el Dia del Papa amb la fe i la generositat dels fills de l'Església

"Units amb Pere amb joiosa comunió eclesial"

SOLSONA.— Avui està de moda parlar del Sant Pare de Roma: viatges, encíclics, cartes, línies de moral... el gran hoste del Vaticà! Tema d'actualitat en diaris de les més diverses tendències. Tema de discussió aferrissada en grups eclesials i extra-eclesials", escriu el bisbe Miquel Moncadas de la diòcesi solsonina.

Se'l cataloga per uns com d'una persona carismàtica, l'apropiada pels temps que ens toca de viure. Els altres, distreuen el poble, quan el titllen d'involucionista i de preconiliar. I, encara, aquells el tenen per traïdor a la Tradició de l'Església.

Ara no tracto ni dels uns ni dels altres, sinó que voldria que dirigissiu l'atenció vers aquell que per al seguidor de Jesús és el successor de Pere, el Cap dels Apòstols, el qui presideix totes les esglésies que viuen en la Unitat del Pare, el qui ens confirma en la fe del Crist en comunió amb nosaltres, els altres bisbes, els seus germans.

En aquest dia dedicat al Papa, cal que ens endinsem en el nostre interior i reflexionem sobre la nostra actitud vers ell:

Ens hi adherim en la fe del Crist?

O potser el venerem com una mena de bruixot, imposat per Déu als homes per tal d'exercir-hi un control directe?

O, simplement, restem indiferents davant aquest personatge?

És que, tal volta portats per la incubació de la nostra supèrbia, el fem objecte de la nostra crítica amarga?

Una clau d'interpretació

"Pastura les meves ovelles..." Aquí radica la clau per a entendre bé el Primer dels Apòstols. Home

com nosaltres, amb defectes i virtuts, i amb la fragilitat pròpia, ell ha rebut de Jesús la missió d'anar al davant del Poble de Déu, per tal de conduir-nos i menar-nos a bons pasturatges, i ser el primer a donar la vida pels germans. Ell, ensem, rep la nostra comunió filial, i la transforma en fruits d'evangeli. No s'inventa res: acull les aspiracions que l'Esperit Sant comunica als cors dels fidels, per a ferne aliment comú per a tota l'Església.

No és la forma del seu llenguatge el que val, sinó l'esperit i la intenció amb què és promulgat. El

seu entorn —de vegades folklòric— i el seu llenguatge apostòlic, que ens palesen una formació de caire escolàstic i apresada en un ambient polonès, poden ser objecte de discussió per a acadèmics. Això no obstant, nosaltres no ens podem estalviar el pas d'una fidelitat estreta al seu missatge, afaïonat amb l'interès de conduir-nos pel camí esponsorós de la Bona Nova. El cristià, que és intel·ligent pel do de la fe, cal que llegeixi els escrits pontificis amb el desig de copsar-hi la veritable intenció del Papa.

Podem remarcar alguns trets rellevants del mestratge de Joan Pau II: La seva insistència a aprofundir sobre el misteri de l'home, el respecte a la persona i l'originalitat dels seus escrits en parlar de l'ésser humà com a unitat d'home-dona, ens l'indiquen com a capdavanter entre els cristians.

Proclama un seguiment del Crist, vertader Déu i vertader ho-

me, enfront d'un pietisme que sovint ha reduït Jesús a un pur objecte de culte i de veneració, culte inabastable, intimista i esotèric, deslligat de l'amor concret i de la misericòrdia a la persona que tenim al costat nostre. Joan Pau II ens empeny a cristificar més l'home i a humanitzar respectuosament —tal com li pertoca— el Crist.

És el Papa missioner en clau de segle XX; com Pere, el pescador de Galilea, missionava a l'estil primerenc. En els seus viatges, abrusat de zel pels homes del nostre temps, ell malda per a donar la veritable esperança a tot home de bona voluntat: jueu o grec, cristià o pagà, asiàtic o americà..., a fi que tots ho obtinguem tot en Crist, portador de llibertat. Agosarat en la reivindicació dels drets fonamentals de la persona i prompte a denunciar les flagrants injustícies dels poders d'aquest món.

Una carta sorprenent

La seva carta sobre "la dignitat de la dona" ofereix unes pautes tan noves que difícilment podran ésser copsades per molta gent. La premsa, amb la qüestió del "sacerdocí de la dona", ha desdibuixat pobrament el fons real de l'escript papal. Però, qui la llegeix amb recta intenció i amb l'ànim d'aprofundir-hi, s'adona de la riquesa de fragments com aquest: "La força moral de la dona, la seva força espiritual s'uneix a la consciència que Déu li confia d'una manera especial l'home, l'ésser humà... Si l'home és confiat d'una manera particular per Déu a la dona, ¿no significa això que el Crist espera riquesa donada per Ell als homes?" (n. 30). Obre, doncs, nous camins de comunicació en el futur humanisme teològic, humanisme centrat en la unitat de l'ésser humà, home-dona.

La nostra actitud profunda ha de ser fruit de la fe viscuda en el si de la comunitat cristiana: reverència en la forma, i adhesió interior de fe en aquell que té l'encarrec de vetllar per tota l'Església, com Crist atén la seva Esposa, a qui dona la vida sense mesures dialèctiques ni mesquineses, sinó amb generositat total. Us asseguro que, si vivim així, serà més feliç i més eficaç el nostre seguiment al Crist, i farem que la tasca encomanada per Jesús al Primat apostòlic sigui més lleugera.

Cal, també, que en aquesta diada ens sentim solidaris d'ajudar en les despeses que comporta el recte acompliment del seu ministeri en profit de tota l'Església i, per tant, nostre. Contribuïm amb responsabilitat, segons les nostres possibilitats, a fi que la seva tasca evangelitzadora i de consolidació pugui ser portada a terme sense entrebancs d'indole material. Ja des dels inicis, Jesús amb els seus gaudien de la comunió de béns: afegim-nos-hi vosaltres i jo amb cor sincer.

Units amb Pere i sota Pere amb joiosa comunió eclesial.

MIQUEL, BISBE DE SOLSONA

CASA GAY

Servei de lloguer per a festes i banquets.
Cadires, taules, cristalleria, vaixel·la, etc.

Roger de Llúria, 12 i 14
Tels. 318 14 95 - 301 67 31

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Balmes 64 3er 2a.
Tels. 317 41 44 - 302 59 83
Pref. Concert entrevista.

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalsescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

VALENTINE

La pintura ideal

PERE ROVIRA

Vinyes, Cellers i Destil·leries.

Blanc de Belart • Alta Mar • Vinya d'Irto • Viña Montal • Raquel Rosé • Viña Mater • Dry Solera • Ranci • Vinum Misae • Mas dels Frares • CALISAY. Tel. (93) 337 18 12

Ja és tradició que, per aquestes dades, el nostre setmanari dediqui una atenció especial a la ciutat de Terrassa, i aquest és el motiu d'aquestes pàgines que presentem il·lusionadament, i que volen ser un petit homenatge als nombrosíssims lectors egarencs i també als col·laboradors que mai no neguen la seva generosa aportació a CATALUNYA CRISTIANA.

Es fa difícil explicar en un breu article tota l'activitat de l'Església a Terrassa realitzada durant el curs 1988-89. El que s'ha fet en el 1er. semestre del 1989 —també un resum— ho podreu llegir en el Butlletí de la zona pastoral a punt d'aparèixer.

De fet, encara que sembli que en els mitjans de comunicació social l'Església no hi és gaire com a notícia, l'activitat que realitza cada dia no deixa de ser considerable. Penseu en les múltiples reunions de formació o catequètiques, la missa dominical i diària o les possibles celebracions (com la de la gairebé diària sempre inesperada mort!), l'atenció als feligresos al despatx parroquial, la caritat a favor dels necessitats, la visita i pregària als malalts, l'acció educativa dels religiosos/es a les escoles, i el testimoni exemplar i silencios dels creients en el treball, la política, els sindicats, al barri, en una paraula, en la societat. Com que valoro tot això no ho he volgut oblidar. I és dins aquesta variada activitat que cal comprendre les concrecions més desenrotllades que exposo a continuació.

Vitalitat de l'Església a Terrassa

L'Escola de Catequistes

Des del mes d'octubre fins l'abril inclosos més de quaranta catequistes i altres persones interessades han participat en les classes de formació: Nou Testament, Vida cristiana, Pregària i sacraments, Psicopedagogia, Antropologia, Metodologia i Sociologia. S'han impartit en tres llocs: Centre eclesial de Terrassa, parròquia de St. Cristòfor de Terrassa i Col·legi Regina Carmeli de Rubí. El temps lectiu ha estat de dues hores seguides per setmana. Això ha fet possible una puntual assistència dels alumnes, la majoria mares de família o dones solteres amb compromisos laborals al matí o a la tarda. L'ambient creat d'atenció i cordialitat, i d'aprofitament ha estat ben remarcable. Al final del curs, tots els alumnes han pogut participar en una trobada de pregària i de convivència amb un sopar. El lliurament dels diplomes per als alumnes mereixedors d'aquest segon curs (cal entendre que el curs passat es féu el primer) s'ha fet a la festa de final de curs de tots els catequistes de la zona pastoral de Terrassa, que enguany ha tingut lloc el dia 27 de maig al col·legi de les germanes salesianes.

La Vetlla de Pentecosta

És, des de fa una colla d'anys, una celebració festiva en la qual s'hi apleguen cristians de les parròquies, comunitats religioses, moviments i associacions, de la zona pastoral. Enguany —el 13 de maig— s'ha celebrat a la basílica parroquial del St. Esperit de Terrassa. Començà amb unes paraules de benvinguda del prior-rector. Seguí el cant d'entrada, la salutació litúrgica del vicari episcopal i una explicació sobre el sentit de la vetlla a càrrec dels representants dels joves al consell pastoral de la zona. Després de la lectura dels llibres dels Fets dels Apòstols sobre la diada de Pentecosta,

les comunitats allí presents expressaren com l'Esperit els movia a renovar-se. Prèviament havien penjat unes pancartes a les parets laterals de l'església amb aquest missatge. El magne retaule propicià invocar els sants allí representats. Remarquem altres moments de la vetlla: la pregària de fidels (a cada petició s'hi acompanyà un símbol-ofrena i hi participaren la parròquia, els tres arxiprestats, tots els col·lectius juvenils de la zona, els equips de matrimonis i les religioses); dues invocacions a

una exposició fotogràfica commemorativa molt completa de tots aquests anys d'activitat pastoral; també hi hagué una trobada de pares dels alumnes (l'escola obrí les portes el 1957) com a cloenda del curs. El diumenge, l'acte principal fou la missa concelebrada presidida pel Sr. Cardenal-Arquebisbe, el pare inspector dels salesians de Catalunya, el vicari episcopal, el director de la casa, l'actual rector, P. Jaume Lagua, els seus predecessors i altres sacerdots de la comunitat. Va ser una

qual s'hi dediquen unes pàgines al primer rector, D. Rómulo Piñol.

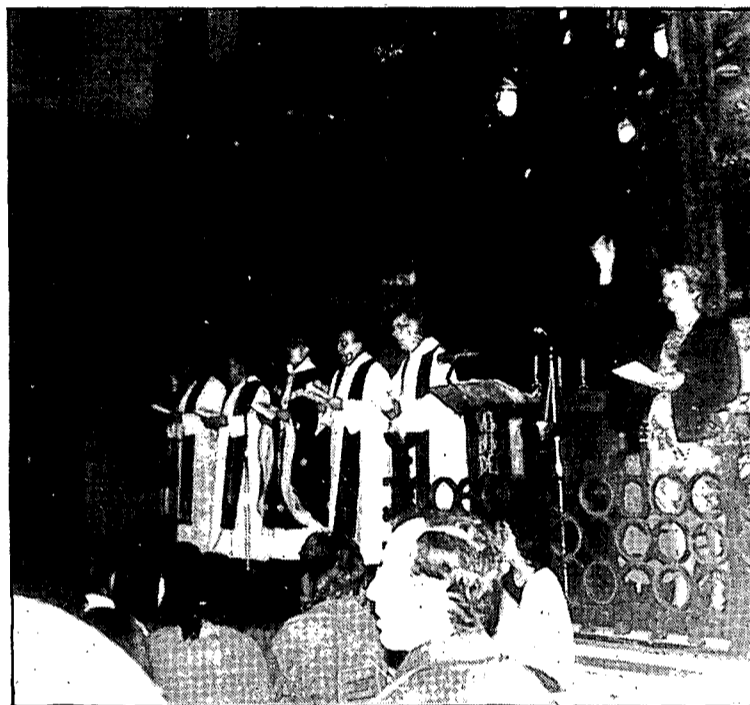
La comissió d'ecumenisme

Em plau ressenyar els actes celebrats durant la Setmana de la Unitat que amb els germans evangèlics de Terrassa i Ortodoxos de Barcelona anomenem "de pregària cristiana unida", i la diada de germanor celebrada el 13 de maig. El 21 de gener —el 3er disabte de mes, dins el cicle de conferències que mensualment organitza la Federació de Cristians de Catalunya— el bisbe auxiliar, Dr. Lluís Martínez Sistach, dissertà sobre el "Moviment ecumènic: camí cap a la unitat". Els dies 25 i 27 foren celebracions de pregària, amb la intervenció del P. Joan Botam i el pastor David Muniesa, respectivament a l'església Betel i a la parròquia de St. Pere de Terrassa. En la diada de Germanor hi predicaren Mn. Francesc Cima i el pastor Àngel Cortès. Es clogué amb el dinar, al qual ja s'anomena amb bon humor, la "paella ecumènica". Cal dir que aquesta comissió va ser fruit de l'Assemblea del Poble de Dé, la qual complirà l'any que ve, 1990, el 10è aniversari.

Comissió de Justícia i Pau

El dia 1 de gener organitzà una pregària per la pau, commemorativa del 49è aniversari de la "Declaració universal dels drets humans". Se celebrà en l'ermita romànica del St. Cristòfor de Ca n'Anglada, residència de les Germanetes de l'Assumpció, lloc on normalment es reuneix la comissió. Anteriorment, el 10 de desembre, es repartí a les parròquies un tríptic amb l'esmentada "declaració". El 3 de juny publicà en el "Diario de Terrassa" un interessant article sobre el problema dels habitatges, cada vegada més objecte d'especulació.

LLUÍS BONET I ARMENGOL
Vicari episcopal de Terrassa

l'Esperit Sant en la pregària eucarística; el lliurament d'una "flama d'amor" en donar-se la pau, sense oblidar el ritu de la fracció del pa. Concelebraren vint capellans, i el gran temple, malgrat la nit plujosa, quedà ben ple.

Els 25 anys de la parròquia de Maria Auxiliadora

S'han celebrat els dies 27 i 28 de maig. El dissabte s'inaugurà

missa molt participada i emotiva. A continuació l'Esbart d'Ullastrell oferí un recital de danses dels Països Catalans. A la tarda, en el saló d'actes, intervingueren la coral Baluern, de Barcelona, amb un repertori selecte de cançons, que cal agrair com a obra de culturalització del barri, i l'Agrupació Divina Pastora de Terrassa que, amb les seves seccions infantil i juvenil, féu reviure als nostres immigrants andalusos alguns balls propis d'aquelles terres. Cal destacar el llibret editat en aquesta ocasió, en el

quemadores

BERALMAR S. A.

Cremadors de fuel-oil
combustibles sòlids i gas natural
recuperador de calor dels fums de combustió
generadors d'aire calent
ventiladors
equips piromètrics

Direcció: Avda. Àngel Sallent, 59
Tèl.: 788 48 79 - Terrassa (Barcelona)
Tèlex: 59437 COCIT E BERLALMAR
Telefax: 788 39 67

METALURGIA **SANZ** S.A.

SOCIETAT ANÒNIMA
Apartat de Correus 225
Tels. 785 10 50 - 785 11 62
Fax: 783 79 59
Tèlex: 59437 COCIT - E
TEMSANZ

Polígon Ind. Glòries Catalanes
Carrer B n.º 9
08223 TERRASSA
(Barcelona)

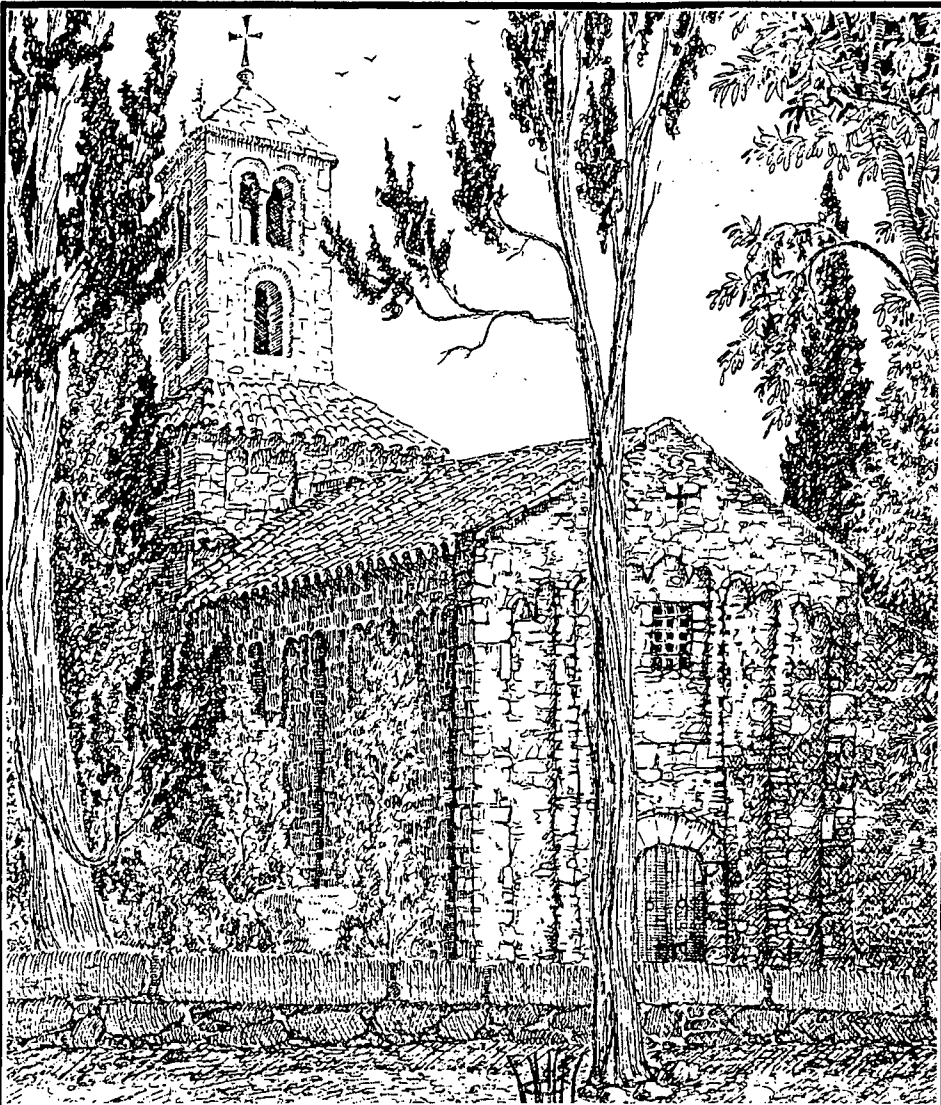

**NORGREN
MARTONAIR**

NUEVA DENOMINACION DE

Alta tecnologia en
automatització pneumàtica
oleohidràulica i lubricació
Connexionat i tractament de fluids

08226 TERRASSA Dr. Calsina, 298, Apt. 160
Tel. 785 75 00 - Tèlex 59425 - Fax 786 36 14

Dibuixos: E. Badiella

*Un bon terrassenc us
recomana que us
feu subscriptors de
CATALUNYA CRISTIANA*

mecesa®

MECANICA EGARENSE, S.A.

VALVULES I ACCESSORIS
PER A LA INDUSTRIA
QUIMICA I PETROQUIMICA

CENTRAL:
JOAN MONPEO, 35
APARTAT 433
TELEF. 731 34 00
TELEX 59452
08223-TERRASSA

DELEGACIONS:
MADRID
TARRAGONA
HUELVA
BILBAO

Maquinària per a tints i blanqueigs,
aprests, assecat i acabats tèxtils

MOLINE, S.A.
Ctra. Montcada, 666
08223 TERRASSA - Barcelona - Espanya

Telèfon (93) 785 63 00
Tèlex 59418 MOLNE E
Telefax (93) 786 49 62

El perquè d'un nou edifici

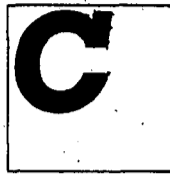
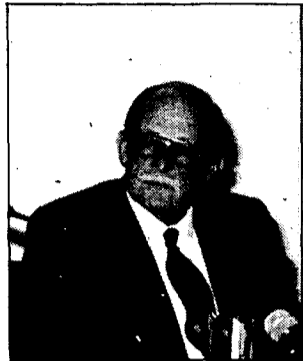
No fa gaires setmanes, va transcendir a la llum pública el fet que la **Cambra Oficial de Comerç i Indústria de Terrassa** estava projectant canviar de lloc la seva seu, i més concretament, construir un nou edifici al solar que hi ha al carrer de Blasco de Garay, entre els carrers d'Arquimedes i de Galileu. Ara, un cop el projecte ha superat ja tots els tràmits per a la seva aprovació definitiva, **creiem que ha arribat l'hora d'explicar amb detall i de primera mà el perquè d'aquest nou edifici.**

La Cambra, institució que ha complert 103 anys aquest mes de juny, ha passat al llarg de la seva història per diversos locals de la ciutat, adaptant-se en la mesura de les seves possibilitats a les exigències del temps, en un ànim de complir per Terrassa i la demarcació els objectius per als quals havia estat creada: **servir i defensar els interessos generals de les empreses de la indústria, el comerç i els serveis.** A la memòria de la majoria deu ser encara l'ampliació de la seu actual del carrer de Sant Antoni l'any 1985, amb l'ànim de poder donar cabuda als nous serveis que s'estaven projectant en aquell moment i de poder reforçar els que ja s'estaven donant. No oblidem que per aquella època començàvem ja a constatar la sortida de la crisi econòmica, les empreses de la demarcació en el seu conjunt estaven intensificant la seva política exportadora, teníem en portes l'entrada d'Espanya al mercat comú i l'entrada en vigor de l'IVA, i es començava a sentir a parlar amb assiduitat de creació de noves empreses, d'inversions, etc. Això estava requerint de la Cambra una ampliació dels seus serveis i per tant del personal i de l'espai físic de treball tant d'oficines, com d'aules i sales per sessions informatives i conferències, que ja es veien sistemàticament desbordades tant per capacitat com per nombre. En base a tot això es va prendre la decisió d'ampliar el local que ocupava la Cambra.

Però estem en una època de canvis vertiginosos, i afortunadament l'activitat econòmica del Vallès Occidental en el seu conjunt ha experimentat una evolució altament favorable, molt més enllà del que fa ben pocs anys ens hauríem atrevit a aventurar, la qual cosa no treu però que encara ens quedí molt per fer i per millorar. En definitiva però, aquesta activitat econòmica s'ha traduït en la demanda de més serveis a la Cambra de Comerç, tant en quantitat com en especialització, superant les previsions que s'havien fet el 1983-84 quan es va planificar l'ampliació dels locals de la Cambra. Així doncs, amb la perspectiva de cinc anys després hem vist que el que llavors ens va semblar una reforma important s'ha quedat curta del tot per cobrir les necessitats actuals. En aquests cinc darrers anys —i per a donar alguns indicadors— la plantilla de la Cambra ha passat de 10 a 19 persones (s'han creat el departament d'indústria, el servei d'assessorament tecnològic, el servei de creació d'empreses i l'assessoria jurídica, i s'han reforçat els departaments de comerç interior i comerç

exterior), el nombre de cursos, seminaris i conferències ha passat de 40 anuals als 104 del 1988 i el volum de les exportacions de les empreses de la demarcació ha passat de 17 mil milions a 60 mil milions de pessetes anuals.

Vista aquesta situació, a l'equip d'homes d'empresa que formem actualment —i fins a acabar el 1990— el Ple i el Comitè Executiu de la Cambra (òrgans màxims de govern de la institució) **ens quedaven dues sortides: ignorar el problema i acabar el nostre mandat sense permetre que es creés o s'ampliés cap més activitat de la Cambra degut als problemes de capacitat física dels locals actuals —amb la qual cosa ben trist servei fèiem a les empreses de la demarcació en un moment en que estan lluitant per aconseguir un lloc competitiu en el mercat europeu— i això és aplicable tant a la indústria com al comerç i els serveis, o bé assumir la responsabilitat de posar les bases perquè la Cambra pugui caminar al ritme de les necessitats dels seus electors.** Amb tota aquesta problemàtica **no vàrem voler perdre ni un moment de vista el fet que la Cambra es nodreix de les quotes que paguen les empreses anualment, i que té l'obligació de revertir-les a aquestes en forma de serveis, a la vegada que les empreses te-**

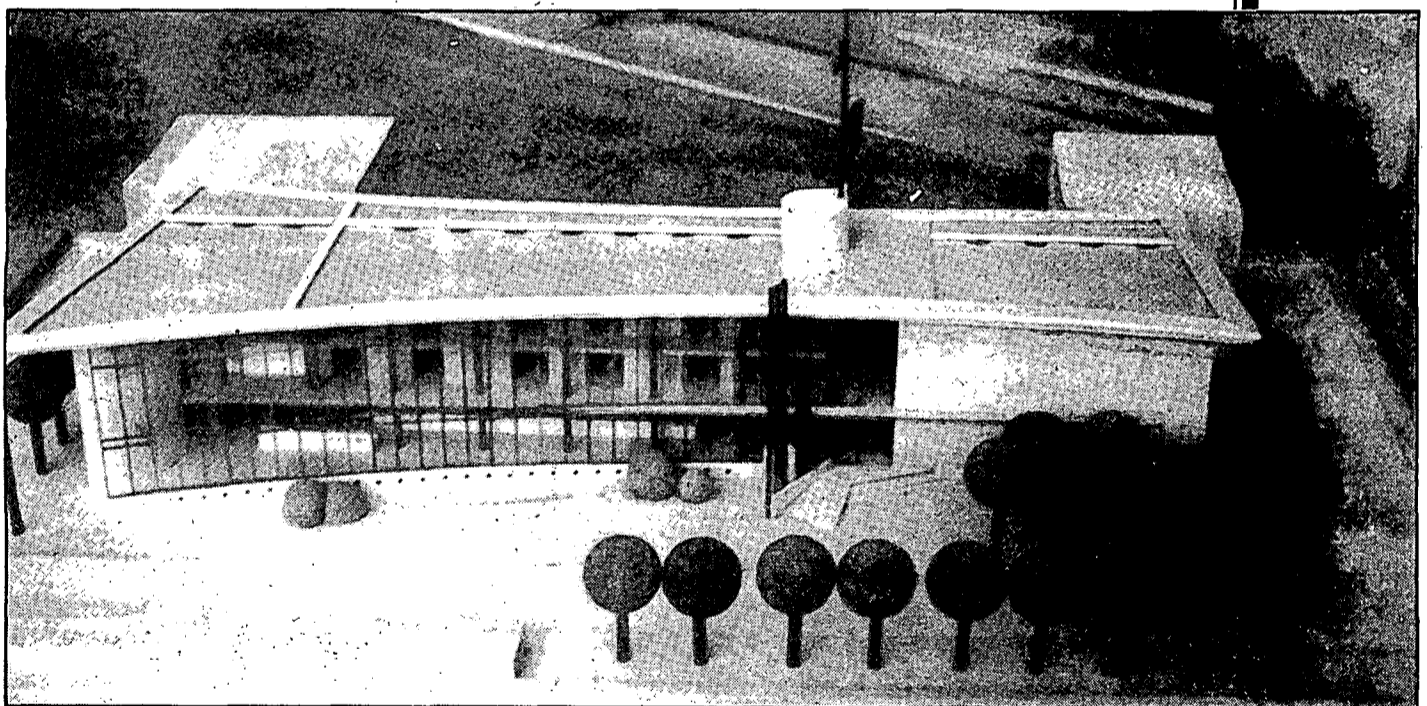
sió rendible amb la perspectiva de molts anys vista. **No hem volgut malmetre uns recursos que són de tots els empresaris fent un arranjament que no valgui ja d'aquí dos o tres anys, sinó que hem intentat dissenyar un edifici que el segle que ve —ja no tan llunyà— sigui perfectament vàlid i funcional.**

Els criteris de funcionalitat i austeritat, combinats amb una imatge pròpia de la institució a la qual representarà han estat els que han regit el disseny del nou edifici, que estarà compost per cinc plantes i que tindrà un total de 4.763 m² construïts i una superfície enjardinada de 800 m². Quant a la distribució de les plantes, hi haurà un soterrani per a aparcament, un semisoterrani per a magatzem, arxíu, biblioteca i he-

venta de l'actual edifici, unes reserves que havia pogut acumular l'entitat en els darrers dos o tres anys i un crèdit a contractar amb alguna entitat financera.

Sabem que aquest projecte és una gran responsabilitat, però creiem que era el nostre deure no deixar una Cambra encotillada en la seva pròpia infraestructura, i amb el risc de perdre el tren en uns temps en què les nostres empreses s'estan jugant el futur i poden necessitar més que mai un suport i uns serveis que la Cambra té l'obligació de donar-los-els per dret, i que moltes empreses de la CEE —les seves competidores— ja estan rebent de les Cambres dels seus respectius països.

Finalment, només vull afegir que és un fet reconegut que la tasca de formació i informació que

nen tot el dret d'exigir que se'ls prestin uns serveis de la màxima qualitat possible, d'acord amb les necessitats que els temps i l'evolució econòmica els imposen. Essent conscients de tot això i de la responsabilitat que tenim davant els nostres electors i davant dels que un bon dia seran els nostres successors vàrem creure que **el nostre deure inexcusable era assumir el repte del futur i posar les bases —en aquest cas una infraestructura, un edifici— perquè aquest repte es pugui afrontar en les millors condicions possibles.**

Així doncs i aprenent de la nostra experiència relativament recent, hem intentat fer una inver-

meroteca, la planta baixa per oficines —que guanyaran amb molt de superfície, racionalitat espacial i de distribució— i una sala per a exposicions, el primer pis per sala d'actes amb capacitat per unes 150-175 persones, i 5 sales per a reunions, i finalment el segon pis que disposarà de 6 aules ben equipades per a cursos i seminaris en lloc de les 3 actuals.

Evidentment aquest és un projecte d'envergadura, per al qual hem hagut de fer un estudi econòmic de profunditat i assegurar-nos que no corriem el risc d'assumir una càrrega superior a les possibilitats, però finalment s'ha vist clar que el projecte era perfectament finançable a través dels recursos que generi el seu dia a la

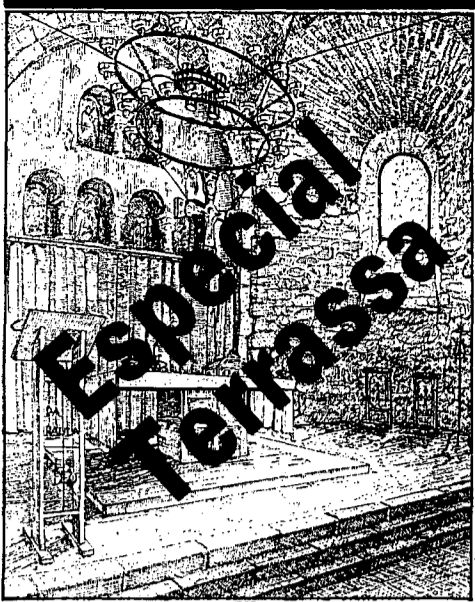
desenvolupen les Cambres de Comerç, adquirirà major importància en l'Europa del 1992, perquè les noves tecnologies i la creixent competitivitat de la nostra societat actual, exigeixen cada vegada majors coneixements. La comunitat Econòmica Europea està canalitzant a través de les Cambres de Comerç i Indústria de tots els països, les seves iniciatives, emparant-se en la gran experiència en l'assessorament i en la informació que han acumulat aquests organismes, perquè existeix una ja llarga tradició de col·laboració mútua entre les empreses i les Cambres.

RAMON TRENCHS I PUJAL
President

Dibuixos: E. Badiella

Empreses de Terrassa i Rubí estrenyen relacions amb els mercats de Xina i Hong Kong

Dibuixos: E. Badiella

ARGELICH, TERMES I CIA S.A., MARTIN LLOVERAS, AGUT S.A. de Terrassa, INDUSTRIAS PALEX S.A. i GERMANS BOADA S.A. de Rubí són les empreses de la demarcació que varen participar en el viatge a Xina i Hong Kong del 22 d'abril al 4 de maig, organitzat per la Generalitat i presidit pel Molt Honorable President de la Generalitat qui fou acompanyat pel Conseller d'Indústria, Honorable Sr. Macià Alavedra. Les empreses han expressat la seva satisfacció per l'organització del viatge i pels possibles resultats de negoci, que en alguns casos es preveuen d'una forma immediata.

Tres setmanes després de la seva arribada, les empreses participants es reuneixen a la Cambra Oficial de Comerç i Indústria de Terrassa per valorar els resultats. En general, els representants d'aquestes empreses han valorat molt positivament aquest viatge i, quant a resultats, aquests han estat molt positius, tant a curt termini com per a les perspectives que per a cadascuna de les empreses s'han obert a llarg termini.

En aquest sentit, l'empresa AGUT S.A., fabricant d'aparells i connectors elèctrics, formalitzarà aquest any un contracte de creació d'una empresa mixta amb la indústria xinesa Electric Suitgears, dedicada a la fabricació d'automatismes elèctrics.

De les 50 empreses catalanes que participaren en el viatge a Xina, 17 d'elles varen continuar el viatge a Hong Kong. Pel que fa a les empreses de la demarcació, S.A. MARTIN LLOVERAS, AGUT S.A. i GERMANS BOADA S.A. també varen visitar el mercat de Hong Kong, considerat com el futur instrument occidental de penetració als mercats de la seva zona d'influència.

D'altra banda, la Sra. Carme Miró, Cap del Departament de Comerç Exterior de la Cambra de Terrassa, qui, per encàrrec del Departament de Promoció Comercial de la Generalitat, va dur a terme l'organització de la part de Hong Kong, ha valorat molt positiva-

L'empresa GERMANS BOADA S.A., fabricant de talladors i accessoris de maquinària de ceràmica, que com a estratègia de penetració en el mercat xinès ha mantingut contactes amb distribuïdors de Hong Kong —important empresa importadora de sanitaris i ceràmica—, ha materialitzat un contracte inicial amb una important companyia d'aquest país. D'altra banda, aquesta empresa rubinenca es planteja la possibilitat de realitzar a mig termini algun tipus de joint-venture amb empreses xineses.

L'empresa S.A. Martín Lloveras, fabricant de maquinària per treballar la xocolata i el cacau i amb una important experiència exportadora amb Xina ha mantingut contactes amb empreses d'aquell país per realitzar una cessió de tecnologia i, considerant el mercat xinès com a molt òptim, no descarta la possibilitat d'arribar a realitzar una joint-venture amb un soci xinès.

L'empresa ARGELICH, TERMES I CIA S.A., fabricant de maquinària de tintura i blanqueig, des del 1981 ven directament a Xina. De reconeguda trajectòria exportadora, aquesta empresa no creu necessari assumir els riscos que suposa una joint-venture ja que, malgrat les dificultats que suposen les restriccions importadores vigents a Xina, aquest no és el cas de la maquinària tèxtil donat que en aquell país el tèxtil és en aquests moments un sector prioritari.

ment els resultats d'aquesta missió comercial i destaca la necessitat de realitzar aquestes prospeccions ja que, malgrat que existeixen ja 20 empreses espanyoles que tenen seu a Hong Kong, aquesta presència és en-

Les empreses participants en el viatge a Xina i Hong Kong organitzat per la Generalitat, satisfets dels bons resultats de la missió

cara inferior a la mitjana d'altres països de la Comunitat Europea en aquest punt estratègic per la comerç i la inversió estrangera a Xina. Al mateix temps, el Cap del Departament de Comerç Exterior de la Cambra opina que l'èxit d'aquest viatge ha residit en gran part en l'experiència i la qualitat professional de les empreses que hi han participat.

Llamar no es tan difícil. Siempre hay un teléfono a mano.

Nuevo teléfono para coche Indelec.

No permitas que te aislen. Disfruta de la libertad de ponerte en contacto cuando y donde tú quieras.

El nuevo teléfono para coche I-4000 de INDELEC ofrece todo esto: hablar con cualquier lugar del mundo, decir que sí, decir que no, decir que bueno, en todo momento y en todo lugar.

Exactamente donde tú quieras, porque el nuevo Teléfono para coche I-4000 de INDELEC es, además un auténtico portátil. El más pequeño, el ultraligero del mercado. Cómodo de verdad. Para que te siga a todas partes y, en todas partes, tengas teléfono.

indelec
Comunicación en marcha.

Distribuidor oficial

AUTO-RADIO SORIANO

Instalamos el futuro.

En Terrassa:

c/. Provenza, 107 • Tel. 785 83 23 • Fax 731 32 06

Nueva delegación en Sabadell:

c/. Escola Industrial, 9, 3.º • Tel. 725 42 77 • Fax 727 07 04

L'economia de l'àrea de Terrassa

El sector siderometal·lúrgic

Tradicionalment, quan es parla de Terrassa i la seva zona d'influència (1), es pensa automàticament en el sector tèxtil com a principal riquesa econòmica d'una ciutat i d'una zona industrial per excel·lència. Actualment però, si bé encara és cert que més del cinquanta per cent de la població ocupada treballa al sector secundari —amb una forta tendència al creixement del sector serveis—, el sector tèxtil ja no és el rei absolut de la indústria de la demarcació de Terrassa, i només supera en nombre d'empreses i treballadors el sector metal·lúrgic si li afegim el sector de la confecció. Val a dir que estem parlant de les dades oficials, conscients del fet que l'economia submergida que hi pugui haver, alberga sens dubte més empreses tèxtils que metal·lúrgiques. Però de tota manera hi ha altres indicadors dels quals parlarem, com poden ser les exportacions, en què el sector metal·lúrgic es demostra actualment més fort que el tèxtil.

De fet el sector metal·lúrgic va ser el primer a contribuir a la sana diversificació de la indústria de la demarcació de Terrassa fa ja moltes dècades, quan va néixer en

part a l'ombra del sector tèxtil, cobrint les necessitats de certs equípaments i maquinària que necessitava aquest sector. Avui en dia quan parlem del sector siderometal·lúrgic de la demarcació de Terrassa ens estem referint a un col·lectiu d'empreses dedicades en bona part a la fabricació de diversos aparells i accessoris, material elèctric, manufactures de metalls comuns, motors, maquinària tèxtil, maquinària per a la indústria de la ceràmica, envasos i fusta, maquinària per a la indústria de l'alimentació, etc.

Aproximadament, aquest sector inclou el 30% de les empreses industrials existents a la demarcació i ocupa al 35% dels treballadors del sector industrial. Aquesta participació ha sofert una evolució amb tendència creixent en els anys més recents, continuant amb la tendència a l'increment en la participació en l'economia de la qual parlàvem. Així, només remuntant-nos al 1984 ens trobem que el sector siderometal·lúrgic representava el 28% de les empreses industrials i el 32% dels treballadors. Podem afegir també que contemplant l'evolució de les da-

des disponibles sobre nombre d'empreses i nombre de treballadors ocupats, la tendència al creixement del sector metal·lúrgic ha estat força més acusada que la de la indústria de la demarcació en conjunt. Per altra banda, trobem en part la corroboració d'aquesta informació en les dades oficials sobre l'atur, segons les quals si en acabar el 1984 un 26,90% dels aturats industrials inscrits a les oficines d'ocupació de la demarcació manifestaven provenir del sector siderometal·lúrgic, en tancar el 1988, amb una xifra total d'aturats bastant inferior en termes absoluts, només un 19,51% dels aturats industrials declaren provenir del sector siderometal·lúrgic.

Quant al valor de la producció, i a falta de dades generals sobre aquesta, podem indicar que la participació del sector siderometal·lúrgic dins de l'estimació del Valor Afegit brut industrial de la demarcació, ja fa anys que és superior a la del tèxtil, que ocupa el segon lloc.

Les exportacions del sector siderometal·lúrgic signifiquen aproximadament el 55% del total de les exportacions de la demarcació

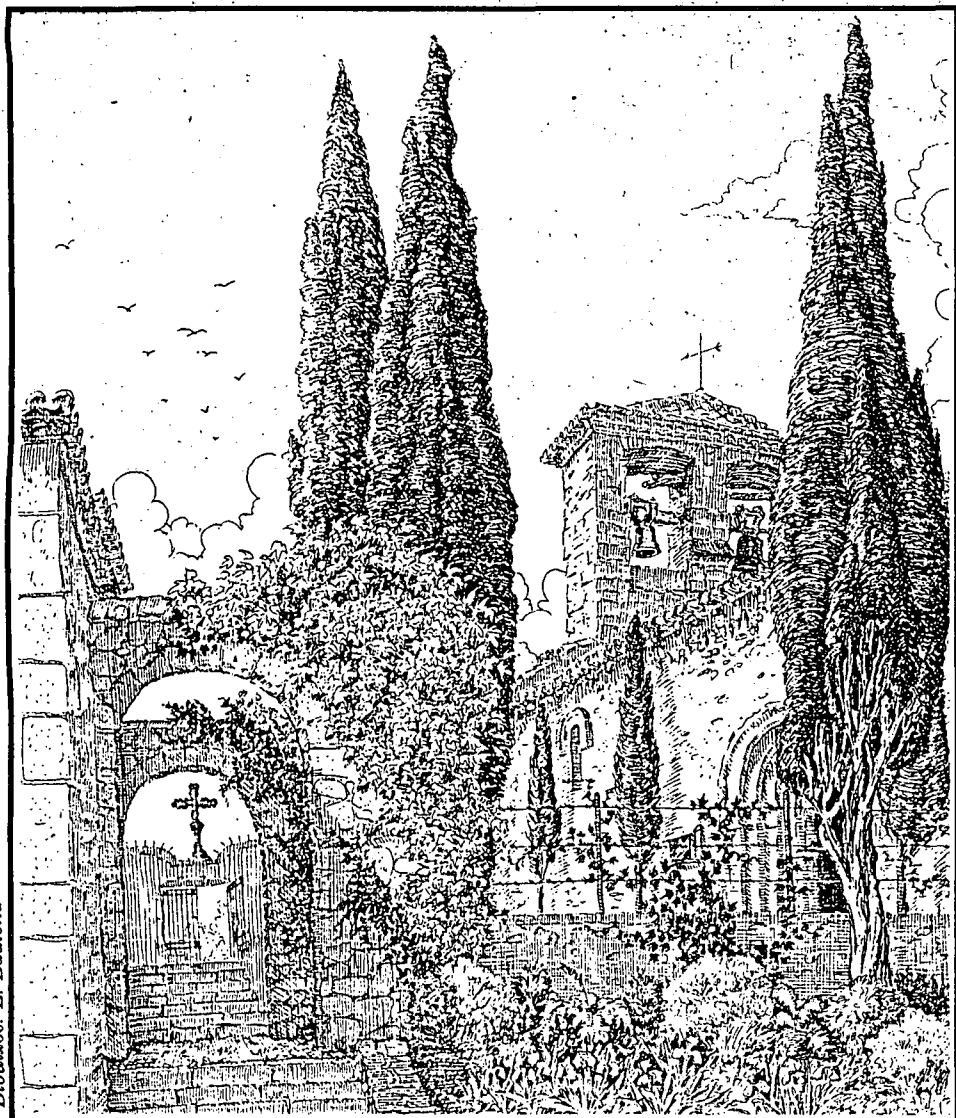
de Terrassa. Amb tot cal apuntar que el mercat nacional continua essent un client important, donat que les exportacions generades per les empreses del sector, no tenen una tendència clara a créixer, potser per culpa de factors de competitivitat exterior. Així doncs, mentre les exportacions de maquinària i aparells elèctrics estan creixent en termes absoluts, les de manufactures de metalls comuns i material de transport estan baixant. De tota manera cal tenir en compte que la conjuntura econòmica ha fet retrocedir fortament el sector siderúrgic pròpiament dit, cosa que ha afectat les poques —però alguna bastant important— empreses d'aquest sector a la demarcació.

Com a última consideració, i referint-nos ja a les perspectives de futur del sector, hem de dir que poden ser bones sempre i quan les empreses no perdin de vista que cal innovar i incorporar tecnologia i qualitat. Algunes de les implantacions empresarials que s'han produït en el sector metal·lúrgic a la demarcació de Terrassa en el darrer any o any i mig, apunten cap a seguir aquests criteris i que

es tendirà a una indústria de tecnologia avançada. Les bases per tal que això pugui ser així, de fet, en part ja hi són i en part s'estan posant. No en va en un radi d'escassos quilòmetres hi ha concentrats la Universitat Autònoma, el Centre de Tecnologia Aplicada del Vallès, l'Escola Universitària d'Enginyers Tècnics de Terrassa, l'Escola Tècnica Superior d'Enginyers Industrials de Terrassa, el Laboratori General d'Assaigs i Investigacions de la Generalitat, el Centre Nacional de Microelectrònica, i estan en construcció el centre de nous materials i el Centre d'Aplicacions del Làser, configurant el que sembla ser que serà el parc científic de Catalunya.

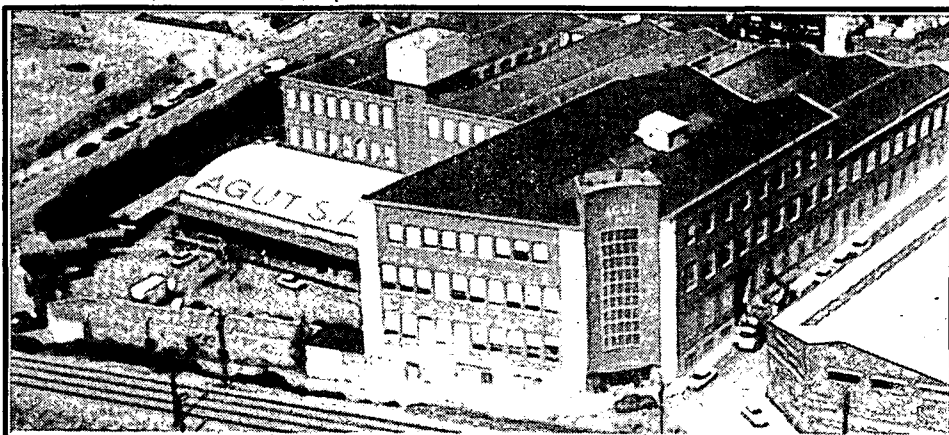
CAMBRA OFICIAL DE COMERC I INDÚSTRIA DE TERRASSA

(1) Ens referim a la demarcació de Terrassa, composta pels municipis de Castellbisbal, Gallifa, Matadepera, Olesa de Montserrat, Rellinars, Rubí, Sant Cugat del Vallès, Sant Llorenç Savall, Terrassa, Ullastrell, Vacarisses i Viladecavalls.

Dibuixos: E. Badiella

**Visiteu les esglésies
Romàniques de Sant
Pere de Terrassa**

AGUT

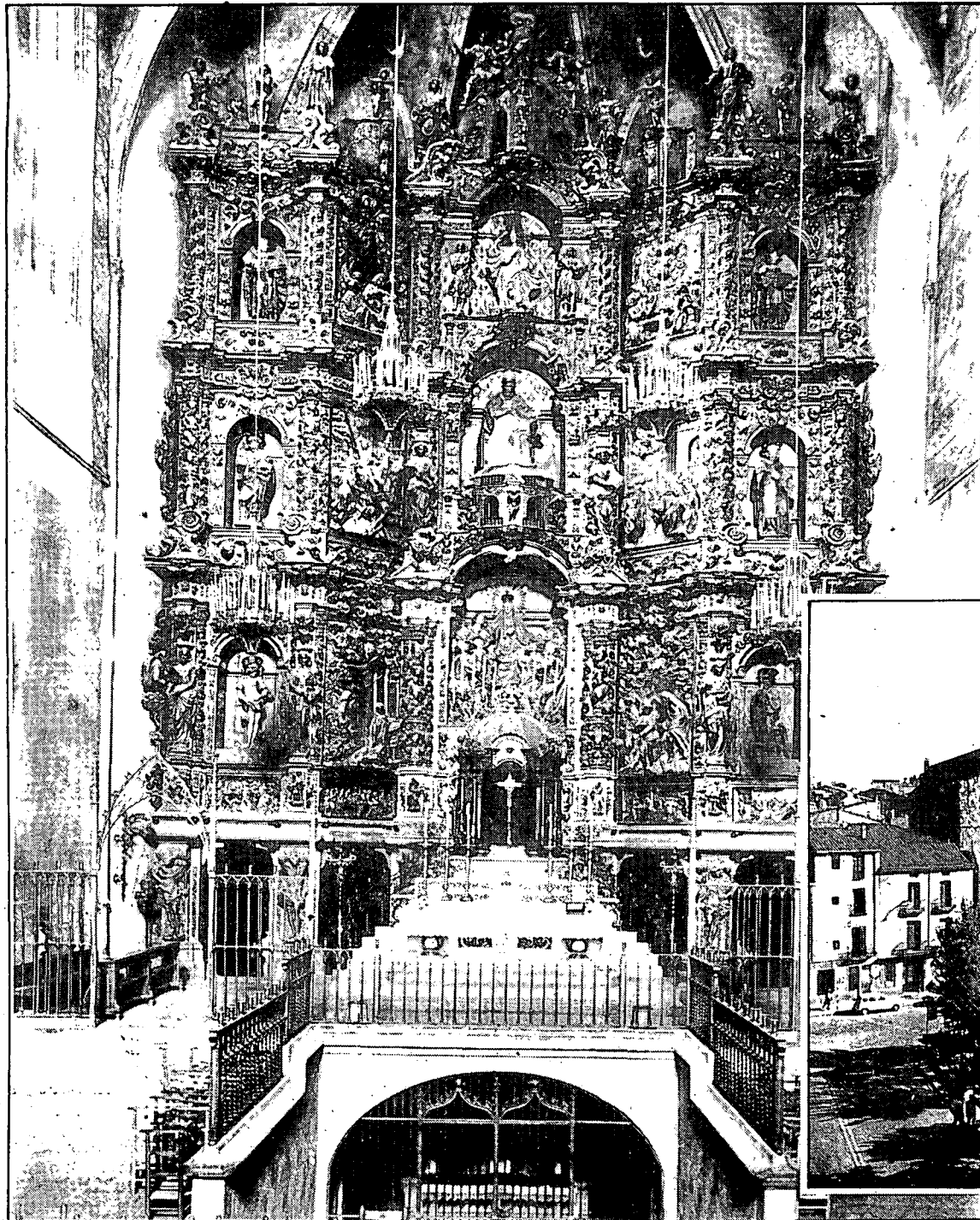
AGUT, S.A. Marquès de Comillas, 1 - 08225 TERRASSA
Apt. Correus 154 - 08280 - Tel. (93) 788 18 00 (12 línies)
Teleg. TAGUT. Tèlex 59469 AGUT E -
Telefax (93) 788 77 40 (Barcelona) ESPANYA

e s p e c i a l

T
E
R
R
A
S
S
A

Retaule de l'altar major contemporani.

Retaule de l'altar major, de Joan Monpeó, s. XVIII.

Els retaules o del Sant Es

Sembla interessant fer ressaltar que la industriosa ciutat de Terrassa, des d'una colla d'anys, és considerada la fidel guardadora del patrimoni que aplega el Conjunt Monumental d'Egara.

Com és sabut, aquests béns patrimonials majorment el conformen les excepcionals esglésies romàniques o per alguns, visigòtico-romàniques de Sant Pere, com un nucli cristià privilegiat de gran relleu històric, arqueològic i artístic de fama universal.

Amb tot, és bo fer remarcar que a més de tots aquests tresors del passat i de gran bellesa, també es conserva en el cor de la ciutat una altra joia, un temple parroquial molt important de l'època moderna, que si bé en el present és conegut com la Basílica del Sant Esperit, no es pot oblidar que la denominació més autèntica i tradicional que ha mantingut en aquests temps, és la de Basílica Parroquial del Sant Esperit i de Sant Pere de Terrassa.

Parlem d'un temple catòlic amb dues advocacions. Per una banda la del Sant Esperit —el Diví Paraclet—, que li prové de l'advocació que ja tenia a la vila aquella capella de l'antic Hospital, a tocar la plaça del Castell-Palau des del s. XV. Per l'altra, la dedicació a sant Pere —el primer apòstol—, que li va conferir el trasllat de la parroquialitat i la dignitat Prioral, a partir de les Ordinacions del bisbe Coloma del 1601, al poble veí del mateix nom, que des de l'època episcopal es coneixia com el terme de les esglésies de Sant Pere d'Egara.

La conjunció d'aquestes dues advocacions venia a suposar, des dels inicis del s. XVIII, un signe de reconciliació, d'agermanament entre dos pobles una mica enemistats. La vila de Terrassa de notable nivell gremial, empenyor i de tràfec comercial com era en el

curs d'aquells dies, i el poble i terme pagès, agrícola, ramader i boscatger que era Sant Pere, els quals, malgrat tenir de seves particulars rivalitats i discòrdies, mantingudes en espais territorials molt diferents, simbòlicament encaixaven les mans i, com aquell qui diu, en ordre humà afectiu, només quedaven distanciats per una torrentera.

Establir una cronologia de retaules i altars majors pel que fa a les esglésies de Sant Pere, sempre ha pogut suposar una tasca complicada —però no impossible—, per raó de la migrada documentació existent, el lapse de segles, i la diversitat d'etapes que aquells temples van estar en culte. Pel que pertoca a la parròquia del Sant Esperit i de Sant Pere de la vila, establir una cronologia d'altars majors és una qüestió viable i més aviat planera, donat que en conjunt, gairebé es pot dir que ací, tot arrenca de les primeres dècades del mil·lèsim, i per tant, fins als nostres dies suposa un període de temps relativament curt dins la vitalitat parroquial d'aquest poble.

Apuntem breument com una informació prèvia, que l'obra de construcció de la fàbrica d'aquest temple, es va iniciar a l'any 1574, i al 1598 encara s'hi treballava de valent. Al 1601 es posava la coberta, i en anys successius fins al 1620, es va anar incrementant l'obra amb les capelles laterals, el rosetó, el campanar i la sagristia, etc., fins a la solmena benedicció esdevinguda a l'any 1621.

Del 1601 al 1699. Els primers altars majors

Les notícies que es tenen a la primera meitat del s. XVII, mentre encara persisteixen les obres en curs de construcció del temple, es deuen a les ressenyes de les visites pastorals, i n'hem extret els detalls que apuntem, referits als retaules-altars que presidien el presbiteri.

1608. "A l'Altar Major hi ha un retaulle decorat amb pintura amb les imatges del Sant Esperit i Sant Pere, i una figura de la Verge Maria en bust".

1612. "A l'Altar Major... hi ha un retaulle de tela pintada, amb una imatge de la Verge Maria en bust al mig..."

1636. "A l'Altar Major... hi ha un retaulle decorat al pinzell amb una imatge de l'Esperit Sant pintada al centre..."

Les successives ressenyes fins a finals de segle són molt menys explícites, i hem de creure que per la disposició i ornamentació dels altars majors de la segona meitat del s. XVII, es devien improvisar moltes aportacions decoratives noves o aprofitades, algunes de les quals s'haurien extret del mobiliari litúrgic i artístic de la capella del Sant Esperit de l'Hospital enderrocada, o amb obres

Imatge de la façana actual.

altars majors del temple parroquial de Sant Pere i de Sant Pere de Terrassa

encomanades expressament en cada circumstància d'estabilitat econòmica, malgrat els esdeveniments bèl·lics persistents.

Cal tenir en compte que en el retaule de Joan Monpeó —del qual parlarem tot seguit—, s'hi podien reconèixer elements escultòrics importants, entre ells, el grup de figures de la vinguda de l'Esperit Sant sobre els apòstols i sobre Maria Santíssima, i les figures de sant Roc i la de sant Sebastià, que no eren pas obra de talla d'aquest mestre, sinó escultures provinents de retaules precedents, que es van aprofitar per la seva qualitat artística ben reconeguda.

El què no coneixem encara, és quins foren els mestres escultors, ni els dauradors d'aquestes obres reutilitzades, peces que probablement es van elaborar a les acaballes del s. XVI, i en el curs del s. XVII.

Del 1699 al 1936. El retaule barroc de Joan Monpeó

En el Consell General de la Universitat de la Vila del 20 d'octubre de l'any 1699, es diu "... que se consulte ab persones practicas la trassa del retaule major de la Iglésia de la present vila que últimament a ensenyada mestra Joan...", i el 18 de novembre, havent trobat els experts que "la planta y trassa", junt amb la Memòria, eren correctes, s'acorda que es firmi el contracte amb el mestre escultor per "...fer y fabricar lo retaule major de la Iglésia Col·legiata y parrochial de Sanct Esperit y Sanct Pere de la present vila de Terrassa..."

El mestre i ajudants van començar a treballar tot seguit, ja fos en el taller-estudi que tenia Monpeó no lluny del temple, com també seleccionant els taulons de fusta —probablement fusta d'alber i de pi—, que els consellers s'havien compromès a posar a la seva disposició.

Monpeó i la seva família van traslladar la nova residència a la vila de Terrassa, i va treballar en l'obra del retaule per espai d'uns 25 anys, fins que va morir. La darrera època o rebut anual que signa és de l'any 1726. No el va veure acabat. El va ultimar el seu fill Josep, escultor com ell però, d'unes qualitats artístiques molt inferiors en relació al pare. El gran retaule es deuria acabar de treball d'escultor cap el 1729-30. Llavors hauria hagut de començar la tasca dels dauradors i policromadors.

Era una joia de l'art barroc tardà, esculpida majorment en fusta que, elaborada en gran quantitat d'alts relleus, columnes salomòniques, gemmats capitells i filigrana decorativa de talla, omplia totalment el fons de la boca de l'absis de l'elevat presbiteri. Les mides contractades eren, "... cent palms de alçada, y de amplària xexan-

ta vuyt palms, conforme està en dita planta...", o sigui, uns 20 metres d'alt per uns 14 m. d'amplada, que aproximadament fan uns 280 m² d'obra esculturada. Aviat s'ha dit, això.

Observant-lo en la seva disposició vertical el formaven un cos arquitectònic central més ample, i dos més estrets, un a cada costat. Cada cos tenia tres pisos, amb tres capelles o "pasteres" de mides diverses, on s'hi encabien les imatges esculturades, entre les quals destacaven, a la part central, les advocacions, en una, la imatge de sant Pere, i en l'altra, l'escena de la vinguda de l'Esperit Sant sobre els apòstols i sobre Maria. A la fornícula del pla més alt hi havia la figura en bust de Maria Immaculada. El coronaven grans figures d'ambientació barroca i intencionat moviment. La socolada baixa i de sosteniment era de pedra cisel·lada, on hi havia quatre atlants fent força per simular que ells ho aguantaven tot.

Estava previst que l'havia de fer en 18 anys, i l'obra completa de talla en va durar 30.

A finals del s. XIX i a principis del present fou un retaule-altar polèmic. Havia tingut molts detractors, entre els que es consideraven rebutjadors de l'art barroc, especialment de la capital. Era injust. Poca gent es va adonar que aquell magnífic retaule —observeu el gravat adjunt—, mancant-hi els policromats, els daurats i els patinats que eren imprescindibles per conjuntar tot el seu caràcter barroc, estava inacabat, no era allò que havia previst i proposat el bon mestre, com art del seu temps.

En els primers dies de la revolució, justament el dia 21 de juliol de 1936, un grup de gent irreverent i obcecada va incendiar el temple, i amb ell el gran retaule-altar. En aquest primer intent no va quedar totalment destruït, va necessitar un segon incendi, el definitiu, que van provocar el dia 30 del mateix juliol. No en va quedar més que runes i cendres. Fou una gran pèrdua irreparable, i sentint-ho així el va plorar molta gent.

Del 1940 al 1989. El retaule contemporani, obra de Bonet-Garí, Enric Monjo, i Vila-Arrufat

En l'acte de descloure pliques dels treballs presents en el Concurs de Projectes per a la fàbrica del nou retaule-altar de l'església parroquial del Sant Esperit i de Sant Pere de Terrassa, el dia 7 de març de 1940 —feia un any que s'havia acabat la guerra civil—, va correspondre donar l'accessit preferent, però no pas el premi, que va quedar desert, al Projecte i Memòria que van presentar en grup l'arquitecte Lluís Bonet i Garí, l'escultor Enric Monjo i Garriga, i l'artista pintor Antoni Vila i Arrufat, amb el títol "ISAÍAS".

Un fragment inspirat del text de la Memòria presentada aquells

Façana de ponent de l'església del Sant Esperit a principis de segle (1909). Clixé Arxiu Tobella.

dies, expressa ben clar la intencionalitat preferent dels realitzadors, en dir: "La Pentecosta dels Apòstols recollits en el Cenacle, presidits per la Verge Santíssima, i sorpresos de l'ardent flamejar de l'Esperit Sant, serà recordada en el present com una festa perdurable i amb tota aquella possible glorificació, i ella ens encaminarà vers la representació de la Santíssima i Augusta Trinitat, amb la visió del Pare Etern i de Jesús Crucificat".

Doncs bé, aquesta i no altra és la substancial disposició iconogràfica i artística d'aquest meravellós retaule contemporani que, a semblança de l'anterior, però a base d'una interpretació més íntima, més emotiva, s'emmotlla per tot el pla del presbiteri, i s'arrapa per les parets de tota la gran volta de l'absis fins al punt més elevat, com una flama refulgent.

Formes plàstiques pictòriques repetitives d'ànglès, a la tècnica del fresc italià, l'autèntic, degudes a l'artista Vila-Arrufat, conformen el fons cantant l'AL·LELUIA! en el gran celatge, i les peces escultòriques del mestre Enric Monjo, de gran mida i relleu molt sortit, en pedra tallada i finament policro-

mada, formant grups de benaurats i santes de la nostra terra, s'exposen en una potència francament excepcional, sàviament disposats i congregats, fonent-se unes i altres figures fins a trobar les estructures arquitectòniques ben dissenyades del cos central.

El Col·legi apostòlic que presideix la figura frontal, en posició asseguda i hieràtica, de sant Pere, queda complementat amb els relleus dels Fets dels Apòstols i el martiri del primer apòstol, a tocar l'ampla socolada, el cor, elaborat en fusta de noguera, mentre en el punt central, elevat-se com una guspira abrandada, el majestuós cimbori que guarda la mesa de l'altar, encamina l'esguard —passant per Jesús en creu—, vers el rosetó d'àngels, on Maria Coronada, una figura gràvil i dolça de més de tres metres d'alçada, en la qual, el mestre escultor va saber esprémer de la pedra el gest fi, sensible i torbador de la plena de gràcia, ens esguarda corpresa i embolcallada de serafins.

Heus ací el sentit del retaule i tots els seus arranjaments, on predomina l'advocació efusiva de l'Esperit.

Procurem entendre-ho bé. Tot això que és admirable, que és obra estimada i engendrada per artistes, no seria res, si només fos posat allí per complaure els ulls i fer bonic, oblidant que totes aquestes meravelles, s'han aplegat en un lloc sant per complaure el Senyor i reforçar la nostra fe, per ajudar-nos, comptant amb la seva gràcia, a guanyar un tros de cel.

Es va iniciar la construcció d'aquest retaule en el trànsit dels anys 1940-1941, i l'acabament definitiu va esdevenir-se a finals de la dècada dels anys 50.

No ens podem allargar més. Excuseu-me.

Cal aprofitar qualsevol ocasió per admirar i conèixer bé aquest formós retaule-altar, i veure'l —si és factible—, amb la seva il·luminació adequada, la qual fa ressaltar els bells contrastos i relleus, i ensem, la gran polifonia de la plàstica escultòrica i pictòrica moderna, de la qual n'estava tant íntimament enamorat el mestre de talla Enric Monjo.

SALVADOR ALAVEDRA
i INVIERS

Un exemple d'ahir per a avui a la Terrassa industrial i laboral

Salvador Busquets, la seva fundació i la seva obra social

Es compleixen cent cinquanta anys del naixement d'un nom significatiu, d'un predecessor a Catalunya de la política social catalana, Salvador Busquets i Soler; i vuitanta anys de la creació de la seva obra més destacada, la Fundació Busquets, destinada a la cura i educació de fills obrers. Un exemple d'ahir, que roman i s'actualitza

en aquests anys finals de segle, tan rellevants per al canvi com propicis per a la desorientació.

Salvador Busquets, en la Terrassa del segle passat

Salvador Busquets, va viure i va comprendre tot el procés transformador d'una vila convertida en

ciutat a la segona meitat del segle XIX. El signe distintiu del progrés terrassenc era la seva indústria tèxtil —en contrast amb el veí poble de Sant Pere, agrícola— i Busquets, home de preocupacions agrícoles, va viure des de la seva infància immersit en la indústria tèxtil, en la fàbrica del seu pare Pau, primer, i en la fusió "Salvans

tut Industrial, el Banc de Terrassa —un assaig fallit— la Caixa d'Estalvis, la Cambra de Comerç, el Col·legi Terrassenc i l'Escola d'Arts i Oficis després, el "Seguro Terrassense" —més tard Mutua de Seguros— les Escoles d'Indústries, etc. I com a símbols de progrés i nous temps, les carreteres, el tren, el gas, l'electricitat, el telèfon, el paper moneda, el sistema mètric decimal, el primer pla d'urbanisme, les exposicions, etc.

mateix temps, com el seu oferiment, amb motiu de certa amenaça d'epidèmia de còlera, més que com a infermer, donats els seus escassos coneixements sanitaris, com a útil enterraments o escombriaire.

La seva memòria, els seus llegats, la seva Fundació Busquets

L'any 1891, s'havia celebrat a Terrassa, per primera vegada la internacional i reivindicativa data del primer de maig; deu anys després, l'1 de maig del 1901, moria Salvador Busquets i el seu fèretre era dut a les espatlles pels obrers terrassencs. Fou enterrat en el panteó de terrassencs il·lustres. Aviat tindria a la ciutat un carrer amb el seu nom i més endavant un auster i sobri monument.

Però la seva última i exemplar lliçó de ciutadania i esperit social, la donaria amb els seus llegats testamentaris: a l'Hospital, a la ciutat, amb el solar al carrer Major destinat a biblioteca o escola, a la nova associació dels "Amics del malalt" que permetria aixecar el convent-residència de les Germanes Josefines, consagrades a la cura domiciliària de malats i, sobretot, en destinar els beneficis de la venda de la seva casa pairal del carrer Cremat a la creació d'Asil primer i Fundació després. Reduria el seu nom, seria presa per les germanes de la Caritat de Sant Vicenç de Paül i es destinaria a guarderia, centre d'ensenyança, residència internat, dispensari i fins i tot granja, segons èpoques i successives millores, reformes, remodelacions i modernitzacions fins als nostres dies.

La Fundació Busquets actualment és una institució modèlica que viu difícilment i providencialment, com d'altres similars del nostre país, recentment millorada i modernitzada tan actual i eficient com en les seves dates fundacionals i que continua essent l'obra més important del catòlic il·lusionat i emprenedor que fou el terrassenc Salvador Busquets, més conegut per les seves obres que per la trajectòria de la seva vida, apuntada breument en aquestes línies evocadores.

F. TORRELLA NIUBÓ

Una acció social de signe catòlic

Salvador Busquets, cerca solucions socials i catòliques a la problemàtica d'aquells temps convulsos, amb un esperit filantròpic, altruista, lliurat als altres, sacrificat, cooperativista i sindicalista, molt avançat per aquell últim terç del segle passat. L'historiador Soler i Palet, el qualifica de "socialista catòlic" i una de les seves obres premiades es titula, simplement i reveladorament "La Democràcia Cristiana".

Participa il·lusionat en la creació de la Joventut Catòlica de Terrassa i els seus projectes —no tots convertits en realitats, malauradament— són constants, incansants, entusiastes: escoles, habitatges, cooperatives, horts familiars, sindicats, bosses de treball, caixes rurals o bancs agrícoles, sempre atent a la doctrina social de l'Església, especialment al contingut orientador de l'encíclica "Rerum Novarum".

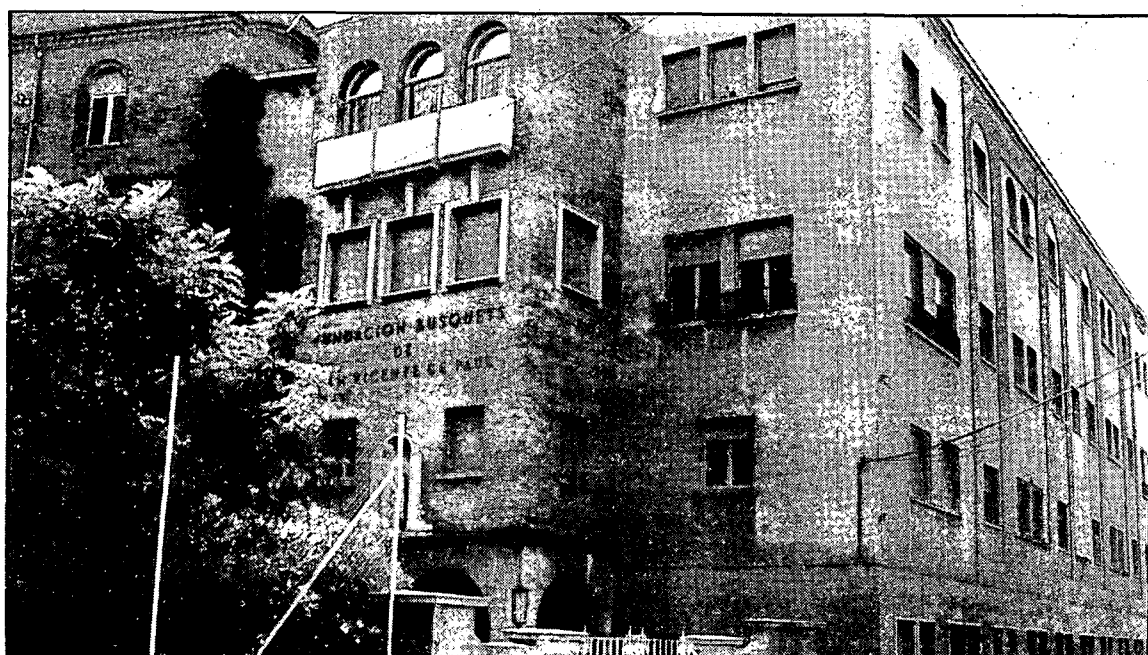
Assisteix als congressos catòlics de Burgos, Saragossa i Sevilla i participa activament en les seves sessions, i obté premis i distincions amb els seus treballs, molt dels quals publicats. Algunes de les seves iniciatives, són visibles a la Terrassa Actual, com la creació l'any 1891 de les primeres "cases barates", en el Passatge Obrer, anticipant-se en vint anys a la llei del 1911 creant aquest tipus subvencionat d'habitatges populars.

Busquets va traslladar a la vida pública la seva preocupació social, amb càrrecs com el del regidor de l'Ajuntament terrassenc, independent, solidari i incompres, pràcticament o amb comportaments exemplars i anecdòtics al

Hermanos y Busquets", després.

La seva preocupació era la qüestió social i la millora dels obrers, els quals agitats per ideologies diverses i per desigualtats de crisis, promovien revoltes, aldarulls, manifestacions i l'any 1877 la primera vaga terrassenc organitzada, en demanda d'una jornada laboral de vuit hores —que encara era d'onze a dotze hores— i d'uns augments salarials que per als teixidors oscil·laven entre les 22 i 25 pessetes setmanals.

Terrassa veia instal·lar els primers telers jacquard i iniciar la nova indústria del gènere de punt —empresa de Pere Màrtir Armengol— necessitava aigua abundant, sobretot per als seus tints i acabats, els populars "ram de l'aigua" i havia fundat la Mina Pública d'Aigües de Terrassa, a la qual seguien d'altres importants institucions vinculades amb el seu desenvolupament industrial: l'Insti-

50 ANIVERSARI

MODA EN LENCERIA

El pensament d'un laic terrassenc

Entrevista amb Marius Heras

—Com definiria un laic?
—Com un cristià compromès, segons les seves possibilitats, que està al servei de l'Església al lloc i temps que li toqui viure.

—Per a quines associacions treballa?

—Federació de Cristians de Catalunya, Ecumenisme, Romeria de Terrassa a Montserrat, Concurs bíblic, Equips de matrimonis.

—Què opina de l'encíclica papal sobre els laics?

—Tots els laics hauríem de llegir-la a fons per sentir la responsabilitat que tenim... Tothom diu "és que aquest temps... Els temps no són més bons ni més dolents, són fruit del temps en què et trobes emmarcat, i no en tenim d'altre. Doncs bé, o vivim el present que Déu ens ha donat o hem de ser una colla de cristians frustrats.

—I de la situació de la dona a l'Església?

—Jo crec que ha avançat molt i només ha fet que començar. La seva missió i el seu treball és molt important en l'Església d'avui. És motiu de gran esperança. La seva participació com a observadora al Concili Vaticà II i al Sínode dels

Bisbes, era impensable... i ha estat un fet.

—Quins moviments cristians hi ha a Terrassa?

2—MIJAC, Hora 3, JOBAC, Cursetistes, Federació de Cristians de Catalunya, Equips de Matrimonis, Dones d'A.C., Justícia i Pau, Opus Dei.

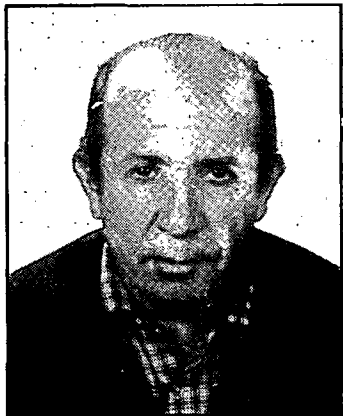
—Creu que els joves es troben bé a l'Església? I concretament la joventut de Terrassa?

—Quan un jove es planteja amb serietat i sinceritat la seva incorporació a l'Església, s'hi troba bé. No vull dir que sigui un camí planer i de roses, però veurà realitzar-se com a persona i com a cristià, és molt important la comunitat, que vegi amb bons ulls els moviments joves i que aquests s'integrin en un treball concret en servei del próisme, això el farà trobar-s'hi bé.

La joventut de Terrassa no és ni més ni menys; és com tota la de la resta de Catalunya.

—Es podria fer alguna cosa més per als joves?

—Jo crec que sí, en tota cosa humana sempre es pot fer més. En el món d'Església que és en el que ens movem també...

Pregar més, però molt més, més lliurement per part de tothom, sacerdots, dirigents, catequistes, monitors, laics, famílies... Miri, treballar per Déu no es pot fer a mitges tintes, ni per esnobisme, ni perquè t'hi trobis bé; a Crist se'l segueix amb totes les conseqüències, o no. Cada persona s'ho ha de plantejar, no tothom és igual.

—Per què fa tantes activitats? Què és el que l'impulsa?

—El manament de Jesús, aneu i ensenyau a tot el món per a

mi, és un impuls tant fort en el meu interior que no el puc silenciar.

—Quants fills té?
—N'hem tingut 8, en viuen 7.

—En què treballa?

—Estic jubilat. El meu treball és fora de les meves obligacions de la família, és una dedicació total a les coses de l'Església de Terrassa, que és on visc.

—Com va néixer la idea del concurs bíblic?

—El fet sectari i anticonstitucional, de treure la classe de religió a l'Escola Pública. Pensi que hi ha nens que avui no saben què vol dir Déu. I això NO!, em quedaré pel camí, però no deixaré de pensar com pot arribar el missatge de l'evangeli als infants. Això ha estat un mitjà per fer-ho. El Concurs Bíblic vol recollir les paraules de Jesús quan diu: "El qui acull aquest infant en nom meu, a mi m'acull". El Concurs Bíblic vol donar a conèixer a l'infant la Bíblia; això l'ajudarà a completar els seus coneixements de catecisme, si n'ha fet, i si no, sabrà que aquest llibre és la crida de Déu a l'home.

—Quina acceptació ha tingut?

—Molt bona. Va començar per les escoles de Terrassa, però veient que era bona la participació, decidírem fer-ho per tot Catalunya.

—Quina participació?

—El primer, 369 de Terrassa solament. El segon ja van ser 3.036 de bona part de Catalunya. El tercer, 8.425 ja de tot Catalunya i enguany hem rebut 10.425 treballadors.

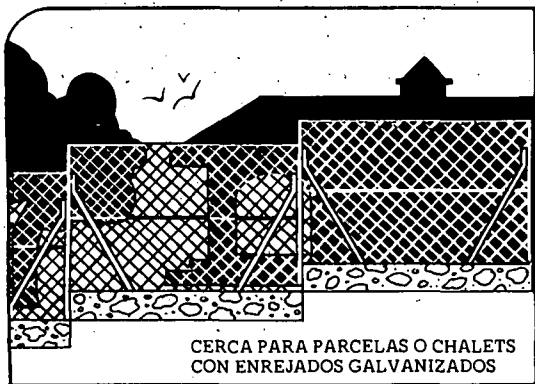
—S'ha pensat d'ampliar els edats en què poden participar-hi?

—Està en el nostre pensament ampliar-ho a BUP, COU i F.P., perquè la ignorància de Déu, per desgràcia, està en totes les capes socials i edats de les persones. A més Déu se'l fa IGNORÀNCIA, i això és greu; si nosaltres, cristians, no complim com diu la primera pregunta ningú no ens ho farà, som nosaltres els cristians els que tenim l'obligació i el deure de pagar el Senyor. A nosaltres, els batejats se'ns ha donat el do de l'Esperit Sant per difondre el missatge de salvació, ara i en el temps que ens toca viure... i no en podem triar cap més. L'assumpte és clar o l'agafes o el deixes. Tu mateix. Jo l'agafo.

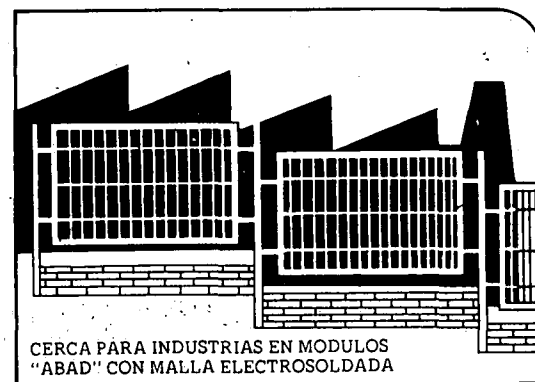
"ABAD"

SOCIEDAD ANÓNIMA

Avinyó, 78
Telèfons: 784 13 22 - 784 14 00 08223 TERRASSA

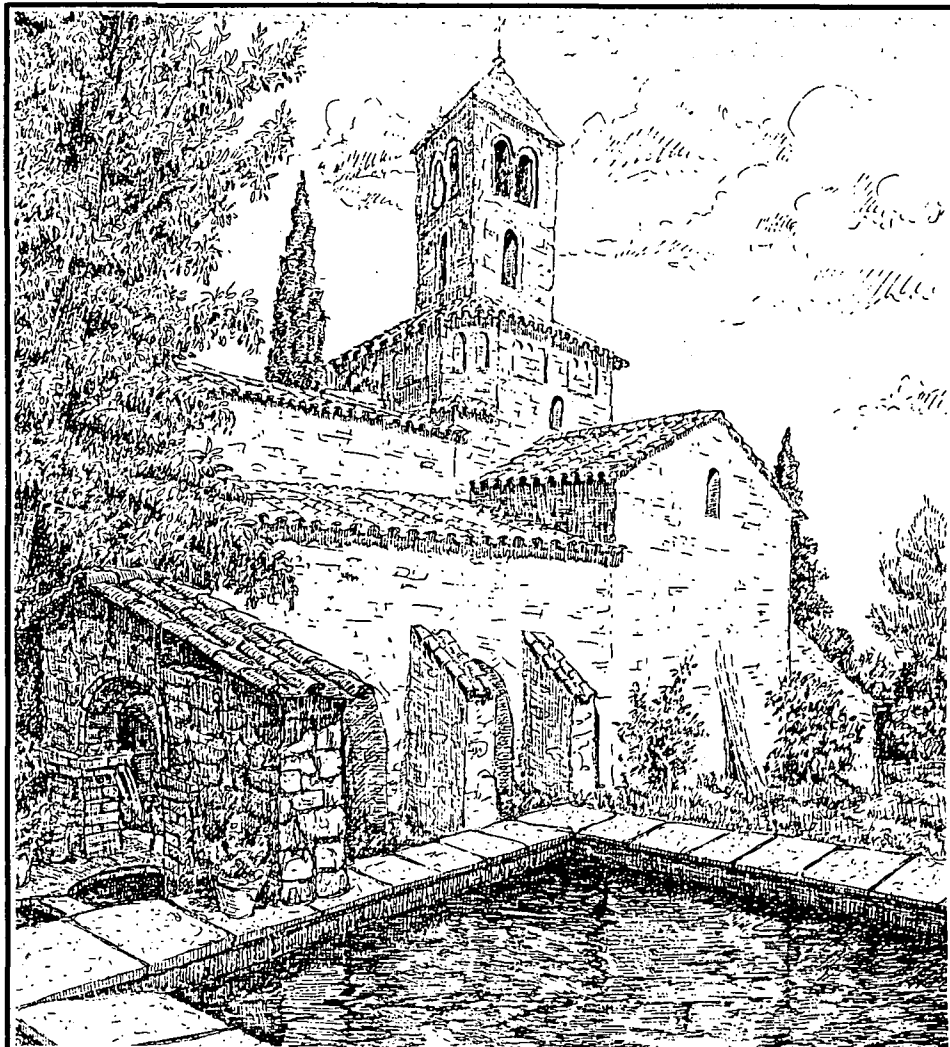
CERCA PARA PARCELAS O CHALETS CON ENREJADOS GALVANIZADOS

CERCA PARA INDUSTRIAS EN MODULOS "ABAD" CON MALLA ELECTROSOLDADA

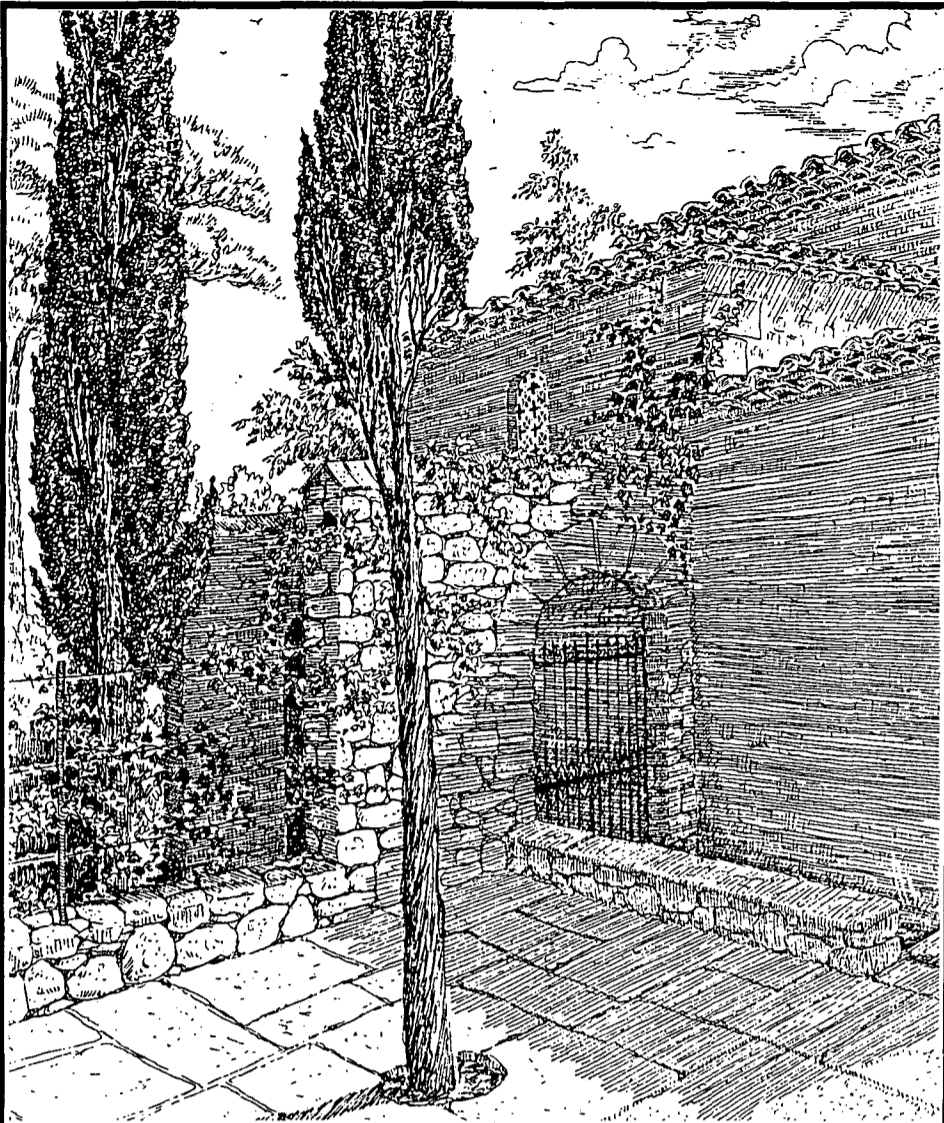
- Tancats metàl·lics de tot tipus
- Bricolatge per a tancats metàl·lics
- Serralleria
- Magatzem de ferros i acers
- Ferralles
- Portes

Qualitat i Economia

Dibuixos: E. Badriella

*La premsa és un dels grans mitjans d'apostolat.
Feu apostolat a través de la premsa!
Col·laboreu a l'apostolat de Catalunya Cristiana*

Dibuixos: E. Badiella

***Terrassa ciutat
de cultura
i treball***

GRADHERMETIC®

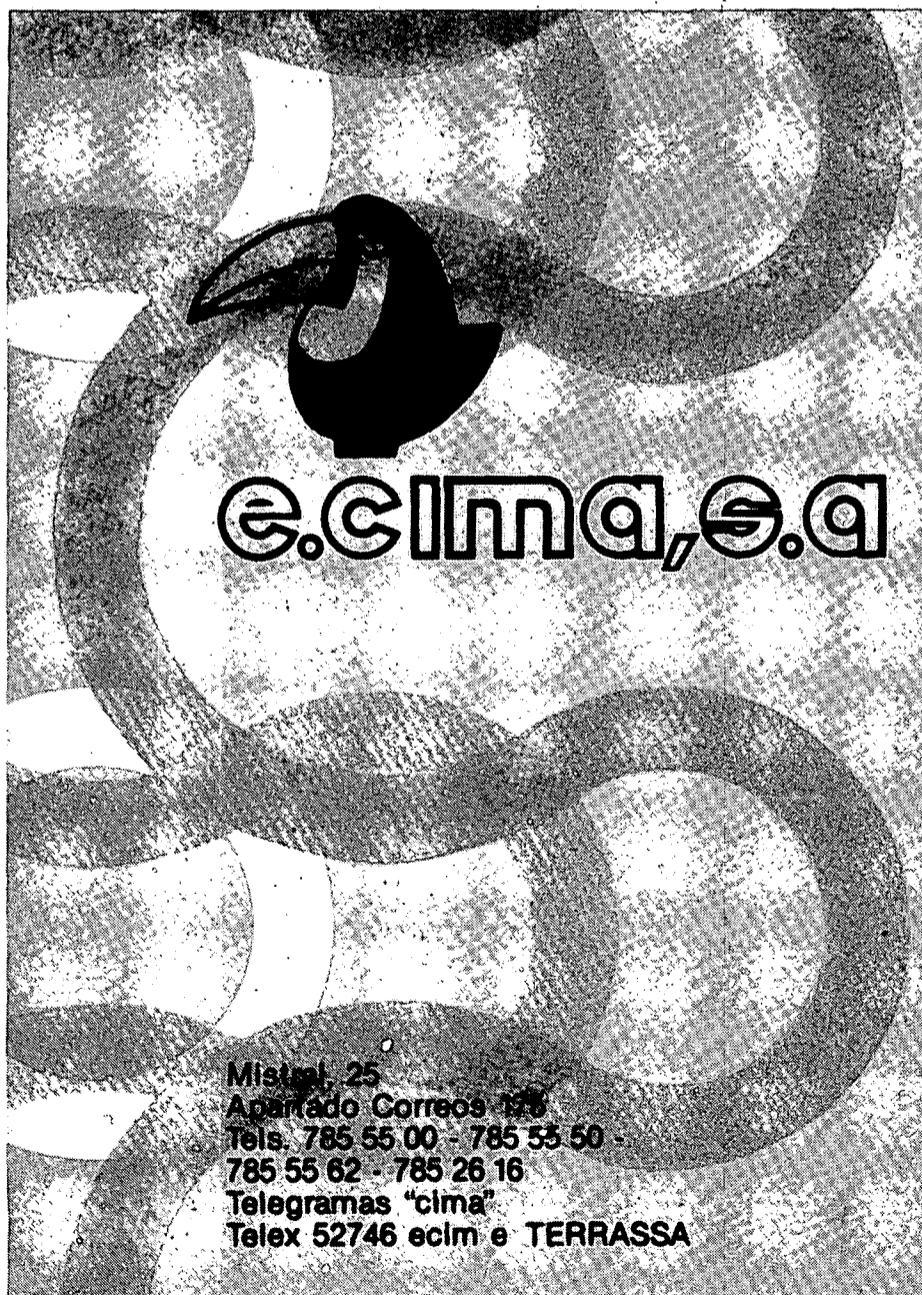
INDUSTRIAL GRADHERMETIC, S.A.E.

**Productes d'alumini
prelcat per a la construcció,
indústria i decoració.**

**PERSIANES, GELOSIES, FALSOS SOSTRES,
CINTES PRELACADES...**

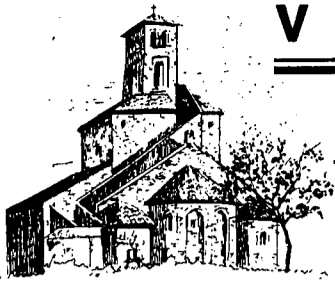
Fàbrica i Oficines:
Avda. Béjar, 255
08226 Terrassa
Tèl.: 785 12 00
Tèlex 59658 GRADH-E
FAX: 786 13 77

Delegacions:
BARCELONA (93) 417 51 23
BILBAO (94) 499 26 22
MADRID (91) 641 21 12
MÀLAGA (952) 93 22 12
SARAGOSSA (976) 12 50 70
VALÈNCIA (96) 369 64 13
SEVILLA (908) 13 44 47

Mistral, 25
Apartado Correos 123
Tels. 785 55 00 - 785 53 50
785 55 62 - 785 26 16
Telegramas "cima"
Telex 52746 ecim e TERRASSA

**Teixits
per a
tapisseria
i
decoració**

Un camí amb decisió

Quan enguany llegiem les lectures de Quaresma, ens adonàvem que volien subratllar especialment el camí d'Israel vers la terra promesa, com a imatge del camí de Jesús i de l'Església. El motiu per elegir aquesta temàtica per al cicle C, era, molt probablement, la coherència amb l'orientació de l'evangeli de Lluc; aquest, en efecte, presenta la seva història de Crist i de l'Església com un camí vers Jerusalem, i des de Jerusalem vers la glòria del Pare i vers tots els pobles.

L'evangeli d'avui és, en aquest sentit, un text important, perquè ens assenyala el moment de la narració lucana on comença el camí de Jesús: "En complir-se els dies en què havia de ser endut d'aquest món, ressolgué decididament d'encaminar-se a Jerusalem..."

És ben clar que sant Lluc subratlla, de seguida, que aquest camí de Jesús no s'ha de considerar com un camí en solitari. Ell mateix, repetides vegades, convida i exhorta els deixebles a seguir-lo. Una manera ben eficaç d'expressar aquesta idea la troba Lluc, en els Fets dels Apòstols, quan parla de la comunitat primitiva com d'un "camí". De sant Pau, en efecte, ens diu que fou encarregat d'anar a Damasc "per tal que, si en trobava alguns (deixebles del Senyor), tant homes com dones, que fossin del Camí, els pogués dur detinguts a Jerusalem" (Fets 9, 2).

• UN CAMÍ ORIENTAT

La primera cosa que es demana a un camí és que porti vers a algun lloc. Prendre una ruta i trobar-se al final que no hi ha sortida és una frustració per als que l'han seguida.

En aquest sentit, el camí de Jesús, tal com Ell l'ha seguit i com ens convida a seguir-lo, no té res de frustrant: és un camí que mostra ben clarament vers en porta, i quin és el seu itinerari. No hi ha perill que hi hagi un final sense sortida. Les invitacions de Jesús són ben clares, i ningú no pot queixar-se de no conèixer-les.

El Concili Vaticà II ha expressat repetides vegades el sentit d'aquest camí per a l'Església, i constantment ha fet referència a les dificultats i a la creu, per arribar a la glòria. Així, per exemple, aquest text bellíssim de la Constitució Lumen gentium, sobre l'Església: "Així com el Crist va realitzar l'obra de la redempció en la pobresa i la persecució, també l'Església és cridada a seguir el mateix camí, per comunicar als homes el fruit de la salvació." (n. 8).

Saber on es va, i per on s'hi va, és decisiu. Hom diu amb raó que no sempre que hom es mou significa que vagi endavant. Ho saben prou bé els turistes que visiten una ciutat i fan llargues caminades cercant un monument interessant, que potser tenen al costat mateix del punt de partida; però, si no van ben orientats, es mouran molt sense anar realment endavant en el seu intent.

• UN CAMÍ ACOMPANYAT

La Constitució Lumen gentium assenyala encara

una altra característica del camí de l'Església en seguiment de Jesús: que no el fa sola, sinó amb Jesús, i enfortida per l'Esperit de Jesús. Diu així: "L'Església, que camina enmig de les temptacions i les tribulacions, és confortada per la força de la gràcia de Déu que Crist li ha promès, a fi que malgrat la debilitat humana no defalleixi de la perfecta fidelitat, sinó que es mantingui com a digna Esposa del seu Senyor, i sota l'acció de l'Esperit Sant no pari de renovar-se constantment, fins que a través de la creu arribi a la llum sense posta" (n. 9). I en un altre lloc, s'expressa així: "Entre les persecucions del món i el consol de Déu (és una cita de sant Agustí), l'Església fa el seu pelegrinatge, anunciant la creu i la mort del Senyor, fins que Ell torni. L'enforteix la força del Senyor ressuscitat, per tal que pugui vèncer amb caritat i paciència les seves afliccions i dificultats, tant les internes com les externes, i reveli als homes enmig del món el misteri de Crist, fidelment, encara que sota les ombres; fins que es manifestarà a la fi, a plena llum" (n. 8).

Anar acompanyat, sobretot quan l'itinerari és difícil, és una gran cosa. Seguir Jesús és important, però l'Església no el segueix simplement, sinó que camina "amb" Jesús. Com Ell digué: "Jo seré amb vosaltres cada dia, fins a la fi del món".

• UN CAMÍ EN LLIBERTAT

L'evangeli d'avui indica encara una altra característica del camí de l'Església: la llibertat. Jesús no coacciona ningú, sinó que proposa, i àdhuc fa ressaltar sense ambigüitats la radicalitat amb què cal seguir-lo, procedent del valor absolut de la seva persona. Però no coacciona, repeteixo. La segona lectura d'aquest diumenge és un bon comentari per aquest aspecte: el cristià viu en la llibertat de Crist, i aquesta llibertat és fruit de l'Esperit, i de l'obra de Crist. "On hi ha l'Esperit del Senyor, hi ha la llibertat" (2 Cor 3,17).

La llibertat en el camí no és sols llibertat per empendre'l, sinó enfortiment en la llibertat. El seguiment de Crist fa lliure l'home, perquè el situa en l'àmbit de la veritat i de l'amor. Encara més: és una llibertat que promou la llibertat en relació amb els altres: ho veu tot des de l'Esperit de Crist, i per tant des de la comunió, i no des dels interessos o del poder.

"ELISEU ANÀ AMB ELIES, I ERA EL SEU AJUDANT"

La vocació d'Eliseu és una bona introducció per entrar en la comprensió de l'evangeli d'avui. Sant Lluc, en efecte, sembla que ha volgut tenir com a teló de fons per explicar la relació entre Crist i els deixebles, la relació entre Elies i Eliseu. L'esperit d'Elies es transmet a Eliseu; Eliseu recull l'herència d'Elies quan el veu pujant al cel, la vocació d'Eliseu es presenta com un seguiment incondicional d'Elies. Continuant els primers deixebles, tota l'Església pot ésser definida com la gran "seguidora" de Jesús, i la seva "ajudant".

Lectura del primer llibre dels Reis (19:16b, 19-21)

En aquell temps, el Senyor digué a Elies: "Ungeix Eliseu, fill de Safat, d'Abel-Mehulà, perquè sigui el teu successor com a profeta". Elies se n'anà, i trobà Eliseu, fill de Safat, que llaurava amb dotze parelles de bous. Ell mateix guiava la dotzena parella. Elies, va fer com si passés de llarg, i li tirà a sobre el seu mantell de profeta. Eliseu deixà els bous, corregué darrera Elies i li digué: "Vaig a besar el pare i la mare i vindré amb tu". Elies li digué: "Vés, torna a casa teva. ¿Què t'he fet jo per impedir-t'ho?" Ell se'n tornà, prengué la parella de bous, els matà, va coure la carn amb la fusta dels arreus, convidà la gent i se'ls van menjar. Després se n'anà amb Elies i era el seu ajudant.

"SENYOR, HERETAT MEVA I CALZE MEU"

Amb les paraules d'aquest salm prega la persona que segueix el Senyor com a bé absolut. Pot ser la pregària d'Eliseu, de l'Església. El Nou Testament hi ha vist la mateixa pregària del Crist ressuscitat, lliurat totalment a la glòria del Pare i assegut a la seva dreta. Multitud de persones consagrades al Senyor han recitat aquest salm en la litúrgia de l'Església, com expressió del seu propòsit:

Salm 15:1-2 i 5, 7-8,9-10, 11 (R.: 5a)

Guardeu-me, Déu meu, en vós trobo refugi.
Jo dic: "Senyor, ningú com vós no em fa feliç".
Senyor, heretat meva i calze meu,
vós m'heu triat la possessió.

R. Senyor, heretat meva i calze meu.

Beneït sigui el Senyor que em dona seny.
Fins a les nits m'amonesta el meu cor.
Sempre tinc present el Senyor;
amb ell a la dreta, mai no cauré. R.

El meu cor se n'alegra i en faig festa tot jo,
fins el meu cos reposa confiat:
no abandonareu la meva vida enmig dels morts,
ni deixareu caure a la fossa el qui us estima. R.

M'ensenyareu el camí que duu a la vida:
joia i festa a desdir a la vostra presència;
al costat vostre, delícies per sempre. R.

"HEU ESTAT CRIDATS A SER LLIURES"

Les afirmacions de sant Pau en aquesta carta formen un crescendo de gran intensitat. La llibertat cristiana és com el tema continuu, que en el text que llegim avui arriba a una explosió i explicació: la llibertat cristiana no és una conquesta, sinó un do, i no s'exercita segons els criteris humans, sinó segons l'Esperit. No està lluny l'afirmació de Jesús a l'evangeli: "La veritat us farà lliures!"

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Galàcia (5:1,13-18)

Germans, Crist ens ha alliberat de l'esclavatge i vol que siguem lliures. Mantingueu-vos així. No us sotmeteu altra vegada al jou de l'esclavatge. Vosaltres, germans, heu estat cridats a ser lliures. Mireu només de no convertir la llibertat en un pretext per a fer el vostre propi gust. Si us estimeu, poseu-vos al servei els uns dels altres. Perquè la Llei es troba tota en un sol precepte: "Estima els altres com a tu mateix". Però si us mossegueu i us devoreu mútuament, penseu que acabareu destruint-vos. Ara, doncs, us dic: Deixeu-vos guiar per l'Esperit, i no satisfeu els capricis de la carn. Perquè la carn es deleix contra l'Esperit i l'Esperit contra la carn. Esperit i carn lluiten l'un contra l'altre, per no deixar-vos fer allò que voldrieu. Si us deixeu conduir per l'Esperit, no esteu subjectes a la Llei.

"RESOLGUÉ DECIDIDAMENT D'ENCAMINAR-SE A JERUSALEM. US SEGUIRÉ PER TOT ARREU ON ANIREU"

Aquest text assenyala un moment central en la narració de Lluc: comença el camí cap a Jerusalem. S'ha de veure íntimament relacionat amb l'evangeli del diumenge passat — que hem retrobat, en part, en la passada festa de Sant Pere i Sant Pau — quan Jesús convida els deixebles al seguiment pel camí de la creu. La manera com Jesús resol d'encaminar-se a Jerusalem — "decididament" — contrasta amb la manera com voldrien seguir-lo alguns.

Lectura de l'Evangeli segons sant Lluc (9:51-62)

Quan s'acostaven els dies en què Jesús havia de ser endut al cel, ell resolgué decididament d'encaminar-se a Jerusalem. Envià alguns que s'avancesin, i ells, tot fent camí, entraren en un poblet de samaritans per buscar-hi allotjament. Però la gent no el volgué rebre, perquè s'encaminava a Jerusalem. En veure això, els seus deixebles Jaume i Joan li digueren: "Senyor, ¿voleu que manem que baixi foc del cel i els consumeixi?" Però Jesús es girà i els renyà. I se n'anaren a un altre poblet.

Mentre feien camí algú li digué: "Us seguiré pertot arreu on anireu". Jesús li respongué: "Les guineus tenen caus, i els ocells, nius, però el Fill de l'home no té on reposar el cap".

A un altre, Jesús li digué: "Vine amb mi". Ell li contestà: "Senyor, permeteu-me primer d'anar-me'n a casa, fins que hauré enterrat el meu pare". Jesús li diu: "Deixa que els morts enterrin els seus morts, i tu vés a anunciar el Regne de Déu".

Un altre digué a Jesús: "Vinc amb vós, Senyor, però permeteu-me primer que digui adéu als de casa meva". Jesús li respongué: "Ningú que mira enrera quan ja té la mà a l'arada no és apte per al Regne de Déu".

CALENDARI

Diumenge, 2 de juliol. XXIII del temps ordinari. Sants Procès i Martíria, màrtirs i santa Monegunda.
El sol surt a les 4,21 i es pon a les 7,25 -Hora solar-
Dilluns, 3 de juliol. Sant Tomàs, apòstol; sants Lleó II, papa; Anatoli, bisbe i Eulogi, màrtir.
Dimarts, 3 de juliol. Santes Isabel de Portugal, princesa de Catalunya i Aragó; Berta, abadesa i sant Laureà, arquebisbe.
Dimecres, 5 de juliol. Sants Miquel dels Sants, trinitari; Antoni M. Zacarias i Filomena, verge.
Festa major a Vic.
Dijous, 6 de juliol. Santes Maria Goretti i Dominica, verges màrtirs. Sant Isaïes, profeta.
Fira a Serós.
Divendres, 7 de juliol. Sants Ot, bisbe d'Urgell i Fermí, bisbe de Pamplona.
Dissabte, 8 de juliol. Sants Adrià III, papa; santa Aquil·la i santa Priscilla, màrtirs.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

2 de juliol. Diumenge XIII de durant l'any. Lectures: Primera 1 R 19,16b.19-21, S 15, segona Ga 4,31b-5,1.13-18, tercera Lc 9, 51-162.
3 de juliol. Dilluns Sant Tomàs, apòstol. Lectures: Primera Ef 2,19-22, S 116, segona Jo 20,24-29.
4 de juliol. Dimarts de la setmana XIII de durant l'any. Lectures: Primera Gn 19, 15-29, S 25, segona Mt 8,23-27.
5 de juliol. Dimecres de la set. XIII de durant l'any. Lectures: Primera Gn 21,5.8-20, S 33, segona Mt 8,28-34.
6 de juliol. Dijous de la set. XIII de durant l'any. Lectures: Primera Gn 22,1-19, S 114, segona Mt 9,1-8.
7 de juliol. Divendres de la setmana XIII de durant l'any. Lectures: Primera Gn 23,1-4.19; 24,1-8.62-67, S 105, segona Mt 9,9-13.
8 de juliol. Dissabte de la setmana XIII de durant l'any. Lectures: Primera Gn 27,1-5.15-29, S 134, segona Mt 9,14-17.

Litúrgia de les Hores
Setmana I

Diumenge, 2. Propi del temps.
Dilluns, 3. Sant Tomàs, apòstol. Festa.
Dimarts, 4. De fèria.
Dimecres, 5. De fèria.
Dijous, 6. De fèria.
Divendres, 7. De fèria.
Dissabte, 8. De fèria. Vespres I de demà.

HOMES I INSTITUCIONS

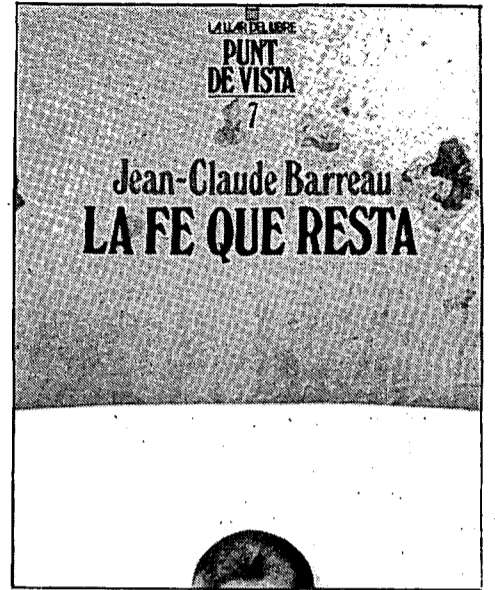
“La fe que resta”

A despit del títol, aquesta obra de Jean-Claude Barreau, en la bona versió catalana de Lluís Duc, no és un llibre religiós, gènere literari que va ser capdavanter de l'edició catòlica dels anys seixanta. Va dirigit a tots els qui es plantegen problemes de moral. Jean-Claude Barreau, l'atzar el portà a l'ambaixada d'Algèria i al gabinet de la Presidència de la República Francesa. Ha escrit sempre coses serioses; però a vegades d'un to pamfletaire. Fou editor, autor, cap d'empresa. Ell ha compost el llibre que glossem perquè creu que la gent es veu empresonada d'una espera tota nova, la que tots cerquem avui amb angoixa: “la d'una regla de vida, la raó per a viure”. Ens parla, sobretot, de la moral; però quan s'expressa sobre la moral, insinua també la fe. El mot “creure” posseeix diverses interpretacions: pot significar dogmatisme, confiança en la vida, esperança.

Jean-Claude Barreau no dubta que la Raó serveix per comprendre, i desallotja l'irracional allí on s'amaga. Els investigadors fan un treball útil, car la realitat és tan complexa que l'home ha d'evitar de lligar-se a una sola explicació. Molts han viscut en la idea que la Moral és universal, i el Deure nacional. Ell no ho creu pas així: la moral es fonamenta en la fe.

L'espècie humana segons Vercors, pseudònim de Jean Bruller, dibuixant i bon escriptor francès, s'assembla molt a les espècies animals per l'afectivitat i la intel·ligència. No obstant això, el nostre llinatge difereix totalment de les espècies animals per l'afectivitat i la intel·ligència, “per la seva immensa necessitat de raons de viure, de sentit, és a dir, de religió”. Hem de pensar que sense valors humans, sense ètica, una població humana pot esdevenir col·lectivament fins i tot neuròtica, incapaç d'acomplir les tasques comunals més senzilles.

En les nostres societats modernes desapareixen els valors cívics. Tothom mira de salvaguardar els seus interessos particulars. I quan el món exterior es banalitzava, aleshores descobrim que l'interior sona buit. I per això veiem que el “consumisme” ho envaeix tot. I els grans viatges, cada vegada més sovint més lluny, serveixen per retrobar arreu el mateix. Hi ha poca gent preparada per treure profit dels viatges. Fa cinquanta anys, diu Jean-Claude Barreau, el jove o la noia que anava a descobrir Itàlia o Grècia, s'hi

preparaven per mitjà de moltes lectures. I quan pujaven al Propileus de l'Acropolis ho feien amb un fervor pacientment madurat.

El mateix autor creu que les morals es componen de valors. I, és clar, es pot anomenar “valor” tant una acció en la borsa com una adhesió espiritual. També l'angoixa de la mort ha fet néixer la moral. No oblidem que Gabriel Marcel ha escrit: “Estimar algú és dir-li: tu no moriràs”. Val a dir que si hi ha alguns valors que l'home ha de posar damunt la inquietud de la seva pròpia vida, la llibertat és un d'aquests. Cal no oblidar que en la part més fonamental de l'obra que gosem interpretar, hi ha, així mateix, ironia. I prou sabem que la ironia neix d'una ment aguda, subtil i clarivident.

Un dels capítols més interessants de l'obra és “El sentit últim”, on l'autor desitja que la fe que resta, esdevingui “la fe que neix”. És la consigna que donà Paul Valéry en l'admirat poema “Le Cimetière Marin”. “El vent s'aixeca / Cal intentar de viure!”

LEANDRE AMIGÓ

PREGUEM AMB EL SANT PARE JOAN PAU II

Aquest mes de juliol, el Sant Pare ens demana pregàries PELS QUI PATEIXEN; ESPECIALMENT ELS MALalts CRÒNICS.

La malaltia més colpidora del nostre món és la sida. Espanta els qui envolten el malalt; el contagi, a vegades, va ser “per culpa seva”. Per això, el malalt es veu rebutjat, ningú no el compadeix. S'enfonsa en la desesperació. En faltar-li les defenses, el seu organisme és vençut per qualsevol microbi que no afectaria cap persona normal.

A la Palestina del temps de Jesús, el malalt incurable era el leprós; sinònim de maleït de Déu. Jesús no va acceptar pas aquesta visió. Va curar, va netejar, va tocar, fins i tot contra la llei, els malalts de lepra. Jesús defensava els marginats del seu temps, defensava el qui patia.

La ciència anirà progressant. La sida serà vençuda. Mentrestant ¿quantes víctimes cauran? ¿Tindran al seu costat un imitador de l'actitud de Jesús?

En un viatge, el Papa es va reunir amb malalts de sida. “Déu estima els qui sofriu la sida, —els va dir—. Estima els parents i amics dels malalts i qui en té cura”. La nostra actitud els pot alleujar; si més no, per no sentir-se rebutjats.

Preguem amb els nostres Bisbes

Ens demanen oracions PELS ESPAÑOLS NO CREIENTS, O INDIFERENTS EN MATERIA RELIGIOSA, I PELS CRISTIANS RUTINARIS.

Tres maneres de fredor religiosa. Preguem pels qui han vist debilitada la vigoria de la seva fe.

ANTONI M^o SERRALLONGA s.j.

ADULTS EN LA FE

Per llegir CHL

JOAN GUITERAS i VILANOVA

La sigla CHL és un abreujament de **Christífideles laici**, és a dir l'exhortació apostòlica postsinodal del Papa Joan Pau II sobre la vocació i missió dels laics en l'Església i en el món. Document amb data del 30 de setembre de 1988. Un escrit que mereix l'interès de la comunitat cristiana.

Avui, a més a més d'animar a la lectura de l'exhortació, indicaré alguns trets que permeten una major comprensió dels mots papals. En això hi ha un ajut per apropar-se al text i per establir l'empatia que necessita tota lectura.

El teló de fons

Els comentaristes consideren com a primera característica del document la proximitat amb la Bíblia. En efecte, ja en el primer paràgraf apareix la paràbola dels obrers de la vinya, cridats a diverses hores pel propietari. La vinya, com és sabut, indica el Poble de Déu. El teló de fons, sobre el qual tindrà lloc la reflexió pontificia, és l'Església com a imatge de la vinya del Senyor. Els cristians són els membres i els treballadors d'aquesta vinya.

L'exhortació, una i altra vegada, retorna a la constitució dogmàtica sobre l'Església. En aquesta línia el Sínode sobre els laics ha volgut ser un aprofundiment del que es digué en el Vaticà II. I sabem que, en aquest aspecte, el Concili va ser tremendament genuí i revolucionari. La teologia del laicat fou assumida en tota la seva amplitud.

Ara bé, el Sínode, en parlar dels laics, pretén de ser cristocèntric. El teló de fons ho afavoreix: Crist és el Cep i els fidels són part de la vinya, no només persones que estan a la vinya.

Una meditació bíblico-teològica

La mateixa exhortació afirma que vol ser una meditació bíblico-teològica. No és un tractat de teologia sistemàtica ni de dret canònic. Hi ha el que s'anomena una teologia espiritual i pastoral.

Aquest estil, en mots d'un comentarista, és més proper al personalisme comunitari que tant agrada al papa Joan Pau II. Amb això sembla que el Pontífex ha volgut moure l'Església a un dinamisme de reflexió i d'acció. L'exhortació és important per la causa del laicat, però no vol ser un document tancat, com si de la lletra, sinó un document que suscita una reflexió, que compromet i que espera de la praxi, de la reflexió i de la pregària els progressos que s'imposen. És la vida la que va al davant.

Un camí adient

El camí de la pregària, la reflexió i la meditació és més indicat que el de les determinacions precises i les consignes rigoroses. Això ho afirma obertament el Papa. És que vol respectar la varietat extraordinària de persones presents en l'Església... segons la diversitat de vocacions i situacions, carismes i ministeris.

És, doncs, amb el sentit de trobar-se davant d'una meditació bíblico teològica que cal llegir CHF. Es tracta de veure-hi com hi ha una crida a una reflexió personal, a una pregària més intensa, a un intercanvi d'idees sota la influència de la gràcia.

Deixar-se prendre per Déu

El salmista se'ns presenta sumit en un ambient difícil i confús. En contrast amb la professió que fa de mantenir-se fidel a Déu, en el seu entorn es viu per part d'alguns una decantació molt clara cap a la idolatria. Així els vv. 3-4 —que el nostre salm responsorial omet— ens diuen: **Però ells estan pels déus de la regió, pels sobirans que tenen en gran estima. Multipliquen els seus ídols, s'entenen amb altres déus.** Enmig d'aquest ambient de confusió, de temptació permanent a abandonar el Déu vertader per anar darrera dels ídols, l'home pietós experimenta una gran dificultat per mantenir-se en la fidelitat al Déu de debò. Per això comença el salm amb una súplica: **Guardeu-me, Déu meu, en vós trobo refugi** (v. 1). És la gràcia de Déu —la seva ajuda— el que el farà sortir victoriós de la prova i el mantindrà en la verdadera fidelitat. De fet, el salmista confessa que des de sempre ha seguit Déu i en aquest capteniment hi ha trobat la seva felicitat. **Jo dic: Senyor, ningú com vós no em fa feliç** (v. 2). I és que l'autor —segurament un levita— s'ha deixat prendre pel Senyor. Ha optat per fer de Déu la seva heretat. **Senyor, heretat meua i calze meu, vós m'heu triat la possessió** (v. 5). I afegeix: **La part que m'ha tocat és deliciosa i m'encisa la meua heretat** (v. 6). Aquests versets fan referència a la repartició del país de Canaan entre les tribus d'Israel, quan aquestes entraren a la terra promesa després de l'Èxode. La tribu de Leví, però, quedà exclosa del repartiment de la terra, **perquè Jahveh mateix, Déu d'Israel, és la seva possessió** (Js 13:14). El salmista accepta, doncs, amb alegria la vocació rebuda de Déu, i en fa el seu nord i la seva guia per sempre. **Sempre tinc present el Se-**

El seny del creient

(Salm 15 -H. 16-: 1-2a i 5. 7-8. 9-10. 11 R.: 5a)

nyor; amb ell a la dreta, mai no cauré (v. 8).

El seny autèntic

Beneït sigui el Senyor, que em dona seny (v. 7a). Allò que fa assenyat al salmista és la fe. El do de la fe. Per això beneeix el Senyor perquè li dona la fe —el seny—. Contra la insensatesa dels qui es deixen endur pels ídols, els multipliquen i s'hi entenen sense solta ni volta, el nostre pietós salmista dona gràcies a Déu perquè l'ha fet assenyat. I és a l'hora de la reflexió i de la pregària —a la nit—, i també a l'hora de lliurar-se al son i al repòs, que el salmista paladeja aquest seny de la fe i se sent segur amb la pau que li proporciona. **Fins a les nits m'amonesta el meu cor**, diu (v. 7b). És la tranquil·litat de consciència que li proporciona el seny de la fe, allò que el fa reposar en pau. Perquè sap que es troba en el bon camí, de la vida. **El meu cor se n'alegra i en faig festa tot jo, fins el meu cos reposa confiat: no abandonareu la meua vida enmig dels morts, ni deixareu caure a la fossa el qui us es-**

tima (vv. 9-10). Tot i que l'autor del nostre salm sap que com tothom està exposat a la mort, espera que Jahveh tindrà cura d'ell i no abandonarà el seu fidel al "xeol", a la terra dels morts, on ningú no pot contemplar ni estimar Déu. Per això es declara deixeble del mestre de la vida: **M'ensenyareu el camí que duu a la vida** (v. 11a). El camí en definitiva que mena a la comunió amb Déu. **Joia i festa a desdir a la vostra presència; al costat vostre, delícies per sempre** (v. 11bc). Aquests darrers versets del nostre salm responsorial dibuixen una imatge bellíssima de l'autèntica religió. Més que un seguit d'actes rituals, de compliments de preceptes exteriors, ens deixen intuir el camí de la unió mística, de l'amistat íntima amb Déu, comunió permanent amb ell, que ha fet del nostre interior la seva mansió (Cf. Jo 14:23). Així s'obre una portella de llum en la vida de la humanitat, a través de la qual podem captar el resplendor que ens ve d'una vida plena més enllà del temps i de l'espai. Així la vida assenyada de la fe ens situa en el camí de l'autèntica felicitat, iniciada ací i acompanyada del tot en l'eternitat.

Una lliçó actual

Us convido a fer una lectura d'aquest salm en clau actual. El nostre món —la civilització que en diuen postmoderna— està creuada per tota mena d'ídols, que llenen els seus reclams i busquen —i fan!— els seus adeptes. Podem vantar-nos que ara els ídols no són aquelles imatges matusseres i terribles dels pobles antics. Però són pitjors. Aquells objectes almenys ara poden emplenar sales de museus i oferir materials a l'estudi de l'etnografia. Els nostres ídols en canvi, amb tots els seus refinaments pretesament civilitzats, són objecte de vergonya. El diner, el sexe, la droga, la violència, la tortura, l'estalilisme, el domini de l'home per l'home, la manipulació de les consciències... i tants i tants d'altres, que tothom mira d'amagar i de disfressar. A qui es deixa endur per Déu i pel seny de la fe, aviat se l'escarneix i se'l deixa de banda. La vida del creient és molt difícil. Ara és, doncs, l'hora de pregar amb el salmista: **Guardeu-me, Déu meu, en vós trobo refugi. Jo dic: Senyor, ningú com vós no em fa feliç... Beneït sigui el Senyor, que em dona seny... Sempre tinc present el Senyor; amb ell a la dreta, mai no cauré.** I encara hauríem de mirar d'aprofundir en la contemplació dels vv. 9-11, en el sentit de buscar el camí que ens alliberi d'una certa idolatria de la religió, tant en el sentit de fer un ídol de les formes religioses conservadores com de les progressistes. Ni unes ni altres no salvaran la humanitat, com tampoc no la salvarà cap ídol. Únicament el Senyor la salva. Ell és l'únic mestre, perquè també és la Veritat, el Camí i la Vida. Deixem-nos, doncs, endur i instruir per ell. **M'ensenyareu el camí que duu a la vida; joia i festa a desdir a la vostra presència; al costat vostre, delícies per sempre** (v. 11).

CULTURA CIENTÍFICA

El cervell i l'ànima humana

58. El problema filosòfic de l'ànima humana

Hem vist com la simple ciència positiva ha portat a neurofisiòlegs com Eccles, Sherrington, Penfield, Sperry... a admetre un cert dualisme en l'ésser humà, que interpreta i controla el funcionament cerebral. També hem vist que un psiquiatre, Frankl, ens diu que la ciència del psiquisme humà duu també a acceptar el Transcendent, o sigui Déu. Ha estat interessant constatar tot això perquè ens ha fet adonar que aquell problema tan antic de la naturalesa de l'ànima humana resulta que ara, modernament, després dels avenços de la ciència experimental, és també objecte de l'atenció d'estudiosos no professionals de la filosofia. El problema de què és l'ànima i com s'uneixen cos i ànima en l'home és dels primers que es va plantejar la humanitat i fou tractat per tots els filòsofs al llarg dels segles. Ja en vam parlar, fent-ne la història fins a l'entrada de l'edat moderna, en els nou primers articles d'aquesta sèrie. Després dels progressos de la ciència positiva avui dia es pot contemplar el problema amb una nova llum. Aprofundir en les ciències experimentals porta sempre a replantejaments de temes filosòfics, i, correlativament, no seria correcte fer filosofia sobre un tema sense conèixer-ne tot allò que les ciències positives ens en diuen. És ara, doncs, amb les noves dades de la ciència, que podem reprendre l'estudi filosòfic

del tema i veure què ens hi diu la sana filosofia.

En què consisteix el problema filosòfic de l'ànima?

El pacient lector que hagi llegit els 57 articles precedents s'haurà fet càrrec de quina ha estat la línia que hem seguit en la nostra exposició fins arribar al plantejament d'aquesta qüestió; 1er.: Després d'una introducció al tema (article 1), història del problema fins als temps moderns que comprèn dues etapes, la "filosòfica" (art. 2-9) i la "científica" (art. 10-14). 2on.: Exposició del que la ciència actual ens diu sobre l'anatomia (art. 15-23) i fisiologia del cervell (art. 24-36), amb les corresponents qüestions connexes de psicologia (art. 37-46) i parapsicologia (art. 47-51). I 3er.: Conseqüències immediates que es dedueixen d'aquests coneixements científics (art. 52-57). Només ens resta per exposar què pot dir ara la filosofia sensata sobre la qüestió; i hi afegirem què ens hi diu la nostra fe cristiana. Amb això posarem terme a la visió global que hem volgut donar d'aquest tema.

I quin és el problema de l'ànima? És un problema doble: sabent que la ciència assenyada ens diu que cal admetre que en l'home, a més de la matèria que compon el cos, inclòs també el

FRANCESC NICOLAU
Profesor de la Facultat de Teologia de Catalunya

cervell, hi ha una ment o ànima, la primera pregunta filosòfica que es presenta tot naturalment és: què es pot dir racionalment de la naturalesa d'aquesta entitat no material que vivifica la nostra matèria corporal? És espiritual en sentit estricte? I la segona cosa és: I com es relacionen ànima i cos? Quina mena d'unió tenen? Cal donar per bo el dualisme moderat d'Eccles, que rebutjava el dualisme exagerat de Descartes o bé s'ha de recórrer a una altra explicació? Aquestes dues qüestions estan íntimament enllaçades, ja que és propi de la mateixa naturalesa de l'ànima ser capaç de vivificar un cos, o sigui que el segon problema pot incloure's en el primer; per això hom engloba les dues qüestions en una sola: "el problema de l'ànima humana".

El punt de partida

Ja hem dit que cal partir de les dades de la ciència. Que és com dir de l'experiència sensible, ja que és d'ella d'on treu tota la informació la ciència positiva. Recordem, doncs, resumint, les coses fonamentals que hem vist

que ens ensenya la ciència neurològica actual, que han de ser la base de qualsevol anàlisi filosòfica correcta:

1a.: La facultat de conèixer com a propi allò que hom percep, fa o entén, o sigui la consciència, és una capacitat innegable de l'ésser humà, que el diferencia de les bèsties. La certesa que hom té d'aquesta facultat és primordial, d'ordre experimental; podríem dir-ne fenomenològica. La consciència acompanya sempre tot acte de coneixement i de voluntat del qual hom se sent responsable.

2a.: Aquesta facultat no té un punt del cervell que en sigui la seu. Hi ha àrees cerebrals ben diverses que corresponen totes a actes conscients. Ara com ara hem de dir que científicament no se li pot donar cap localització precisa ni en el còrtex ni en cap altra zona.

3a.: No podem identificar consciència i ànima. La consciència és intermitent; cessa, per exemple, durant el son, en una anestèsia o en estat de coma; mentre que el subjecte de la consciència (l'ànima) sentim que és el mateix malgrat aquestes interrupcions. La unitat del jo es manté al llarg de tota la vida, per molt diferents que hagin estat els actes acomplerts i per pèrdues de consciència que hi hagin hagut.

4a.: La ment autoconscient pot actuar amb llibertat en molts casos determinant la conducta que seguirà el cos. Però aquesta capacitat d'actuació té uns límits. Hi ha molts condicionaments materials (drogues, salut, factors hereditaris...) que fan que minvi la llibertat humana. Per això es pot dir en cert sentit que el cos també actua sobre l'ànima. La qual cosa en suggereix una unió molt íntima, diguem-ne substancial. Recordi's el que vam dir de la influència de la ment conscient sobre el sistema nerviós autònom i de com l'estat anímic d'una persona afecta la marxa d'una malaltia.

5a.: Els experiments de Konhuber, que ens explicà Eccles, demostren que la ment humana exerceix un tal domini sobre el sistema nerviós central en els actes voluntaris que n'hi ha prou amb voler fer una acció perquè ja es comenci en el cervell un procés físic en ordre a la seva realització.

6a.: La ciència no ha trobat cap explicació material per al subjecte de la consciència, el "jo" de l'home. Les teories materialistes no poden presentar cap base sòlida per a la seva doctrina. Els fenòmens parapsicològics observats també suggereixen una explicació no material per a la ment humana.

És a partir d'aquests sis punts que s'ha de fer la reflexió filosòfica.

Allò que Déu té d'invisible, com el seu poder etern i la seva divinitat, des de la creació del món es fa visible a la intel·ligència humana a través de les seves obres.

Rom 1,20

Objectiu obert

Els quaranta miners de l'empresa Carbons de Pedraforca, tancats a les mines de Saldes, han abandonat la seva actitud després que l'administració autonòmica els ha garantit la continuïtat de l'explotació minera.

Irene i Martí Kahlhoefer celebren joiósament l'11 mes del seu fill Simó després de tornar a casa. La família Kahlhoefer anava en el vaixell Màxim Gorki que xocà amb un iceberg a l'Àrtic.

Les religioses del Monestir de Santa Clara, de Villaviciosa, fa mesos treballen en la confecció dels ornaments litúrgics per als concelebrants en les Eucaristies que el Papa celebrarà a La Morgal (Llanera) i en el Santuari de Covadonga.

DIMECRES, 21 DE JUNY

Dificultats per formar govern a Grècia

Cristos Sartzetakis, president de Grècia, encomanà a Constantino Mitsotakis, líder del Partit Nova Democràcia, guanyador en les últimes eleccions, la formació d'un nou govern. El problema és que cap formació política no ha tingut majoria absoluta i cal cercar un govern de coalició. Ningú no vol ser company de ningú. Mitsotakis té tres dies de coll. Si fracassa, rebrà el mateix encàrrec Papandreu, com a líder del PASOK. Si aquest fracassés, rebrà l'encàrrec la Coalició de Forces d'Esquerra i de Progrés. Si també fracassa, el cap d'Estat crida tots els líders i els encomana un govern unitari de transició fins a convocar noves eleccions.

Continua la crisi política a Itàlia

Les eleccions europees no han pas aclarit el panorama polític italià. La crisi dura des del 20 de maig en què el democristià Ciriaco De Mita presentà la dimissió. Ell mateix, ahir, intentà diversos contactes per veure la possibilitat de la formació d'un nou govern pentapartit.

Terrassa-Manresa, unides per autopista

Ahir, el president de la Generalitat inaugurà el traçat de l'autopista de peatge Terrassa-Manresa; al vespre va obrir-se el trànsit. El peatge per als turismes serà de 360 ptes. Pujol va dir que el govern de la Generalitat no descarta la construcció de noves autopistes en el futur, i indicà que aquesta autopista obre una nova via cap a Europa que culminarà quan s'acabi el túnel del Pimorent. És també una part important de l'anomenat Eix del Llobregat.

DIJOUS, 22 DE JUNY

Executats tres obrers a Xangai

La pressió internacional sobre el govern xinès no ha pogut evitar l'execució pública, amb un tret a la nuca, de tres obrers xinesos. Ara es tem la mateixa sort pels vuit condemnats a mort dissabte passat a Pequín. La majoria dels països occidentals han expressat la seva repulsa. Fernández Ordóñez ha qualificat l'execució de "brutalitat de la repressió que el govern xinès exerceix sobre un poble desarmat". Rafael Ribó, secretari general del PSUC, ha dit que el Partit podria trencar les relacions amb el Partit Comunista Xinès.

Romania, un nou "teló d'acer"

Segons l'agència hongaresa MTI, Romania està acabant la construcció d'una barrera de filferades al llarg de la seva frontera amb Hongria. Té dos metres i mig d'alçada i la seva finalitat és evitar que els romanesos d'origen hongarès puguin fugir a Hongria. Res, tot un cant a la llibertat i a la felicitat dels paradisos comunistes!

Amenaça de crisi militar a l'Argentina

El coronel de l'exèrcit argentí, d'origen turc, Mohamed Ali Seineldin, ha dit que considera trencat el pacte a què s'havia arribat en l'última rebel·lió militar, dient que mai no va ser complet per part de l'Estat Major, i que anem cap un enfrontament inevitable. La qüestió de fons és l'amnistia als militars sublevats i el judici per violació dels drets humans. Això és un fet preocupant davant la transició que culminarà el dia 8 de juliol amb el traspàs del poder del president Raúl Alfonsín a Carlos Menem.

La Generalitat i els Jocs Olímpics

La Generalitat no solament no és contrària als jocs sinó que fa tot allò que li és possible fer perquè vagin bé. No podem hipotecar els nostres recursos limitats i veure'ns arrossegats a un desastre. Catalunya ha de continuar essent compe-

titiva l'any 1993. El simple funcionament del país requereix una capacitat financera que en prou feines tenim.

DIVENDRES, 23 DE JUNY

Ja són 34 els executats a Pequín

Malgrat la crida internacional demanant clemència, el govern xinès continua servint-se del tret a la nuca per imposar silenci a les veus que demanaren llibertat, democràcia i progrés. Altres 17 persones foren executades el dimecres a la ciutat de Jinan condemnades per "contrarevolucionaris". Fonts fefaentes afirmen que tots els executats són obrers. Pel que es veu un ampli moviment sindical en llibertat començava a organitzar-se arreu del país. La por a perdre el mercat xinès fa que les protestes internacionals no es concretin en mesures coercitives. El Congrés espanyol manifestà ahir la seva condemna per boca del seu president Félix Pons, amb l'aprovació unànime del ple del Congrés, "mai la mort, la sang ni la violència han aconseguit barrar el pas a les idees".

Perspectives de la cimera de la CE a Madrid

Jacques Delors, president de la Comissió Europea, ha dit que la cimera de Madrid que se celebrarà els dies 26 i 27, no serà un fracàs. Temes com la Unió Monetària i la Carta Social Europea presenten dificultats, però hi ha perspectives per aprofundir en el seu estudi i fer que properes presidències puguin arribar a acords formals. L'escull principal és el "no" de Margaret Thatcher perquè la Carta Social Europea tingui caràcter vinculant.

Continua el desacord Generalitat-Ajuntament de Barcelona sobre els JJ.OO.

Samaranch diu que a cada viatge que fa a Barcelona es posa nerviós perquè veu que es perd el temps en discussions i no s'acceleren les obres necessàries. Dimecres el president Pujol rebatejà en una conferència l'acusació que els socialistes fan a la Generalitat de ser contrària als JJ.OO. Mentrestant, Maragall i el PSC contesten amb exabruptes i demanant que s'atengui a les conclusions del debat sobre els JJ.OO. celebrat temps enrera en el Parlament.

DISSABTE, 24 DE JUNY

Puja el preu de la benzina

El ministre d'Economia i Hisenda, Carlos Solchaga ha comunicat al Consell de ministres la urgència d'augmentar de forma immediata el preu de la benzina en 4 o 5 ptes. La intenció és que els turistes que vinguin al nostre país a partir de l'1 de juliol paguin ja els nous preus. La conjuntura sembla favorable degut a la bona marxa del IPC i podrà amortir la pèrdua d'ingressos que suposa la reforma del IRPF. El preu del dòlar que ha passat de 125 ptes. a una mitjana de 128, i el preu del bidó de 15 dòlars a 17-18 han desestabilitzat la factura i la recaptació d'impostos de Campsa.

Alto el foc a Angola

Divuit caps d'Estat africans i tres delegacions han participat en la cimera de Gbadolite (Zaire), sota els bons oficis del president Mobutu. Hi ha hagut una històrica estreta de mans entre el president d'Angola José Eduardo Dos Santos i el cap del moviment guerriller UNITA Jonàs Savimbi. Una comissió mixta sota la mediació de Mobutu s'encarregarà d'estructurar un pla de reconciliació nacional i de la incorporació dels membres d'UNITA en la vida social i política del país. Tanmateix la negociació es preveu complicada i llarga.

La difícil situació a la Xina

Mentre arreu del món hi ha una gran decepció perquè la pressió dels Estats i l'opinió pública

mundial no han aconseguit influir en el govern xinès, ahir a la ciutat de Changsha foren executades sis persones més. Mentrestant, els mitjans de comunicació social continuen portant a terme una intensa campanya de mentalització en defensa del comunisme més radical.

Andreas Papandreu, encarregat de formar govern

Després que el líder de Nova Democràcia esgotés els tres dies legals de termini per formar govern sense aconseguir-ho, n'ha estat encarregat Andreas Papandreu com a cap del segon partit més votat. La missió es veu abocada al fracàs ja que, a part que Andreas Papandreu no té gaire salut, difícilment podrà comptar amb la col·laboració de Nova Democràcia i la Coalició d'Esquerres.

DIUMENGE, 25 DE JUNY

Nou secretari general del Partit Comunista Xinès

Substituint el caigut en desgràcia Zhao Ziyang, el comitè central del Partit Comunista Xinès, ha nomenat Jiang Zemin nou secretari general. Jiang és un tecnòcrata, fidel a Deng Xiaoping. Màxim representant del Partit a Xangai, ciutat de dotze milions d'habitants, destacà eficaçment en la repressió contra les recents manifestacions d'obres i estudiants. Partidari de l'obertura econòmica a l'exterior, no vol saber res de reformes democràtiques a l'interior. Els motius adduïts per substituir Zhao han estat els següents: donar suport als moviments estudiantils, haver provocat divisions al si del Partit i tenir una actitud passiva davant del liberalisme burgès.

Aylwin, candidat únic a president per l'oposició xilena

Aylwin és demòcrata-cristià i les eleccions se celebraran el 14 de desembre. Aylwin ha rebut el suport del Partit Socialista de Clodomiro Almeyda i del Partit Popular per a la Democràcia, del socialista Ricardo Lagos. El candidat serà proclamat el proper dimarts dia 4 de juliol. Ara l'incògnita és saber qui serà el candidat oficialista. Els militars han fet saber que cal respectar la Constitució del 1980, segons la qual, Pinochet pot continuar com a Cap de les Forces Armades.

Comissió Permanent de l'Episcopat: informe sobre la situació socio-política del país

L'ha presentat el secretari general de la Conferència Episcopal monsenyor Garcia-Gasco. És gairebé una crònica de dades i una constatació que la política es presenta com un mecanisme per assolir el poder o mantenir-s'hi, sense que trobi el degut suport la promoció dels valors morals. Hi ha esdeveniments esperançadors, però tenen encara poca incidència en l'àmbit institucional.

DILLUNS, 26 DE JUNY

Comença a Madrid la cimera de la CE

Caps de govern i d'Estat de la CE es trobaran avui a Madrid. Amb aquesta reunió es clou el primer semestre de presidència espanyola d'ençà de la seva incorporació a la CE. Es preveu un progrés pel que fa a la qüestió de la unió monetària europea, i moltes dificultats per arribar a un acord respecte a la Carta Social dels Treballadors. Felipe González com a president actual de

la Comunitat dirimirà els debats, amb l'esperança, malgrat les diferències, d'arribar a acords concrets i acabar feliçment el primer semestre de presidència espanyola.

Papandreu en estat preocupant. Continua la crisi a Grècia

Amics i enemics es donen cita al voltant del llit d'Andreas Papandreu, ingressat des de dijous en una clínica d'Atenes. Pateix insuficiència cardíaca i renal. En aquestes circumstàncies no ha pogut realitzar el mandat d'intentar formar nou govern. Avui s'havia d'entrevistar amb els dirigents de la Coalició d'Esquerres i de Progrés (comunista). Sembla que finalment el PASOK de Papandreu podria formar govern rebent el suport de la Coalició.

Nova cúpula del PCX: fanàtics en ideologia, pragmàtics en economia

Durs en la repressió, en la purga i en la vigilància dels responsables del Partit; i en canvi, oberts al joc econòmic i comercial amb tot el món. És amb l'esquer d'un mercat potencial de 1.200 milions de persones com pensen tapar la boca a les protestes dels governs occidentals.

Nyers, presideix la nova direcció col·lectiva del PSOH

Rezsoe Nyers té 65 anys, reformista, i substitueix el moderat Karoly Grosz. El nou presidium està format pel mateix Nyers, Grosz i altres dos reformistes Németh i Poszgay. S'ha elegit també un nou equip negociador en la taula rodona partit comunista-oposició, presidit també per Nyers, i que ha de preparar les primeres eleccions lliures de 1990.

DIMARTS, 27 DE JUNY

Nou atemptat d'ETA

150 quilos d'amonal i trilita era la quantitat d'explosiu que tenia l'artefacte que a la matinalada d'ahir esclatà a la caserna de Llodio (Àlaba). L'intent d'ETA era segurament provocar una tragèdia i enfosquir l'ambient de la cimera de la CE a Madrid. L'acció pot ser obra del comando Araba. L'edifici ha quedat totalment malmès. Tot i així, entre els 50 agents i les set famílies que hi habitaven, solament hi ha hagut un ferit lleu.

La cimera de la CE a Madrid

Sembla que es podrà arribar a un principi d'acord referent a la qüestió de la unió monetària encara que Margaret Thatcher no vol vincular el seu país a una Banca Europea Central, ni a una moneda comuna. Per mirar de desbloquejar la situació Felipe González ha presentat un pla de quatre punts: a) ratificar l'objectiu final de la unitat monetària b) acceptar que el procés s'ha de fer per etapes c) encarregar als ministres d'Economia que preparin l'aplicació de la primera fase del pla Delors: integració de totes les monedes al sistema monetari europeu, d) estudiar quin pot ser el camí per a l'aplicació de la segona i tercera fase. El debat sobre la Carta Social Europea tampoc està tancat, però el consens és encara més difícil. Ja fóra molt que almenys onze països (exclosa Gran Bretanya), assumissin el projecte que els ministres d'Afers Socials de la CE van estudiar el passat dia 12 de juny.

Papandreu millora

El veterà líder socialista grec sembla tenir en bona part solucionada la pneumònia, però encara continua la incògnita de la insuficiència renal. Ahir els metges donaren permís perquè Florakis, líder pro-soviètic de la Coalició comunista, pogués parlar amb Papandreu, que li proposà atendre algunes de les reivindicacions del programa comunista i formar un govern de coalició.

Objectiu obert

Dues mil persones entre les quals hi havia dos-cents malalts, han pelegrinat amb tren des de Múrcia a Lourdes.

Bisbes alemanys occidentals i polonesos pregant junts durant una celebració litúrgica en el camp de concentració de Dachau en memòria dels preveres polonesos morts a Dachau entre 1939-1945.

L'italià Hugo-Mario Fisicaro, empeny la seva cadira de rodes després que les seves cames, paralítiques a causa d'un accident de cotxe, fossin miraculosament guarides en un pelegrinatge a Lourdes. Ara camina sense cap ajuda.

Full Jove

Fem un cant a l'esperança enmig de tanta foscor, des de la fe i amb un text del profeta Isaïes. Perquè sense la fe, el desencís s'imposa i aleshores hom s'immergeix en el pragmatisme de la postmodernitat. El pensament i el missatge de Jesús, cal proclamar-lo ben clar: "l'esperança, tot i les nuvolades del divendres sant, existeix, perquè hi ha un Déu que ens estima i la seva Paraula no fallarà".

El Multifestival David, dedicat enguany al Mil·lenari

La música jove d'església evoca la història de Catalunya

Festa musical catalana i cristiana

Aquest cap de setmana s'ha celebrat el concert "Nit de Catalunya", enmarcat en el IV David Multifestival 1989 en ocasió del Mil·lenari de Catalunya. Hi han actuat el Casal Claret, Kairoi i cantautors estrangers de relleu internacional.

El pare Anton Maria Vilarrubies, Director del Casal Claret, va resumir per a FULL JOVE el contingut del Retaule que varen interpretar. "Després d'una introducció musical amb dansa, hi ha una primera part que té el títol directe de la nit: Catalunya, mil anys. Aquesta primera part és una evocació dels moments històrics de Catalunya, sobretot els més propers d'aquests mil anys. La segona part, còmica però feta amb molta serietat, es titula "Som els millors". És una ironia sobre els nostres defectes, com ara, la tendència a fer capelletes i les petites infal·libilitats de cadascú, de cada línia de pensament, de cada línia d'acció. La tercera part conté els desa-

fiaments de la societat actual, no solament a nivell de Catalunya, sinó de tot el món. Desafiaments com ara, la pobresa creixent del món, la marginació, l'ecologia o la cursa i comerç d'armament. Aquests desafiaments naturalment no es troben desplaçats del Mil·lenari de Catalunya i de la Nit de Catalunya. Aquests desafiaments són un patrimoni internacional i cal donar-hi una resposta. Com a resposta, fem un cant a l'esperança enmig de tanta foscor, des de la fe i amb un text del profeta Isaïes: Perquè sense la fe, el desencís s'imposa i aleshores hom s'immergeix en el pragmatisme de la postmodernitat. El pensament i el missatge de Jesús, cal proclamar-lo ben clar: l'esperança, tot i les nuvolades del divendres sant, existeix, perquè hi ha un Déu que ens estima i la seva Paraula no fallarà. Una altra resposta és aquest lema que els joves els agrada tant: solidaritat i compartir".

També Toni Torrelles de Kairoi va dir a FULL JOVE que "hem ofert la nostra cara més

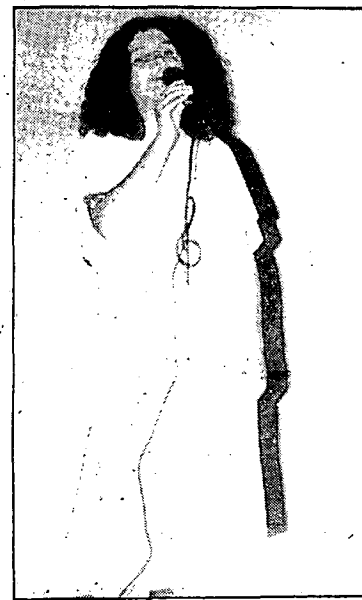
joiosa, més festiva, més jove escollint de tot el repertori, deu temes com "Caldrà dir que sí" o "Vine amb mi amic meu". Afegí que "hem estat convidats per la confiança que pot donar el fet de ser un grup més o menys estable que ha fet altres coses, en les quals ha donat una imatge positiva d'animació, de música, de ritme pel jovent". I va acabar recordant que "el testimoni més important aquesta nit és el dels joves cristians que expressen la seva fe cantant".

La sorpresa de la nit, va ser l'estrena en portuguès, italià, castellà i català, de la cançó "Pere llibertat", amb lletra i música de mossèn Xavier Morlans. Així el IV Multifestival David 1989 donava suport a la iniciativa de proposar el bisbe Pere Casaldàliga, Premi Nobel de la Pau 1992, en ocasió del 500 aniversari del Descobriment d'Amèrica. La tornada té present el seu testimoniatge: "Pere llibertat, / petjada del Crist encarnat/ Pere claredat/ defenses el poble i la pau".

J. d'A. i T.

Invitats també enguany al Multifestival David. D'esquerra a dreta: Giosi Cento, (traductor), Giuseppe Moscati, Larry Hogan (traductora) y Luis Alfredo.

La germana música gran protagonista al Multifestival David.

Festival de la Cançó-resposta i Festival de l'Amistat

La cançó, vincle d'unió en la fe

El Festival de la Cançó-Resposta és una iniciativa dels col·legis i seminaris maristes de Catalunya. "Va néixer per intentar donar resposta a les situacions i els valors del món en què ens trobem nosaltres". Els objectius del Festival són "donar una resposta a favor dels valors, educar a través de la música, escriure una lletra que contingui uns valors i l'escenografia".

FULL JOVE parla amb el germà marista Lluís Serra, delegat provincial d'educació. "A l'inici de curs la Comissió de Pastoral Marista, diu quin és el lema de l'any. Aleshores a cada col·legi s'organitza la fase local en dues categories, la primera que cor-

respon a alumnes d'EGB i la segona als de BUP i COU. Els guanyadors de cadascuna de les categories, passen a la final amb les mateixes categories".

La fase final reuneix més de 1.250 persones, sempre en el Col·legi Marista del barceloní Passeig de Sant Joan. Enguany el lema del XVI Festival de la Cançó-Resposta era "Per un món millor". Altres anys, els lemes han estat "Crist avui" (1976), "Per una església jove" (1977) o "Maristes, som una família" (1986) en ocasió de celebrar el centenari de la presència marista a Catalunya. Tant la lletra de la cançó com el lema es treballen en unes categories o en sorgeixen.

El XVI Festival de la Cançó-Resposta va començar amb un espectacle coreogràfic i va continuar amb la interpretació de les 19 cançons guanyadores en les fases locals de la primera i segona categories. Títols com "Volem lluitar", "Vine a fer camí", "Per una riulla" o "El Pelegrí", representaven a totes les escoles maristes. La cançó guanyadora va ser "Rodamón de l'esperança" (Girona).

Lluís Serra va acabar dient al FULL JOVE que els Festivals de la Cançó-Resposta "intenten també transmetre els missatges de Jesús".

Jesucrist jove

El Festival de l'Amistat se celebra des de fa vuit anys al Santuari de Santa Gemma, el diumenge abans del dia de Nadal. Va sorgir quan els joves que participen en una de les celebracions eucarístiques, varen voler fer "un regal de Nadal amb el que millor sabien fer: cantar". "Regalem així una cançó a la resta de la comunitat (sacerdots, familiars i amics) que componem nosaltres mateixos".

Qui respon és una de les noies que de fa anys col·labora per tirar endavant el Festival. "És un lloc

de trobada per a l'amistat". "Al llarg de dues hores, cadascun dels membres del grup de joves mostra la cançó que ha compost i la lletra que ha escrit". Totes les cançons "tenen a veure amb la figura jove de Jesucrist".

El Festival reuneix així uns dues-cents persones i és valorat molt positivament entre els responsables de la música jove d'església. "És un símbol molt important".

Treball de base

Enguany també s'ha celebrat per segon any consecutiu el Festival de la Cançó Jove organitzat pel Grup de Joves de la Parròquia de Sant Jordi, de l'Arxiprestat de Gràcia. La data sempre s'escau en les vigílies de Sant Jordi amb un lema que en aquesta ocasió deia "Benaurances. Instruments per un món nou".

Una primera part "amb grups de l'Arxiprestat" i una segona "amb la participació de grups que ja es dediquen habitualment a la interpretació musical" basten el programa. Manel Roig, un dels Coordinadors, va afegir a FULL JOVE que "la qualitat musical pot millorar. Però aquí del que es tracta és de reunir-

nos en un vincle d'unió en la fe. El futur del Festival de la Cançó Jove de Gràcia és seguir endavant i anar a millor".

Ciudadà de mil senyeres

Els guanyadors del XVI Festival de la Cançó-Resposta varen dir a FULL JOVE que estaven molt contents: "molta alegria i el fruit de molt de treball durant molt de temps. Estem molt contents. No ens ho esperavem".

La lletra de la cançó diu que els joves són "ciudadans de mil senyeres, caminants de la foscor, fugitius de la nostàlgia i companys de l'horitzó". Per això, "agafa amb força la meua mà i aprendrem junts a estimar. Som passatgers del món, la promesa d'un demà, el present que batega, cercant realitats".

La cançó acaba fent un clam a l'esperança: "tu que has cercat una raó per caminar, deixa la por, lluitarem per un demà on el cel sigui més clar".

L'autora de la cançó guanyadora del XVI Festival de la Cançó-Resposta va dir a FULL JOVE, que "Jesucrist també va ser un rodamón" i que "en ell pensava quan vaig escriure la cançó".

JOAN D'ARQUER i TERRASA

ESTEVE SERRA PICOLA

RENDES

Immobilària 9% més plus-vàlua
Lletres Tresor 12% net
Pagarés Empresa 14% brut
Fons Renda 15% net
Obligacions Financer-Fiscal 18% brut
Borsa.....?

Princesa, 20 pral. 1º. 08003 BARCELONA
Telèfon 315 11 74 FAX 310 71 13

MODA

Un mite de la costura: Pierre Cardin

Ens va visitar Pierre Cardin. I amb ell arribà un gran desplegament de persones i personalitats vinculades amb el món de la moda i la cultura de Barcelona, desitjoses per veure de prop aquest venecià, gran financer i creador, que té 66 anys i que ens ha anat demostrant des de fa temps, que l'art de crear (i d'això en sap un niu) no és incompatible amb els negocis: ans el contrari.

Pierre Cardin és un home que sap vendre el seu nom i en té cura a través de crear bons productes.

Curiosament, el senyor Cardin no ven les seves creacions des de París, sinó que procura obrir fàbriques i botigues en altres països del món, generant així, segons ell, molts llocs de treball. Actualment, ha arribat a comercialitzar 250 productes a 96 països i només a Espanya, té una trentena de llicències conegudes.

L'any 1981 va adquirir el cèlebre restaurant Maxim's de París, el més elitista i elegant del món, sumant-se a altres diversos inaugurats per ell mateix en altres

tants països, essent Pequín i ara darrerament Moscou, els dos Maxim's de recent inauguració. El senyor Cardin ens parlà en una roda de premsa celebrada al Saló Daurat de la Casa de la Llotja de Mar de Barcelona, de la perspectiva de diversos projectes a Espanya, a Sevilla i a Barcelona, concretament, amb motiu dels esdeveniments del 92. També ens parlà de totes les seves novetats com a creador, així com dels seus recents viatges i de la col·lecció d'Alta Costura primavera-estiu'89 que

fou presentada en la mateixa Casa de la Llotja de Mar, concretament en el Saló Gòtic, que aglutinà un gran nombre de públic, així com conegudes personalitats del món artístic barceloní i primeres autoritats locals. Una desfilada creativa i professional que presentà cintures ajustades per a uns talls originals i atrevits, que oferiren llargades lliures com a nota dominant de la temporada estiuenca. Molts prisats al vol i presència de colors vius sota un denominador comú: els vistosos estampats. Com a novetat, el cuir marí procedent de les carpes, les escames de les quals degudament tractades i assaonades es converteixen en pell apta per confeccionar vestits, ja sigui per a peces masculines o femenines.

La visita a Barcelona del senyor Cardin finalitzà el segon dia de la seva estada celebrant en l'Aula Magna de la Universitat, una conferència sota el lema "Efectes socials de la Moda", dedicada molt especialment a la gent jove, i foren molts d'ells els qui assistiren a l'acte, ja que la presència de Pierre Cardin on vulgui que vagi deserta molt d'interès. També es

Pierre Cardin, el gran creador que va venir a Barcelona per presentar la seva col·lecció primavera-estiu'89.

comptà amb l'assistència dels mitjans informatius en general.

Pierre Cardin, considerat com el gran senyor de la Costura Internacional, home culte i d'una gran personalitat, ens visità una vegada més, deixant-nos el bon sabor d'unes hores inoblidables.

MARIA JOSÉ EJARQUE

Vestit realitzat en fi punt groc, amb originals ornaments aplicats combinant amb negre.

Elegant vestit de núvia de puntes blanques, amb capa de distint gènere que es converteix en enorme cua ribetejada de petit volant.

COSTUMS I TRADICIONS

Del patró dels mots encreuats

ESTEVE BUSQUETS i MOLAS

Em sembla que fou Tisner, el més entremaliat dels creadors de mots encreuats, qui va nomenar sant Ot, patró d'aitals passatemps. Podia haver triat sant Ivo, però no és tant freqüent trobar-lo com el qui, fou bisbe d'Urgell. En castellà ja no valen tant, ni Ivo, ni Odón, però tenen un Ocón laic, que és... "de Oro".

Anem al nostre que trobarem aquesta setmana, concretament el divendres dia 7. Sant Ot era de la terra. Concretament del Pallars i regí la seu urgellenca del 1095 al 1122.

Hi ha un senyor Ot (Otó), bisbe de Bamberg i un tercer, abat de Cluny, arribats igualment a sants. I, encara, un altre Ot, no sant, bisbe de Girona ensems que abat de Sant Cugat del Vallès. Anà amb el comte d'Urgell a empaitar moros a Còrdova, on fou ferit. Traslladat a Catalunya, morí a conseqüència de les ferides i fou sebollit al monestir de Sant Cugat.

Faig tots aquests aclariments, perquè es vegi com a desgrat de tenir un nom tan curt, a l'hora de cercar tradicions sobre el patró dels mots encreuats, he trobat tants homònims, així com, en castellà, hi ha uns Oto que tampoc no tenen res a veure amb l'Ot que, com he dit, és traduït per Odón. Per acabar d'enredar la troca, l'Amades el cita com a Dot.

El mateix folklorista explica que de sant Ot es conten una munió de miracles, "sobretot de caient remeier". Sigui com sigui, no n'explica cap.

El que sí conta el referit autor, és que un dia, mentre el bisbe Ot oficiava a la catedral de la Seu d'Urgell, un raig de sol que entrava per una finestra el molestava d'allò més, l'enlluernava dificultant-li la lectura. Sense enfadar-se, suposo, encara que l'Amades digui que "l'enutjava", "va agafar-lo com a cosa tangible i material ordinària, el va desviar de manera que no el toqués, i seguí els divins Oficis".

Per aquesta raó, a la seva terra nadiua, o sigui al Pallars, es deia que el sant dominava l'astre rei i el feia lluir, desviar parar com una mena de Josué rediviu. Tant és així que segons diuen els seus devots, el dia de la seva festa fa un sol esplèndid.

Hom l'invoca per les picades d'aranya. "S'explica que un dia mentre oficiava a la Catedral de la Seu, li va caure una aranya dins el calze i que, sense immutar-se, el va esgotar. Més tard, en anar a esmorzar, l'aranya li va sortir viva pel costat. Nostre Senyor l'havia volgut provar, i li va plantejar aquell cas d'escrúpul. El mateix fet es conta de sant Claudi, a qui també es considera com a advocat contra les aranyes, i d'altres sants que no tenen tradició a casa nostra.

Molts sacerdots anònims més d'un cop han sumit la sang del Crist amb alguna mosca inoportuna. Els qui abans havien ajudat a missa amb certa freqüència, en podríem donar fe. I que sant Ot ens perdoni si amb això pugui semblar que li volem aigualir el miracle.

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 450 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

Rebre "CATALUNYA CRISTIANA" és com rebre una carta de casa.
Francesca Rovira. JAPÓ

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRI:

MERCÈ CAÑABATE VIA D'ACQUE SALVIE, 2 00142 - ROMA ITALIA	8.700.- Ptes
GUILLEM BAUZA I BAUZA RWAMAGANA B.P. 37 - RWANDA AFRIQUE CENTRALE	11.400.- Ptes
P. RAMON VICENS KIDAHWE CATHOLIC PARISH P.O. BOX 259 - KIGOMA TANZANIA	11.400.- Ptes
FURANSISUKA ROVIRA KUSHIYAMA - NAKA ENOUCHI ONADA SHI / YAMAGUCHI-KEN JAPAN	14.200.- Ptes

Butlleta de subscripció

Nom i cognoms .....
 Direcció ..... Tel. ....
 Població ..... D.P. .... Província .....
 subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner .....
 (nom i cognoms) .....
 gir postal
 L'import el fare efectiu mitjançant:
 títol que adjuntó .....
 domiciliació segons l'adjunta autorització:
 Domiciliació: Banc/ Caixa .....
 Sucursal n.º .....
 N.º compte corrent .....
 Població ..... Província .....
 Prege al Banc/ Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
 Població ..... Data .....
 Signatura: .....
 "CATALUNYA CRISTIANA", c/ València, 244, 2on. 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

LLIBRES

Per endinsar-se en l'ànima de sant Francesc (1)

La literatura sobre sant Francesc d'Assís i el seu moviment —el franciscanisme— ha estat sempre molt abundant, resistint fins i tot la nostra època que no es distingeix pel comentari o assaig sobre tema religiós.

Sobre franciscanisme també és abundosa la investigació històrica, les repetides traduccions de les fonts franciscanes, així com interpretacions originals —algunes molt valuoses, altres una mica pintoresques— de la vida i obra d'aquell gran sant. Francesc d'Assís ha entrat també en l'art, música i pintura, en el teatre i en el cinema.

En un ventall tan extens com variat, potser faltava —si més no en l'àmbit espanyol— una aportació que, partint de la sana teologia i dels documents contemporanis més genuïns, suggereixi als joves la possibilitat de seguir i repetir l'ideal de vida evangèlica —no del tot utò-

pica com jutgen alguns— que encarnà i visqué el sant, i en la seva vessant femenina, Clara d'Assís, la seva millor intèrpret.

Amb satisfacció avui existeix aquesta aportació, aquesta obra, que porta pel títol "Vocación franciscana". El llibre està escrit pel caputxí, pare Lázaro Iriarte, teòleg, historiador, coneixedor de la tasca docent per estar rodejat sempre de joventut estudiant, i gran coneixedor del fenomen franciscà.

"Vocación franciscana" facilita endinsar-se en l'ànima de Francesc i en l'ànima de Clara, els quals com a persones atreuen, com a seguidors de Crist convencen, i enardeixen com a herois entre els grans del cristianisme. Per tant el llibre del pare Lázaro ha d'inscriure's en "la literatura vocacional" perquè ofereix una estimable ajuda als que volen iniciar el seu camí vers les petjades de dos sants medie-

vals que han exercit una gran influència i l'exerceixen encara avui.

Com diu Gabriel Francés en la Presentació de l'obra, l'autor "ha assolit, pel bé de la joventut que ho llegeixi i estudiï, un perfecte equilibri entre la precisió científica i el llenguatge propi d'una obra de divulgació". El seu acabat extern, afegim, és atractiu: bella i moderna quadricomia en la coberta, diagrama i realització adequada, etc.

Felicitem sincerament l'autor. Que el seu llibre hagi estat oportú, ho manifesta la seva tercera edició en poc temps i la traducció en cinc llengües que ha merescut.

FRANCESC GAMISSANS

(1) VOCACION FRANCISCANA: Editorial Asís. 1989 San Lorenzo, 2. 46003 Valencia.

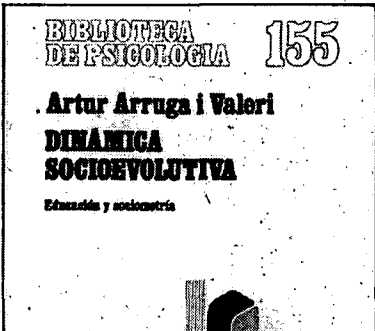
Per un coneixement més profund de la sociometria

Coneguda ja l'elaboració del test sociomètric, com pot veure's en l'obra anterior **Introducción al test sociométrico**, publicada per l'editorial Herder l'any 1974 i que ha merescut l'honor d'altres edicions el 1978, 1983 i 1987, ara cal aprofundir en l'estudi de la seva naturalesa, dels principis fonamentals que la justifiquen, i investigar les seves relacions amb altres camps de la psicologia.

Així serà completada aquella visió introductòria i arribarem a un coneixement més profund que ens permetrà d'utilitzar la sociometria no solament per detectar els membres populars o oblidats de cada grup, sinó també per aconseguir un progrés científic en el camp del desenvolupament social dels nostres individus i grups.

Mentre es pensa que la sociometria ha de deixar els criteris determinants dels tipus o conflictes sociomètrics subjectes a la subjectivitat de l'investigador, és molt difícil un procés científic en aquest camp, atès que l'objectivitat és una característica del científic.

Per això cal distingir l'esforç investigador a la determinació ob-

jectiva dels resultats del test sociomètric i a l'aprofundiment de les conclusions d'aquests tests, relacionant-los amb altres aspectes psicològics, que permetran aprofundir objectivament el nostre coneixement dels aspectes socials humans i obtenir, a la llarga, tècniques de modificació de conducta o de teràpies en les quals l'home pugui posar la seva esperança.

C. C.

Artur Arruga "Dinámica socioevolutiva". Editorial Herder. 200 pàgs.

LA SARDANA I LA DANSA

Butlletí d'Informació Sardanista a Mataró

JOSEP VENTURA

Impulsat per l'Agrupació Sardanista Santa Anna, de Mataró, amb coordinació a càrrec de Miquel Bruguera i sota la direcció literària de Joaquim Casas, s'acaba d'editar el 17è. Butlletí d'Informació, una publicació singular que d'any en any posa a l'abast dels seus lectors un bon grapat de dades útils i pràctiques sobre la sardana, així com comentaris breus, crítiques i opinions diverses sobre determinats aspectes i manifestacions del món sardanista.

Enguany, a més, s'inclouen en les pàgines d'aquest Butlletí d'Informació diverses relacions d'entitats i grups d'altres branques afins a la nostra cultura tradicional, com són els Cors de Clavé, els Esbarts de Dansaires i les colles de Bastoners i de Castellers.

Tots els interessats en aquesta publicació poden demanar-la a l'Agrupació Sardanista Santa Anna, Camí Ral núm. 364, 08301 Mataró (Maresme).

CALELLA.— A l'aplec de la sardana d'aquest any, tal com ja van iniciar l'any passat, es va procedir a una votació entre el públic assistent sobre quina de les sardanes programades gaudia de més preferència per part dels dansaires. A més, entre els participants a la votació, es va fer un sorteig de quatre estades de dos dies, a Calella, amb totes les

despeses pagades. La sardana guanyadora d'aquest any i que per tant s'interpretarà de conjunt l'any que ve, va ser la de Josep Carbó, "Les delícies de l'Escala", i els participants guanyadors van ser Gabina Díaz i Canosa, de Cerdanyola del Vallès, i Maria Rosa Campins i Penalva, de Vilanova i la Geltrú, que podran gaudir de dues places cada una pel cap de setmana o dos dies oferts.

TREN DE LA SARDANA.— Per assistir a l'Aplec Internacional de la Sardana a París, els dies 5 i 6 d'agost, s'organitza un tren especial que sortirà de Barcelona, el dijous, dia 3, i tindrà el retorn el dimarts, dia 8 d'agost. El tren permetrà un desplaçament en un ambient sardanista, ja que tots els usuaris aniran a l'aplec, sense, però, condicionar massa aquest ambient, ja que portarà una unitat amb disco-bar. Les inscripcions pel tren cal activar-les ja que queden pocs dies per inscriure's i es podran fer, personalment o per telèfon, als números 246 03 00 o 03, en hores d'oficina; al 386 02 13, particular; 317 48 81, de set a nou del vespre, i 318 85 37, de sis a vuit del vespre. El preu del viatge i allotjament en hotel de dues estrelles, és de 21.500 ptes. en butaca, o una mica més si es prefereix anar en cabina. El preu inclou també els desplaçaments estació-hotel-estació.

RACÓ DEL LLENGUATGE

Els verbs i els seus complements (2)

ALBERT PERA

Vèiem com els verbs intransitius van desproveïts del complement anomenat directe. Aquest era el primer grup. El segon grup, més nombrós, el constitueixen els verbs transitius. Són aquells, l'acció dels quals recau en un terme o objecte que anomenem directe.

Algun d'ells té necessitat absoluta d'aquest complement, sense el qual l'oració no tindria sentit. En Joan desa els documents a la cartera. La noia porta una revista a la mà. El fuster clava el llistó. El gerent explica la situació econòmica. Tots aquests exemples no tenen raó de ser si no és amb el complement directe. No podem dir: En Joan desa. La noia porta. El fuster clava. El gerent explica. La comunicació resta inacabada. No és com quan diem: En Joan calla. La noia va caure. El fuster serrava. El gerent entrarà. És a dir, que aquest tipus de verbs que reclamen inevitablement el complement directe, són sempre transitius. Perquè n'hi ha d'altres que admeten la doble possibilitat d'anar sols o de dur complement: En Joan escriu, (designant l'activitat que porta a cap). O bé: En Joan escriu una novel·la. La noia menja massa, (denotant l'excés de quantitat en l'acció del verb). O bé: La noia menja un entrepà. Una novel·la i un entrepà són els complements directes d'uns verbs que ja hem vist que també en poden prescindir.

Aquesta terminologia de complement directe i complement indirecte és la més utilitzada, en ge-

neral, però trobareu algunes gramàtiques que, paral·lelament o substituint-la, anomenen el complement directe, acusatiu, i l'indirecte, datiu. Aquests mots, acusatiu i datiu, provenen dels casos de la declinació llatina que corresponien als complements directe i indirecte.

En català, cal tenir present que el complement directe va a continuació del verb sense cap mot d'enllaç. Quan el complement directe és persona o realitat personificada, la gramàtica castellana ens diu que s'ha d'introduir amb la preposició a: "He vist a tu germana". Això, en català, no passa mai: He vist la teva germana, si ens hem d'expressar correctament. I no: He vist a la teva germana. O: Avisem a la grua, com he vist mal escrit a més d'una porta de garatge amb guai.

Excepcionalment introduint el complement directe o acusatiu amb a quan es tracta d'un pronom fort: Us crido a vosaltres. A ella, l'he vista. I també abans de certs pronoms: Beneïu aquesta taula i a tots nosaltres. A qui has trobat?

PERLES ORTOGRÀFIQUES

S'acosta sant Joan i un establiment ha posat un gran rètol exterior que diu: VENTA DE PETARDS. O afegim una O a PETARDOS i és en castellà, o canviem VENTA per VENDA, i és en català.

A TERRA SANTA

Ruta de Sant Pau

del dia 2 al 13 de setembre

Per informació
Delegació de Terra Santa
C/. Santaló 80
Tel. 209 23 88.
08021 Barcelona

HA, HA, HA!
AVUI QUE FA
SOLET VAIG
A TREBALLAR

QUAN FA SOL LA
GENT SURT A PASSEJAR
I JO SURTO D'UNA
CANTONADA I SI NO
EM DONEN ELS
DINERS...
HA, HA, HA!
ELS CLAVO
UN COP DE
GARROT
AL CLATELL.

AQUÍ ÉS UN BON LLOC.
ARA A ESPERAR EL PRIMER CLIENT.
QUINS NERVIS...!

SENTO
PASSÉS...
ALGÚ SACOSTA.

OH! UNA FLOR.
MOLTES
GRÀCIES.

...?

NO HO ENTENC, M'HA DESA-
PAREGUT EL GARROT I
M'APAREIX UNA FLOR.
DIXÒ ÉS COSA
DE
BRUIXES.

MIRA QUINA FLOR TAN MACA M'HA REGALAT
PERÒ, QUE FAS AMB
AQUEST GARROT A LA
BARRETINA?

COSES
D'EN
SUPER-
JORDI...

GALI

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

N.º 465

Històries d'Eixerits

Vacances!!!

M'agrada anar al "cole". M'agrada aprendre coses noves, m'agrada la gresca que fem amb els companys i companyes de classe, però, és clar, també m'agraden molt les vacances.

Òndia noi!, les persones grans han d'entendre que estudiar també cansa: escoltar a les classes, aprendre les lliçons, resoldre els problemes, fer els treballs, contestar quan et pregunten, i recordar-ho tot. Uff!, només de pensar-ho, ja em ve calor.

Doncs bé, ara s'acaben totes aquestes preocupacions. Espero que les avaluacions finals ens vagin a tots bé i així poguem passar unes bones i tranquil·les vacances. No haver de tornar al "cole" fins al setembre, quina xurra, oi?

A casa, tots plegats, ja hem començat també a fer plans: que si tornarem a aquell poblet de l'any passat, tan bonic i tranquil, que si farem un petit viatge, que si anirem a la platja, etc. La mare voldria que entre tots pintéssim la cuina i la deixéssim com nova, que prou li convé una bona repassada.

A mi m'agrada molt fer excursions a la muntanya i dormir en tenda de campanya. A les nits tinc una mica de por, però ens la fem passar explicant acudits i cantant. La més poruga és la meva germana que diu que no li agrada dormir dins el sac. Diu que el llit és el millor invent per a dormir bé.

Espero que tots plegats ens posarem d'acord i farem sortides molt boniques. Ja us ho faré saber. BÉ, BONES VACANCES A TOTS!!!

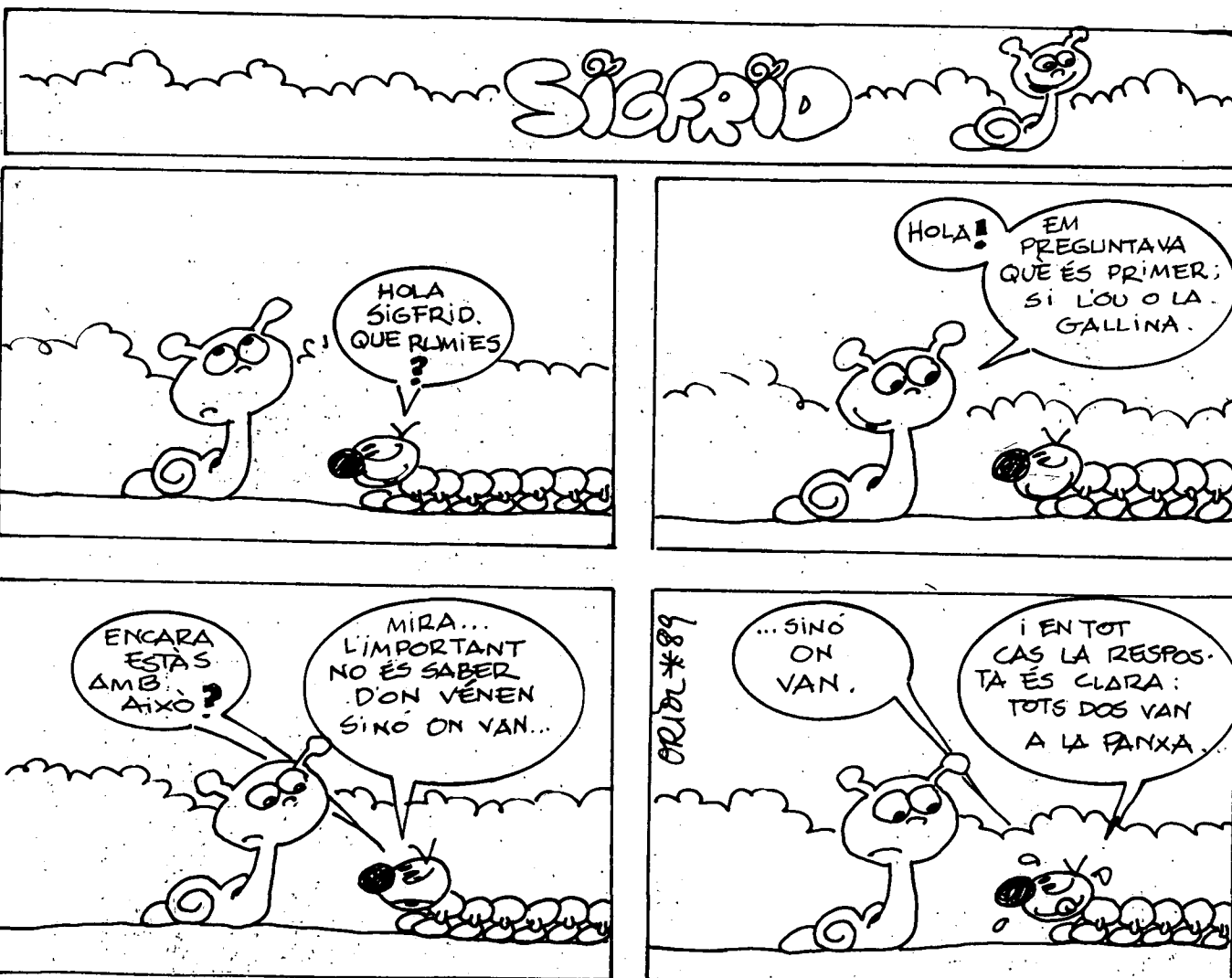
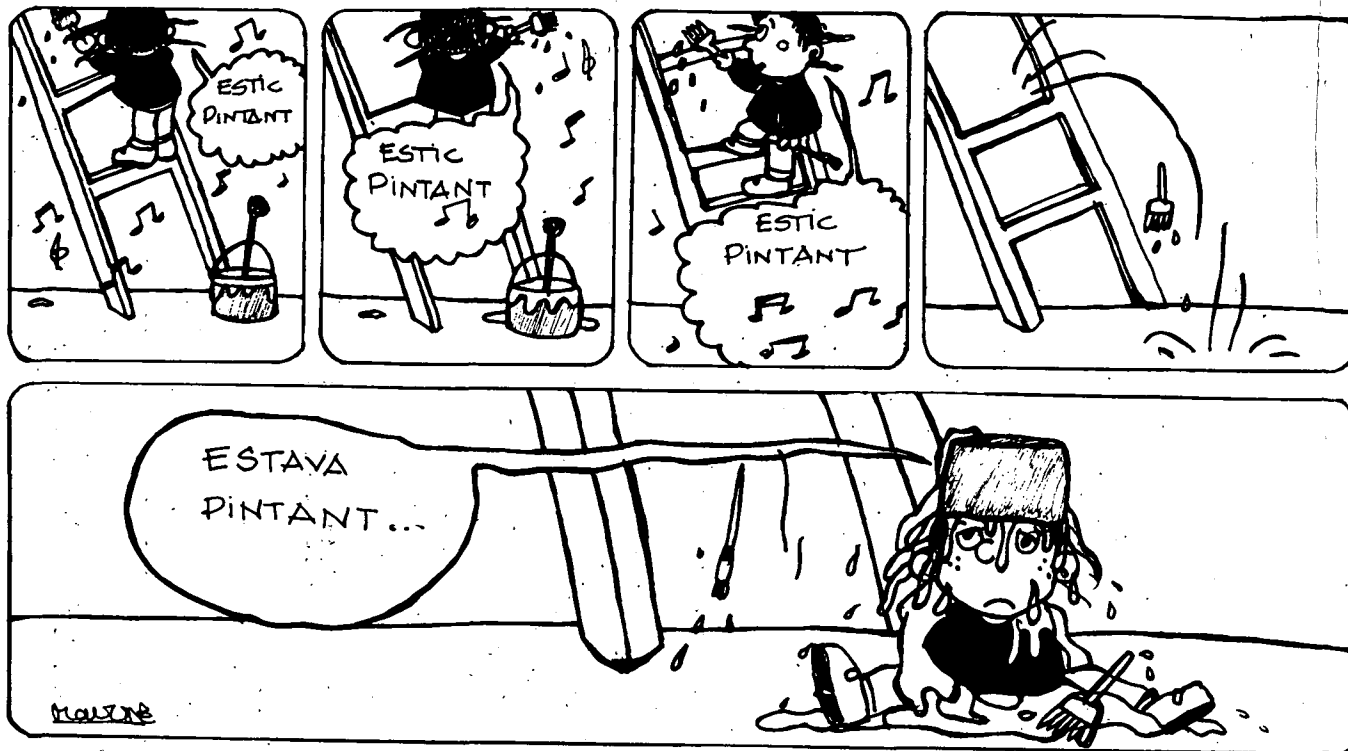
L'Eixerit

CLIC

RRRRP

GLAG!

Jesús ens parla

Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli segons sant Lluç, capítol 9, versets del 51 al 62 (Lc 9:51-62).

Reflexionem: 1. Aquesta narració evangèlica és una mica difícil de comprendre. Hauria calgut "ser allà" i conèixer les circumstàncies de cada cas. La idea principal és clara: per seguir Jesús cal estar a punt d'assumir el risc, preferir abans que res la voluntat de Déu, i està disposat a fer-la amb generositat.

2. La gent s'apropa a Jesús a preguntar-li coses, i Jesús diu coses a cadascú. Nosaltres també hauríem de preguntar-li a Jesús què és allò que espera de nosaltres. Manifestar-li els nostres desigs; explicar-li les nostres dificultats.

3. Com a nois i noies cristians hem de seguir Jesús, i la veritat és que en tenim ganes perquè l'estimem. Hem de confiar en ell, doncs, parlar-hi, i quan resem i parlem amb ell, demanar-li que ens ajudi a trobar el nostre camí.

El mossèn

EL MIRALL D'OR

Vet aquí que una vegada, temps era temps, hi havia uns petits follets molt entremaliats que vivien allà a dalt al firmament. Els simpàtics follets tot el dia jugaven però es barallaven massa sovint.

Diuem les velles històries que si plou és ben segur que un d'aquests follets està plorant, i, quan creieu veure núvols amb forma d'animalons, no ho dubtéssiu pas, han estat ells els que els han fet tot jugant.

Aquests petits follets tenien però, una feina molt important: havien de tenir cura d'un petit mirall d'or que la reina de les fades els havia confiat. Quan la reina es mirava al mirall cada matí, l'espill reflectia la llum dels seus ulls que omplia tot el món. Així es feia de dia. En arribar el vespre, els follets havien de guardar-lo per tal que es fes de nit.

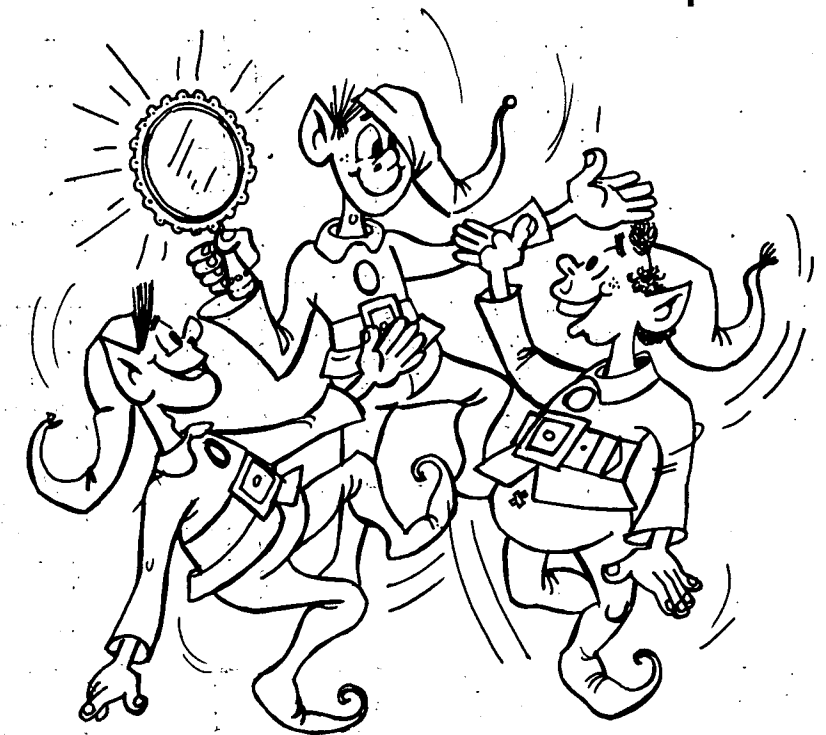
Us imagineu què hauria pogut passar si un vespre s'haguessin distret de fer la seva feina? Ningú no hauria pogut dormir perquè la nit no hauria arribat. Fixeu-vos com n'era d'important la seva tasca.

De tota manera, no és pas això el que ara us volia explicar. Resulta que el mirall era màgic i, quan els follets miraven a dins, hi podien veure tot allò que passava a la Terra.

Heus aquí que una nit molt fosca, mentre un dels follets vigilava el mirall, hi va veure una cosa molt divertida que passava a la Terra i es va posar a riure. En sentir-lo, els seus companys van voler donar també una ullada, i van intentar prendre-li el mirall. Van començar a discutir i a barallar-se entre ells i, de sobte, el mirall va relliscar de les mans d'un dels follets i en caure es va trencar en mil bocins. Un munt de llumetes brillants va escampar-se pel firmament que va il·luminar-se ràpidament.

—Ara la reina de les fades s'enfadarà molt amb nosaltres —va dir molt trist un dels follets.

—Sí, hauria d'enfadar-me molt. Però en trencar-se el mirall tot el firmament s'ha encès, la nit ja mai no tornarà a ser fosca perquè ara hi ha un munt d'estels. Mentre la reina deia això els follets pensaven que ara el firmament era molt

més bonic. Us perdonaré i us confiaré un altre mirall d'or, però m'heu de prometre que mai més no us tornareu a barallar.

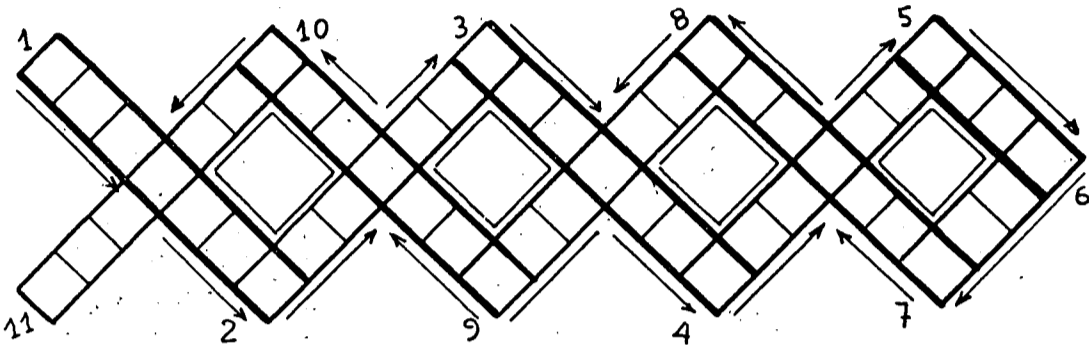
Els follets molt peneditos, mai més no van fer enfadar la reina, i el sol brilla cada dia i els estels s'encenen cada nit.

ANNA

ENCREUATS

Per ROSA COLLELL

LA TRENA

Començant pel núm. 1 anar seguint l'ordre segons els números i fletxes fins a acabar en el núm. 11 i sempre coincidir en cada cruïlla.

- 1.- Cognom d'un cèlebre pintor valencià.
- 2.- Determina el valor d'una cosa.
- 3.- Ardent.
- 4.- Soledat.
- 5.- Abundor d'aigua.
- 6.- Claror.
- 7.- Relatiu a pertanyent al migdia.
- 8.- Ardent.
- 9.- Dit de festes, esdeveniments que hom celebra amb gran pompa.
- 10.- Apuntalar amb escores.

SOLUCIÓ

- 1.- Sorolla.
- 2.- Apeçia.
- 3.- Ardors.
- 4.- Solitud.
- 5.- Doll.
- 6.- Llum.
- 7.- Merdia.
- 8.- Ardors.
- 9.- Solemne.
- 10.- Escorçar.

SOPA DE LLETRES

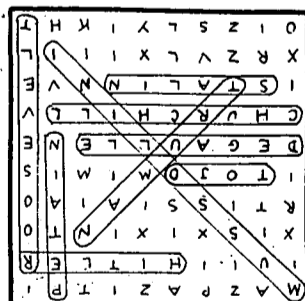
Per SNOOP

CERCAR 9 PROTAGONISTES DE LA SEGONA GUERRA MUNDIAL

M	A	Z	P	A	Z	I	T	P	I
I	V	I	H	I	T	L	E	R	
X	I	S	X	I	X	I	N	T	O
R	T	S	S	I	A	I	A	O	
I	T	O	J	O	M	I	M	S	
D	E	G	A	U	L	L	E	N	E
C	H	V	R	C	H	I	L	L	V
I	S	T	A	L	I	N	N	V	E
X	R	Z	V	L	X	I	I	L	
O	I	Z	S	L	Y	I	K	H	T

SOLUCIÓ

DIAG.: Moussoïni, Truman.
 VERT.: Petain, Rousevelt.
 HORT.: Hitler, Tojo, Degau-
 lle, Churchill, Stalin.

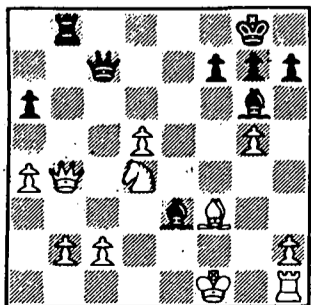

ESCACS

Per JAUME MORA

DIAGRAMA 280
 Blanques juguen i guanyen

Tot un Scherzo com els músics dirien.

Solució al diagrama 279
 1 Cg3-h5+ g6xh5, 2 Dc8-d7+ i guanyen

RESULTATS

R.SOCIEDAD-SP.GIJON.....	2-1
BETIS-OSASUNA.....	1-0
R.MADRID-VALENCIA.....	2-1
ZARAGOZA-ELCHE.....	3-1
VALLADOLID-ESPAÑOL.....	1-0
BARCELONA-MALAGA.....	4-0
MURCIA-CADIZ.....	0-1
CELTA-AT.MADRID.....	0-3
LOGROÑES-SEVILLA.....	0-0
OVIEDO-AT.BILBAO.....	0-3

LA TRAVESSA

1. R. Sociedad-Gijón	1
2. Betis-Osasuna	1
3. Sestao-Mollerusa	X
4. Zaragoza-Elche	1
5. Valladolid-Español	1
6. Barcelona-Málaga	1
7. Murcia-Cádiz	2
8. Celta-At. Madrid	2
9. Logroñes-Sevilla	X
10. Oviedo-Ath. Bilbao	2
11. R. Vallecana-Coruña	1
12. Jerez-Las Palmas	2
13. Santander-Sabadell	2
14. Lèrida-Mallorca	2
Pleno al 15 (Tenerife-Figueras)	1

FILATELIA

Per ENRIC GRAUPERA

MONJA AFRICANA BEATIFICADA

Segell del Zaire, emès amb motiu de la beatificació de sor Alfonsina Nengapeta. Nasqué a Matali, el 1941. Dos anys més tard fou batejada junt amb la mare i dos germans. El 1948, rebé la primera comunió, i el 1953 ingressà a la Congregació de la Sagrada Família. Professà el 1959. Fou segrestada pels rebels Simba el 29 de novembre del 1964. L'1 de desembre fou martiritzada per defensar la seva virginitat. Beatificada per Joan Pau II, l'any 1985.

JEROGLÍFIC

Per SNOOP

¿A QUIN PARADIS ET REFEREIXES?

NOTA
 RIU
 RENAL

Solució 509

TE UN DEUTE
 (T)TE (1)UN (10)DEU (T)TE

CLASIFICACIONS

1.	REAL MADRID	PJ	PTS	38	62+24
2.	F.C. BARCELONA	PJ	PTS	38	57+19
3.	VALENCIA	PJ	PTS	38	49+11
4.	AT. MADRID	PJ	PTS	38	46+8
5.	ZARAGOZA	PJ	PTS	38	43+5
6.	VALLADOLID	PJ	PTS	38	43+5
7.	ATH. BILBAO	PJ	PTS	38	42+4
8.	CELTA	PJ	PTS	38	39+1
9.	SEVILLA	PJ	PTS	38	38
10.	OSASUNA	PJ	PTS	38	37-1
11.	REAL SOCIEDAD	PJ	PTS	38	36-2
12.	GIJON	PJ	PTS	38	35-3
13.	OVIEDO	PJ	PTS	38	35-3
14.	LOGROÑES	PJ	PTS	38	34-4
15.	CADIZ	PJ	PTS	38	33-5
16.	MALAGA	PJ	PTS	38	33-5
17.	R.C.D. ESPAÑOL	PJ	PTS	38	30-8
18.	BETIS	PJ	PTS	38	29-9
19.	MURCIA	PJ	PTS	38	24-14
20.	ELCHE	PJ	PTS	38	15-23

Som gairebé a totes les llars

És del tot segur que a la seva llar, com a la de milers i milers de famílies, hi ha instal·lat algun producte Roca.

Al llarg de més de 70 anys, el nostre objectiu constant ha estat augmentar la qualitat de vida proporcionant confort i benestar màxim, a tots els gustos i necessitats.

Això ens obliga a millorar allò que moltes vegades sembla immillorable.

Conegui les novetats de Roca. Hem aconseguit aplegar els últims avenços tecnològics amb el disseny més actual.

Roca